Budapest, 1902. Hetedik évfolyam. 173. szám. Csütörtök, junius 26.

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Jósef-körut 18.

Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF. Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR. Kiadja: A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre 7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 frt). Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Csávában.

A MŰVÉSZET KÖNYVTÁRA

Budapest, junius 25.

(v.) Koerber ur egy-egy dézsa hidegvizzel nyakonöntötte Németországot, Oroszországot és Itáliát — s azt hitte, hogy a magyar kormány lesz csurom viz tőle. Ekkora bolondság igazán csak egy bürokrata miniszterelnöktől telik. És nincs mulatságosabb dolog a világon, mint az osztrák sajtó ujjongása, hogy megmutatta ime Koerber ur Széll Kálmánnak, hogy Ausztriával packázni nem lehet. No, no, ezt bizony Koerber uram nem mutatta meg. Ugy látszik, maga sem tudja, micsoda politikai jelentősége van e legujabb hepciáskodásának. Hát hadd mutassuk meg Koerber urnak mi, hogy kinek mit mutatott meg. Talán megérti s ha megérti, bizonyára röstelkedni is fog.

Oroszországgal jó viszonyban élünk; a német birodalommal és Olaszországgal még jobb viszonyban. Ezzel a jó és jobb viszonynyal tökéletesen megfér ugyan, hogy a folyó év utolsó napján a mi monárkiánk — szerződéses jogával élve — az e három hatalommal fennálló vámszerződéseit 1903. december 31-ikére felmondja. De ennek az eljárásnak intim barátsági viszonyban élő hatalmasságok közt megvannak a maga udvarias formái. A felmondás szándékának nyilvános kipattantását barátságos kormányok közt diplomáciai érintkezés szokta megelőzni. A felmondás joga nem ment föl az udvarias figyelem kötelessége alól; s egy szerződéses viszony felbontásának jó barátok közt nem kell okvetetlenül a rideg jogszerüség nyers formái közt végbemenni. Széll Kálmán ilyesmire gondolhatott, mikor legutóbb a Kossuth Ferenc interpellációjára válaszolva azt jelentette ki, hogy Magyarország a külföldi szerződések felmondása dolgában a folyó év utolsó napján feltétlenül rendelkezni fog elhatározásának teljes szabadságával. De Koerber ur mindenáron hősködni akar. Hát notifikálta a magyar kormánynak Ausztria részéről a felmondási szándékot, ami Magyarországon semmi benyomást nem tett, de a velünk barátságos hatalmakat bizonyára a legkinosabban fogja érinteni.

Jelentősége e lépésnek egyáltalában nincs. Semmiesetre sem jelenti azt, hogy a külföldi szerződések csakugyan fel fognak mondatni. Mert lehetséges, hogy Koerber ur december 31-ikéig megbukik, utódja pedig nem tartja helyesnek a felmondást s igy visszaszivja Koerber urnak a magyar kormányhoz e tárgyban intézett jegyzékét. De lehetséges az is, hogy maga Koerber ur gondolja meg időközben magát s önként áll el a felmondás szándékától. Amit tehát Koerber ur e lépéssel biztositani akart, azt egyáltalában nem biztositotta. A külföldi szerződések automatikus meghosszabbitása épp olyan mértékben lehetséges ma is még, mint a felmondás. Azonban a Koerber ur bajának ez csak az egyik fele, még pedig a kisebbik. Lépésével a szerencsétlen kezü bürokrata ugyanis olyasvalamit ért el, amit éppenséggel nem akarhatott biztositani. Elérte ugyanis azt, hogy Magyarország most ingyen játszotta tovább a partit; kockázat nélkül veszünk részt a játékban, csakis nyerhetünk benne, de minden veszteségünk ki van zárva. A törvény szerint tudniillik, ha Ausztria junius 30-ikáig felmondási szándékát közli Magyarországgal, akkor nem ő ura többé ama kérdésnek, hogy csakugyan felmondassanak-e a szerződések, mert ebben az esetben december 31-ikén a közös külügyminiszter a monárkia két állama bármelyikének egyoldalu kivánságára is tartozik a külföldi vámszerződéseket felmondani. Nem Ausztria számára biztositotta tehát Koerber e lépésével az elhatározás szabadságát, hanem ezt a kedvezményt a mi kezünkre játszotta, még pedig ingyen. Megeshetik ugyanis az, hogy akár Koerber ur, akár az utódja el akar majd állani a felmondás szándékától, de ugyanakkor Magyarország kijelentheti, hogy most meg ő követeli a szerződések felmondását s e követelésének a Koerber ur mostani ténye a feltétlen érvényesülést biztositja.

Mindezekből látható, hogy Koerber ur, aki csak hősi pózba akarta magát vetni, voltaképp belejutott a csávába. Eljárásával udvariatlanságot követett el a velünk baráti és szövetséges viszonyban álló nagyhatalmakkal szemben és ezenfelül Magyarországnak biztositotta a nemzetközi szerződések ügyében az egyoldalu döntés hatalmát. Ha még néhány ilynemü sikert ér el Koerber ur, bizony ebrudon fogják a miniszteri székből kiverni. Világos tehát, hogy Koerber ur eliramodott valahová, de majd csak későn fogja észrevenni, hogy hinárba került. Minket már most csak az a kérdés érdekel, hogy mi az Isten csodája motoszkálhatott benne, mikor ezt a nagy bolondságot elkövette. Hát a vele barátkozó sajtó ezt is elárulja ujjongásával. Azon örvendeznek ugyanis bécsi laptársaink, hogy most már kiszabadult valahára Ausztria a Széll-formula rabságából. (Hm, hát rabság Ausztriának ez a formula? Jól figyeljen a magyar ellenzék erre a minősitésre.) Az osztrák sajtó eszejárása igazán hihetetlenül naiv. Koerbernek e lépése után — igy szól a sokhangu osztrák himnusz — be *kell* immár tartani a törvényes terminusokat; létre *kell* jönnie ez év végéig az autonom vámtarifának és perfektté *kell* válnia 1903 végéig az uj vámszövetségnek. Hát ami a terminusokat illeti, azokat nem kellett most lerakni, mert azok már le voltak rakva a Széll-formulának nevezett törvényben. Az autonom vámtarifának igenis el kell készülnie ez év végeig, de nem azért, mert Koerber ur notifikálta a nemzetközi szerződéseknek felmondási szándékát, hanem azért, mert az emlitett törvénynek igy szól a peremptorikus rendelkezése.

TÁRCA

UJ VILÁG.

— Történelmi regény. —

Irta: JÓKAI MÓR.

— Mint egy menyasszony.

— No és kin mulik, hogy valóban menyasszony legyek?

Ez a kérdés annyira érzelemtől rezgő hangon volt intézve, hogy Negrotinnak térdre kellett volna borulni s a kérdező hölgy kezét csókjaival elhalmozni. — Nem tette. — Némán állt előtte, fejét busan lehajtva.

— Nincs rá válaszod?

— Szeretnélek boldognak *látni*.

— Hát boldoggá *tenni* nem?

— Az lehetetlen.

— Lehetetlen? Nős vagy talán?

— Nem vagyok az.

— Mást szeretsz? El vagy igérkezve?

— Nem szeretek senkit, nem köt semmi viszony.

— Hát talán máltai lovag vagy? Fogadalom tilt el a házasságtól?

— Nem ismerek semmi fogadalmat.

— Akkor mi áll utadban?

— A fátum. — Nem mondhatom meg.

— Becsület dolga?

— Becsületem tiszta. Multamon semmi folt.

— Szegény vagy? Tönkrejutottál?

— Vagyonom elég, jövedelmem biztos. Ur lehetek.

— Akkor hát nincs más okod, hogy kezemet elutasitsd, mint hogy nem szeretsz, megvetsz, utálsz.

— Imádlak, mint egy szentet.

— De én nem akarok szent lenni, nem akarom, hogy imádjanak: én boldog akarok lenni! Én büszkélkedni akarok annak a szerelmével, akit magamnak választottam.

— Hát válaszsz magadnak hozzád méltót. Idehozom eléd az ország legdélcegebb ifjait, gazdag vagy, szép vagy, rajongani fognak érted. Akit választani fogsz, pártfogója leszek, áldásomat adom rátok, gyönyörködni fogok boldogságotokban, de én magam ezt a boldogságot neked meg nem adhatom.

— Nem birom a titkodat kitalálni.

— Ne is találd ki soha. Az bennünket örökre elválasztana.

— Bün?

— Te előtted bün lenne, nálam erény.

— Ebbe én belebolondulok.

Negrotin most megfogta Natália kezét.

— Kedves Natália. Te engem hét év óta ismersz. Tudod jól, hogy mi csatolt először is hozzád. Nagybátyád, a főpap, aki balsorsát előre látta, hozzám volt bizalommal, a becsületes katonához, gondjaimra bizta unokahugát, a menyasszonyt, a vőlegényét és minden kincseit. Külön is nehéz a megőrzés, hát még a három együtt összekötve, hát még a három egymással ellentétben. Én helytálltam minden helyzetben. Ellophattam, eltitkolhattam volna előtted a kincseidet, ellophattalak volna tégedet a férjedtől, veszni hagyhattam volna őt magát. Nem tettem. Száz alkalmam volt rá, hogy elidegenitsem a szivedet attól az embertől, akire szerelmedet pazaroltad s aki arra nem volt érdemes; volt rá alkalmam, hogy az ösztönt, a szenvedélyt, a női bosszuállást, ahogy millió férfi teszi, ahol mint bitang jószágot találom, a magam örömére lefoglaljam. Ugy, ahogy nem tettem. Házibarátodnak, *a te lengyelednek* gunyoltak: ugy-e, hogy soha egy sohajtással, egy epedő tekintettel meg nem sértettem női erényedet. Mi voltam hát rád nézve? Atyád voltam: szerető, hüséges atyád. Ha akarod, ezentul is az maradok. Nevezlek „édes leányomnak". Ha ez terhedre van, egy tiltó mozdulatába kerül a kezednek s én eltünök előled örökre.

Most már Natália borult Negrotin előtt térdre s megcsókolta a kezét: „Légy hát atyám!"

(*Vége következik.*)

A külföldi szerződések felmondása nem teremt semmiféle kényszerhelyzetet. Mert ha nem tud a monárkia két államának kormánya egy uj vámtarifában megállapodni, akkor hiába maradt volna el ama szerződések felmondása. Ha pedig meg tudtak állapodni a kormányok, akkor felesleges volt a felmondási szándék notifikálása. A másik terminus az uj vámszövetség terminusa. Ezt pedig éppenséggel nem érinti a nemzetközi szerződések sorsa. Mert ha nem jő létre 1903 végéig az uj vámszövetség, akkor kapálózhat Koerber, amennyit akar: a jelenlegi vámközösségi állapot mégis fennáll 1907-ig s a nemzetközi szerződések szintén csak ezen időig köthetők vagy hosszabbithatók meg. Kár tehát a tömjénért, amelyet bécsi laptársaink Koerber ur magasztalására pazarolnak. Ami terminus van, azt a Széll Kálmán törvénye szabta meg s annak a lelkiismeretes megtartását ugyanez a törvény biztositja. Az osztrák kormány oktalan hencegése ebben az irányban is teljesen hatástalan marad. Egy szó, mint száz, Koerber ur hinárba jutott. Vajjon hogyan fog ez a boldogtalan ember belőle kikecmeregni?

BELFÖLD

Miniszstertanács. Ma délután miniszstertanács volt, amelyen a kabinetnek a fővárosban időző valamennyi tagja résztvett. — *Széll* Kálmán miniszterelnök ma este visszatért Rátótra, ahol hosszabb ideig fog tartózkodni.

A külföldi szerződések felmondása. *Széll* Kálmán miniszterelnök ma *Rátót*ról a fővárosba érkezett és egész délelőtt *Láng* Lajos kereskedelmi miniszterrel értekezett a függőben levő gazdaságpolitikai kérdésekről. Hogy a miniszterelnök most vagy a közel jövőben Bécsbe utazik az osztrák kormánynyal tárgyalni, arról szó sincs. Kiderül ez a *M. N.* következő félhivatalos közleményéből is:

> Bécs lapok hasábos hiradásokat közölnek az osztrák kormány terveiről és szándékairól. Előadják, hogy az osztrák kormány értesitette a magyar kormányt, miszerint a külföldi szerződések felmondásának jogával élni fog. Mi a magunk részéről ezekről a kérdésekről nem nyilatkozunk, a mint sajátszerünek tartjuk, hogy bécsi laptársaink foglalkoznak a kérdéssel. A magyar közvélemény megnyugtatásának célját teljesen elérjük, ha hivatkozunk arra a beszédre, amelyet *Széll* Kálmán miniszterelnök a képviselőház junius 17-iki ülésében elmondott. Széll Kálmán abban a beszédében megmondotta, hogy a külföldi szerződések felmondása tekintetében akként fog eljárni, hogy az országnak ez a törvényes joga minden tekintetben épségben maradjon. És hozzátette, hogy a mi szabad elhatározásunk a felmondásra nézve a külfölddel szemben 1902. dec. 31-ikén meg leszen. Ez a deklaráció, amint elhangzása idején megnyugtatta az egész képviselőházat, ugy megnyugtatja bizonyára az egész közvéleményt is a tekintetben, hogy Széll Kálmán miniszterelnök messzelátó és higgadt gazdasági politikája folytán az ország jogai semmilyen irányban sem fognak csorbát szenvedni. A külföldi szerződések felmondásának hirével kapcsolatban szárnyra kelt Bécsből az a hir is, hogy *Széll* Kálmán miniszterelnök a kiegyezési tárgyalások felvétele céljából legközelebb Bécsbe utazik. Abban a helyzetben vagyunk, hogy ezt a hirt határozottan megcáfolhatjuk. A miniszterelnök, aki ma érkezett meg Rátótról, holnap a fővárosból ismét Rátótra utazik hosszabb tartózkodásra. Amint a király isehli elutazásának időpontja nyilvánosságra jut, közvetlen a felség utazása előtt ugyan Bécsbe utazik a miniszterelnök, de a célból, hogy, miként minden esztendőben, ugy ezuttal is jelentést tegyen a koronának nyári üdülése előtt a folyó ügyekről.
>
> A mi értesülésünk szerint sincs szándékában a miniszterelnöknek most Bécsbe utazni. A kiegyezés kérdése most nem is aktuális, Széll Kálmánnak Koerberrel nincs semmi tárgyalni valója. Ha az osztrák miniszterelnöknek lesz valami tárgyalnivalója a magyar kormánynyal, akkor nyilván keresni fogja a módját az érintkezésnek.

Összeférhetetlenségi ügyek. Gróf *Andrássy* Tivadar, mint az összeférhetetlenségi bizottság elnöke, két összeférhetetlenségi ügyről tett ma jelentést a képviselőház elnökének. Az egyik *Popovics* Vazul István képviselő összeférhetetlenségi ügye. Popovics ugyanis igazgatója a *Thökölianum* intézetnek és ez állása miatt tettek följelentést ellene. Az összeférhetetlenségi bizottság azzal a kéréssel tette át a bizottság jelentését a Ház elnökségéhez, hogy azt az összeférhetetlenségi itélő bizottsághoz utalja. E bizottságot gróf *Apponyi* Albert, a képviselőház elnöke, a második ülésszak elején, már október első napjaiban ki fogja sorsolni, hogy véglegesen döntsön Popovics ügyében. A másik jelentés *Koller* Tivadar képviselő összeférhetetlenségi ügyéről szól. Koller a sárbogárdi kerületben az 1902—1904. évekre kinevezett adókivető-bizottság elnöke és ez állása ellen jelentettek be összeférhetetlenséget. A bizottság a két állást összeférhetetlennek mondotta ki. Koller Tivadar egyuttal arról értesitette a képviselőház elnökét, hogy adókivető-bizottsági tagságáról lemond.

Törvény a tagositásról. A tagositás célszerü rendezése végett a földmivelési minisztérium messze kiterjedő előmunkálatot inditott meg. A tagositásra vonatkozó döntő kérdéseket közölte a vármegyékkel és gazdasági egyesületekkel. Ezekre a kérdésekre a válaszok, valamint a tagositásra vonatkozó összes adatok már beérkeztek a földmivelésügyi minisztériumba ahol most az adatok földolgozása szakadatlanul folyik. Azt hiszik, hogy a munkát még e nyár folyamán befejezik és *a tagositásról szóló törvényjavaslat* első előadói tervezetét megállapithatják. Előbb azonban egy igen nagy horderejü elvi kérdést kell eldönteni és pedig azt, vajjon birói, vagy közigazgatási uton történjék-e a tagositás keresztülvitele. Eddig az ügy tulnyomó részben birói utra tartozik. Ámde éppen a birói eljárás merevségét akarják enyhiteni és a tagositásnak inkább mezőgazdasági céljait előtérbe helyezni. Ebből a célból legközelebb az igazságügyi miniszteriummal tárgyalnak és előreláthatólag, hogy a két minisztérium álláspontja között szerencsés kompromisszumot sikerül létrehozni és ezzel a tagositás ügye mihamarabb végleg rendezhető lesz.

A margittai választás. A margittai kerületben ma volt a képviselőválasztás, amely tudvalevően *Orley* Kálmán lemondása folytán vált szükségessé. A régi két jelölt mérkőzött meg egymással: a szabadelvüpárti *Orley* Kálmán és a függetlenségi *Szatmári* Mór, aki az októberi választáson kisebbségben maradt. A szavazás este 6 órakor ért véget. Összesen 2272 szavazatot adtak be, ebből Szatmárira 1478, Orleyre 794 szavazat esett és igy 684 szótöbbséggel *Szatmári* Mór függetlenségi párti választatott meg. Az uj képviselő régi, jeles munkása a napisajtónak, mindig a függetlenségi párt elveinek szolgálatában. Régi publicistikai müködése és kiváló képessége bizonyára előkelő helyet biztositanak számára pártja soraiban.

A parlamenti reformért. *Selmecz-* és *Bélabánya* városok törvényhatósága a választási törvény reformálását kéri a képviselőházhoz ma érkezett kévényében. A törvény reformálását a következő pontokban foglalják össze: 1. A választókerületeket a választók számára való tekintettel alakitsák meg; 2. a választói cenzust tegyék egységessé s ezzel a választójogot terjeszszék ki; 3. a szavazás községenként történjék.

KÜLFÖLD

Edvárd király élet és halál közt.

— A *Budapesti Napló* tudósitójától. —

Budapest, junius 25.

Edvárd király állapota még mindig felette válságos. Az operáció sikerült ugyan, de betegségének természetéből folyik, hogy biztos fölépülést még mindig nem remélhet. A londoni klubokban

A férfi és a kis leány.

— A *Budapesti Napló* eredeti tárcája. —

Irta: *Martos Ferenc.*

Gyöngéd, keskeny ujjacskáival már csaknem teljesen fölcicomázta fenyő-barlangját, az angol-kert mesterségesen elvaditott sürüjében rózsa- és jácintfüzéreket aggatván a galyakra, amikor recsegés, ropogás hallatszott s a falon át beugrott egy férfi: odatoppant a barlang kellő közepébe, szétgázolva az egész nehéz munkával berendezett tündérbirodalmat.

Emmike rémülten sikoltott fel, a férfi pedig meglehetős zavarban, kissé ostobán nézett rá, miközben ki akart kászolódni a füzértömkelegből s még jobban belegabalyodott.

— Bocsánatot kérek, — hebegett.

A kis leány arcának pirossága lassan visszatért.

— Hát nem rabló?

— Dehogy. En . . .

— Megálljon. Nemere Ákos.

— On ismer?

— O, hirből már régóta. Ilona néni sokat emlegette céllövő ügyességét, vakmerő lovaskalandjait, párbajait . . . Szóval, már az apácák közt, a kolostorban beszéltem magáról a lányoknak . . . No, de milyen bolondokat is fecsegek? És végre, ön az egyetlen uriember ezen a környéken.

A férfi észrevette, hogy Emmikének csodálatosan mély, sötétkék szeme van, hozzá dus éjfekete fürtök s ennivaló gödröcskék az arcon és az állon. Lassan mondta:

— Igazán kedves. És . . . milyennek talál? Másformának képzelt?

Most Emmike nézte meg jobban a férfi olajbarna arcát, villogó szemét.

— Körülbelül ilyennek . . . kissé több hajjal.

Nemere hirtelen feltette a kalapját, mely ugrásközben leesett. Emmike sietett hozzátenni:

— De az nem baj. Igy talán még érdekesebb.

A férfi szükségesnek vélte, hogy ő is mondjon valami udvariasságot.

— Nos hát, én is ösmerem a kisasszonyt.

— Lehetetlen!

— A kisasszony az Ilona néni kis huga, aki most jött vissza a kolostorból.

Emmike szeme tágra nyilt a bámulattól.

— Honnan tudja ezt?

Majd fölkacagott:

— Hja persze, hiszen én mondtam! S még csaknem elhitette, hogy . . . Ugy látszik, ön igen hamis ember. S a füzéreimet teljesen tönkretette. Pedig mennyit dolgoztam rajtok!

Nemere megilletődve nézte a romokat.

— Bizony, ennek vége van.

— Hogyan is jutott az eszébe éppen az én buvóhelyembe ugrani! Itt még senki a világon nem talált rám. Miss Thorston most is hajszol a kertben a grammatikával . . . tudja, az egy kiállhatatlan, vén, pápaszemes lajtorja és mindig azt követeli, hogy a Vicar of Wakefield-et könyv nélkül tanuljam. Mi közöm nekem a Vicar of Wakefieldhez? . . . De talán menjünk be a bácsihoz, bizonyára hozzá jött?

— O, nem . . . nem éppen . . .

— Vagy Ilona nénihez, persze? Bizonyára nagyon fog örülni, ha meglátja.

— Kétségtelenül . . . de megvallom, hogy tulajdonképpen . . .

— Nem hozzá jött?

— Igen . . . nem . . .

— Hát akkor kihez?

— Csak ugy, éppen erre jöttem véletlenül . . .

— A keritésen át?

— Egy fácánt sebeztem meg s idetépült a maguk kertjébe.

Emmike arca sirásra görbült.

— Hát nem sajnálta meglőni szegényt? És most itt szenved valahol. Jöjjön, keressük. Talán még meggyógyithatjuk.

Nemere hosszan, sajátságosan nézett Emmike szemébe, majd hirtelen igy szólt:

— Nem mondtam igazat.

Emmikének elállott a lélegzete.

— Hazudtam. A fácán csak mese.

— Hát . . . mért hazudott?

Mintha önmagával vitatkoznék, nyersen, szaggatottan szólt:

— Mit tudom én! Olyan voltam, mint egy félbolond. S most is miket beszélek! De azért tényleg, nem mondtam igazat. Tényleg.

Majd kissé ellágyult a hangja:

— Maga még nagyon kis leány. De azért talán egyszer elmondom, hogy miért nem mondtam igazat. Csak magának mondom el. Jó?

Emmike komolyan mondta:

— Jó.

— És most elmegyek.

— Visszajön?

— Talán. Nemsokára. De csak ugy, ha senkinek sem szól arról, hogy itt találkoztunk. Igéri?

— Igérem.

A férfi fejébe nyomta kalapját s átszökött a jó magas falkeritésen. Emmike sokáig nézett utána.

Közben pedig a sötétzöld fenyők sürüjében, lopva, mint surranó hiuz, föltünt egy pillanatra Ilona báróné érdekesen sápadt arca, éjfekete hajkoronája. Ragyogó fogsorát dühösen szoritotta össze s rózsás orrcimpái reszkettek a felindulástól. De Emmike nem vette őt észre, mert csak a falra nézett s még messzibb, azon tul.

*

Másnap délben, — enyhe tavaszi nap sütött — Nemere éppen akkor adta át veritéktől párolgó paripáját egy lovászgyereknek, amikor Hét-

és a diplomáciai körökben *nagyon komolyan beszélnek a király betegségéről* és nagyon jól tudják, hogy a király élete még most is nagy veszedelemben forog. A királynak állapotáról oly aggasztó hirek érkeztek apósához, a dán királyhoz, hogy a kopenhágai udvar *a legrosszabbra is elkészült.* A tegnapi minisztertanácsot és a walesi hercegnek a beteg király szobajába való ismételt behivását ugy magyarázzák, hogy *a királyi család és a kormány a katasztrófa bekövetkezésétől félt.* Az angol királyi család, különösen a walesi herceg *vigasztalhatatlan.*

Maga *Edvárd* király már régebben ösmerte baja sulyos voltát s nyilván ezért is siettette a délafrikai békekötést. Csak most tudódott ki, hogy a király, nem akarván alattvalóinak csalódást okozni, a koronázó ünnepségek megtartását kivánta s csak akkor mondott le erről az elhatározásáról, amikor nyilvánvaló lett, hogy ez fizikai lehetetlenség. A király azelőtt nyilván *a legnagyobb önmegtagadással határozottan tagadta, hogy komoly baja volna.* Annyira el akarta hitetni a néppel, hogy ép és egészséges, hogy hétfőn még ünnepi ceremóniák közt fogadta az idegen fejedelmek külön követeit. De midőn a király hétfőn éjféltájt megérkezett Windsorból, ahol az idegen vendégek tiszteletére ebédet adott, *egyszerre elájult* s még föleszmélése után is nagyon rosszul volt, s a királyi család kénytelen volt orvosi tanácskozást összehivni, amely nagyon sokáig tartott. Az orvosok végül egy szótöbbséggel elhatározták, hogy a királyon műtétet fognak végrehajtani. Konstatálták ugyanis, hogy a jobb comb közelében genyes állomány gyülemlett össze, amelyet föltétlenül el kell távolitani, nehogy katasztrófa álljon be. Az orvosok mégsem fogtak hozzá azonnal a műtéthez. Tegnap délelőtt többórai orvosi konzilium volt, amelynek eredményét közölték a királylyal, aki ismeretes elszántságával kijelentette, hogy hajlandó magát alávetni a műtétnek és csak azokat a szegény embereket sajnálja, akiknek a koronázás elhalasztása csalódást fog szerezni.

Délben félegykor kezdődött az operáció. A királyt kiemelték ágyából s az operációs asztalra fektették, aztán elaltatták. A király első udvari orvosa fogta a király pulzusát. A műtétet Frederic *Trevers*, Angolország legelső kirurgusa hajtotta végre; négy hüvelyk hosszu hosszvágást tett a király jobbcombján, ahol egy gennycsomót talált, amelyet az orvosok eltávolitottak. A sebet kitisztitása után bevarrták s a királyt visszafektették ágyába, ahol negyedóra mulva fölébredt. Első szava az volt, hogy *fiát, a walesi herceget bocsássák be hozzá.* Az orvosokon, a királynén és a walesi hercegen kivül senkit sem bocsátanak a királyhoz. Az orvosok azt a reményüket fejezik ki, hogy sikerült az összes gennyes tömeget eltávolitani, mert, ha csak egyetlen csepp is visszamaradt volna, ugy *ez okvetetlenül hashártyagyuladást s halált vont volna maga után.* Különösen az első tizenkét óra volt nagyon válságos. A király ezen a legválságosabb időn tul van ugyan, de még mindig hátra van négy-öt nap, amely *még a legkedvezőbb föltételek mellett is katasztrófával végződhetik.*

A betegség klinikai természetéről a rövidrefogott táviratokból kevés következtetést lehet vonni. *Nothnagel*, a hires bécsi klinikus, egy ujságirónak azt mondta, hogy a távirati tudósitásokból nem alkothat magának a betegségről tiszta képét s csak annyit mondhat, hogy a királyt legelsőrangu orvosok kezelik, élükön *Lister*rel, az antiszeptikus gyógykezelés megalapitójával. Egy másik kiváló orvostanár véleménye szerint a király állapota *az operáció után is még mindig nagyon aggasztó.* A király ugyanis *idült cukorbetegségben szenved.* Ez magyarázza meg azt is, hogy az orvosok miért késlekedtek oly sokáig az operációval.

Félhivatalos angol táviratok azt mondják, hogy a király betegsége *vakbélgyuladás*, s a beteg hőmérséke hétfőn délelőtt annyira emelkedett, hogy az orvosok appendicitist konstatáltak. Az operációnál állitólag kiderült, hogy a féregnyulványnak semmi baja nincsen, de a vakbél mögött nagy kelést találtak, melynek eltávolitása a betegnek nagy megkönnyebbülést okozott. A *Press Association* a következő jelentést kapta a királyon végzett operációról: „A bevágást, amely majdnem négy hüvelyk hosszu, a lágyék táján tették és pedig fölfelé, ferde irányban kifelé. Miután kivágták azt a részt, amely a dugulást okozta, a csőrendszert alkalmazták, hogy a gerelylyel hozzáférhessenek a zsigerekhez. A műtétet komplikációk nélkül hajtották végre.“ Mindössze ennyi hir érkezett a mai nap folyamán a betegségről és az operáció eredményéről.

Edvárd király állapotának komolyságát mutatja az is, hogy lord *Churchill*, a király első kamarása, kijelentette a lordmajornak, hogy *a beteg állapota nagyon komoly és az orvosok kedvező jelentései mellett is katasztrófától lehet tartani.*

Az összes angol társadalmi köröket *valósággal konsternálta a király betegségének hire*, mert hétfőn még senki sem sejtette, hogy a király élete veszedelemben van. A nagykövetek és követek *egész nap szakadatlanul távirati összeköttetésben vannak udvarukkal.* A király magántitkára tegnap délben az összes főszerkesztőket telefonon magához hivatta. Magától értetődik, hogy a főszerkesztők siettek ennek a meghivásnak megfelelni. Érdekes a forma, amelyben a titkár a király betegségét az ujságirókkal közölte; arról biztositotta őket, hogy az udvarnak az a szándéka, hogy az ujságokat őszintén és leplezetlenül tudósitsa a király betegségének lefolyásáról, de viszont arra kéri őket, hogy ne közöljenek szenzációs hireket s hogy minden magánhir közlése előtt kérdezősködjenek az udvarnál.

A birodalom minden részéből jelentik, hogy a király iránt a legnagyobb sajnálkozás és részvét mutatkozik. *Az összes ünnepségeket elhalasztották*, mihelyt nyilvánosságra jutott, hogy a király betegsége hosszadalmas és veszedelmes. Az első orvosi jelentés megjelenése után *valamennyi utca egyszerre elnéptelenedett* és csak a Buckinghampalota előtt várakozott óriás tömeg, amely lázas érdeklődéssel leste a palotából kiszivárgó hireket. A király betegségének első hire után a munkások gépiesen folytatták az utcák diszitését, amelyet csak ma szüntettek meg. A városi hatóság adta az első rendeletet a munka abbahagyására s elrendelte, hogy *a városi nagy tribünt bontsák le.* Valamennyi többi diszités *egyelőre érintetlen marad.* Sajátszerü végzet, hogy az időjárás, mely még néhány nap előtt oly rossz volt, hogy már a koronázás elhalasztásáról is beszéltek, hétfő óta bámulatosan szép. Ma is kék ege és verőfényes napsugara van Londonnak. Az utcák ma is zsufolva vannak emberekkel, akik azonban ma már csak a félbenhagyott diszitést bámulják.

A gyarmatokban a koronázó ünnepség elhalasztását mindenütt *proklamációval tudatták a lakossággal*, amire a nép azzal felelt, hogy részvétét és azt a reményét fejezte ki, hogy a király nemsokára föl fog épülni. A windsori udvari kápolnában tegnap istentiszteletet volt, amelyen a dékán a király fölgyógyulásáért imádkozott.

Az összes idegen udvaroktól táviratok érkeztek, amelyekben hireket kérnek a király állapotáról. A *pápa* megmagyaráztatta udvari orvosával a király betegségét, azután táviratot küldött *Edvárd* királynak, amelyben mielőbbi fölgyógyulását kivánta. *Roosevelt* elnöktől is távirat érkezett, amelyben legjobb kivánságát fejezte ki a királynak.

A király betegsége miatt több fejedelmi vendég már elhagyta Londont. *Ferenc Ferdinánd* főherceg bécsi palotájába tegnap este Londonból az a távirati utasitás érkezett, hogy mától fogva a főherceg cimére érkezett leveleket Konopistba küldjék. A főherceg még elutazása előtt értékes ajándékot adott át *Ferenc József* király nevében *Edvárd* királynak. Az ajándék *Ferenc József* király életnagyságu képe, melyet *Benczur* Gyula festett

---

hársy báró jukkernégyesének már gyeplőjét igazgatta.

— Sajnálom, hogy nem maradhatok veled, — szólt a báró, miközben a bakról lehajolva kezet szoritott, — a feleségem valahol a kertben sétál, keresd föl.

Azzal megsuhintotta ostorát.

A parkban jóideig barangolt, de senkit sem talált. Egy félreeső asztalon könyvek, irószerek hevertek. A többi közt a Vicar of Wakefield. Nem állhatta meg, hogy bele ne tekintsen. Sok gyürődés, behajtás, aláhuzott s megkeresztezett sor, a legfrissebb lapon pedig sajátságos széljegyzetek. Szarkalábak, pár „N“ betü, aztán többször ez a szó „Ákos“, majd kétszer, fölcifrázott, szépen rajzolt betükkel: „Edes, egyetlen Ákos.“

Nemere visszatette a könyvet az asztalra. Szive hangosan dobogott. Különös gondolatai támadtak agyában, hol még kábultan zsongott utolsó szerelmének szilaj emléke. A ledér, bünös asszonyok hosszu sora, melylyel végigtobzódta ifjuságát, fájó ürességet, keserü utóizt hagyott szivében. Ennek az érintetlen, ártatlan gyermeknek közelléte kellemes zavarba ejtette. Ki tudja, talán még nem késő.

Emmike a fűben térdelt s ibolyát szedett. Fülig pirulva fogadta Nemere köszöntését.

— Azt hiszem, Ilona néni odafönn van.

— Én magához jöttem, nem Ilona nénihez.

— Akkor segitsen ibolyát szedni.

Nemere odatérdelt a fűbe, Emmike mellé. Egy pillanatig arra is gondolt, hátha mindez kiszámitott ravaszság a kis leánytól? Hátha csak azért hagyta nyitott könyvét az asztalon, mert látta közeledni? De rögtön haragosan verte ki fejéből ezt a gondolatot.

— Szereti az ibolyát? Nekem legkedvesebb virágom!

Minő kedves, gyöngéd hangon mondta ezt!

— Valóban, szép virág az ibolya.

Maga is megijedt, oly nevetségesen banálisnak találta, amit mondott. De Emmike hálásan mosolygott érte.

— Ha szereti azt, amit én, ugy engem is szeretnie kell, — szólt egész egyszerüen.

Ugratni akarja ez a gyermek? Vagy behálózni a maga hihetetlen egyszerüségével? Mindegy, kétségtelen, hogy elragadó, bájos teremtés!

— Persze, öreg ur, mint én vagyok, már nem veszedelmes az ilyen kis lányokra.

Emmike fölnevetett:

— Maga öreg ur? Hiszen akkor én vén kisasszony vagyok. Egyébként — sóhajtott nagy komolyan — nem az évek teszik a kort.

— Hanem az átélt események, izgalmak, csalódások ... a kolostorban!

— Ne gunyolódjék, kérem. Maguk azt hiszik, hogy csak az asszonyok élete lehet izgalmas, érdekes? A lányok alusznak, csak az asszonyok vannak ébren? Mit tudhat az élethez egy ilyen szegény kis leány? Persze, például Ilona néni, az már más ... Pedig szeretném tudni, mivel különb ő, azért, hogy férje van?

Nemere meghökkent az „Ilona néni“-re. Csak nem sejt valamit? Ezzel a kristálytiszta tekintettel? Lehetetlen. Nyilt sugárzása a bübájos szempárnak vágyódást öntött lelkébe, hogy a lány nyelvén beszéljen és gondolkozzék. De vinaros multjának emlékeiből árnyék nehezült rá s ugy rémlett, mintha valaki cinikusan nevetne arcába, mialatt szólt:

— Én eddig életemet többnyire asszonyok közelében töltöttem és mégis, azt hiszem, igazán boldoggá csak egy fiatal leány tudna tenni.

— Hát miért nem házasodik meg?

— Azt hiszi, hogy kapnék feleséget?

— Hiszen gazdag ember s nem is csunya.

Gazdag ember! S ez talán kis árva rokona a bárónénak! Szegény ördög, aki megragadja az alkalmat! Mily ocsmány gondolat már megint! S nem tud szabadulni tőlük! Hiába akar önfeledten belemerülni az átlátszó, tiszta tóba, hogy felüdüljön, megerősödjék és megtisztuljon tőle, a gyanakvás és kétség démonai kárörvendő gunnyal állnak utjába. Ejh, félre velök! Közel simult Emmikéhez s ideges, reszkető hangon hadarta, mintha önmaga elől menekülne:

— Ugy hát nem fog kinevetni, ha elmondom, hogy már megtaláltam azt a leányt, akinek szépsége, jósága, ifjusága ... és megbocsátni tudó szive ... mindez ...

— Tubi, tubi! — sikoltott föl most Emmike, hirtelen fölugorva.

Hófehér galamb szállott alá s ott keringett a leány feje körül. Nemere bosszusan ugrott szintén talpra.

— Nézze, mily szelid! — kacagott boldogan Emmike. — Ide röpül hozzám, ha akarom. Nem hiszi?

A galamb még keringett kissé s csakugyan odaröppent a leány vállára, rózsaszinü kis csőrét hizelgőn dörzsölgetve nyakához. Emmike óvatosan nyult hozzá, gyöngéden megfogta s Nemeréhez vitte.

— Tartsa magánál, mig én messzibb szaladok s ha intek, bocsássa el. Meglátja, megint hozzám száll.

Nemere ott állt, ügyetlenül tartva markában a galambot, mely, midőn elbocsátotta, nyilsebesen szökelt a magasba Emmike felé. E pillanatban puskalövés dördült el s a galamb véresen bukott a pázsitra. Hangos nevetéssel lépett elő a bokor mögül Ilona báróné, kezében még füstölgő kis puskáját himbálva.

— Gyönyörü lövés volt, mit szól hozzá, Nemere?

Budapesten s amelyhez a király többször modellt ült. A kép értékes keretben van s a Buckingham-palotai képtárban helyezik el. A főherceg a walesi hercegnek *a Szent István-rend nagykeresztjét adta át a gyémántokkal.*

*

A *Daily Mail* azt irja, hogy nem lehetetlen, hogy *a koronázást mégis meg fogják tartani*, mihelyt a király az ágyat elhagyhatja, de az ünnepség nagyon egyszerü lesz. A tegnapi miniszteri tanácskozáson is arról vitatkoztak, vajjon nem lehetne-e a királyt a Buckingham-palota nagytermében *privatim megkoronázni.*

A koronázás elhalasztása *mérhetetlen károkat okozott a biztositó-társaságoknak.* A Mansion-house előtti nagy tribünöket már kezdik lebontani, ami első sorban a Lloyd-társaságot sujtja. A legtöbb tribün tulajdonosa ugyanis biztositva volt arra az esetre, ha junius végeig nem tartanák meg a koronázást; 110 korona dij ellenében 1000 korona volt a biztositási összeg. Az év elején tömérdek magánember kötött biztositást arra az esetre, ha a király julius végeig meghalna. A társaságok 42 korona dij lefizetése ellenében 1000 korona fizetésére kötelezték magukat. Amikor a király megbetegedett Aldershotban, a dij 110 koronára, amikor pedig a lóversenyen sem volt jelen, 165 koronára emelkedett. Mikor azonban a király tegnap visszatérhetett Londonba, a biztositási dij ismét 60-ra szállott le.

A kormány, városok és magánosok által a koronázási ünnepségekbe befektetett tőkék már el vannak költve és az üzletembereknek és iparosoknak a megrendeléseket effektuálniok kellett. A hotelek érzékeny veszteséget szenvednek ugyan azzal, hogy az ünnepségekre érkezett idegenek mihamar elutaznak, de másrészt kárpótlást nyernek mindazokkal az emberekkel, akik üzletileg érkeznek Londonba most, hogy a koronázás elmaradt.

Az angol diplomáciának egy Bécsben időző tagja a *Neue Freie Presse*vel a következőket közli:

„Ebben a pillanatban még át se lehet tekinteni, hogy *a koronázás elhalasztásának milyen óriási következménye lesz.* Az egész brit birodalomban a legapróbb részletekig megtették az előkészületeket. Az angol udvar ma alighanem olyan hangulatban van, *mint egy vert hadsereg.* Legsulyosabban a csapás kétségtelenül magát a királyt és a királynét éri. *Edvárd* király a koronázás napját nagy aggodalmakkal eltelve várta. Másfél év előtt, amikor *Edvárd* király *Viktória* királynő örökét átvette, valaki, aki tréfának tekintette a dolgot, elmondta neki, hogy a nép ajkán egy jóslat kering. Ez a hivatlan próféta állitólag ezeket mondta az uj királyról:

— *Király lett, az igaz, de koronás király nem lesz belőle soha!*

Ezek a szavak mély hatással voltak a királyra, aki kétségtelenül már akkor sem érezte magát teljesen egészségesnek. A király azóta többször felsóhajtott, hogy bárcsak ezeket a szavakat soha senki ki ne ejtette volna. Nagy idegesség vett rajta erőt, melyet a királyné aggódó magatartása még növelt. Hónapok óta nem volt a királynak főbb vágya, mint az, hogy bárcsak a koronázáson már szerencsésen átesett volna.“

A királyi család tagjai tegnap *a walesi herceg elnöklésével többször tanácskozásra ültek össze.*

*

Éjjel még a következő távirati tudósításokat kaptuk:

(Orvosi bulletinek.)

London, junius 24.

Éjjel 11 órakor.

A király állapota oly kedvező, amennyire ily komoly mütét után csak várható. Az erőállapot kielégitő. A király a mütét óta kevesebb fájdalmat szenved. Ő felsége némi táplálékot vett magához. Még néhány nap fog eltelni, amig meg lehet mondani, vajjon a király tul van-e veszélyen.

London, junius 25.

Délelőtt 10 óra 30 perc.

Ő felsége *igen nyugtalan volt* s az éjszaka egy részét álmatlanul töltötte. Hajnali egy óra után azonban némi álom állott be. A királynak nincsenek fájdalmai. Kedvezőtlen jelenség nem mutatkozott és tekintetbe véve az összes körülményeket, mondható, hogy ő felsége állapota kielégitően halad előre. (Következnek az aláirások.)

(Délután 2 óra.)

A király a délelőttöt jól töltötte. Állapota eddig kielégitő.

(Este 6 óra 30 perc).

A király meglehetősen jól töltötte a mai napot. Az erők általános állapota állandóan kedvező. Nincsenek semmiféle szimptomak, amelyek különösebb nyugtalanságra adnának okot.

(A király betegsége.)

London, junius 25.

Orvosi körökben azt tartják, hogy *ugyszólván teljesen ki van zárva az a remény, hogy a király felgyógyuljon*, mindenesetre azonban *tulságosan vérmes remény* az, hogy a koronázást három-négy hónap mulva meg lehet majd tartani, ha a király sulyos betegségéből fölépül.

Kopenhága, junius 25.

Beszélik, hogy a trónörökösnét Londonban időző férje arról értesitette, hogy az *angol király állapota reménytelen.*

Köln, junius 25.

A *Kölnische Zeitung*nak táviratozzák Londonból: A király szombaton kinos fájdalmakat állott ki elannyira, hogy éjszaka az orvosokért küldtek. Az orvosok sürgősen tanácsolták a mütétet. A király azt mondotta erre:

— A koronázás után mindenesetre, de az előtt szó sem lehet operációról.

Berlin, junius 25.

A *Kreuzzeitung* közli, hogy londoni levelezője már egy héttel ezelőtt hirt adott szavahihető helyről kapott értesülés alapján arról, hogy a király komolyan beteg és a legrosszabbtól lehet tartani. E hirforrás szerint *Edvárd* király *válkban szenved.* Akkor — irja a *Kreuzzeitung* — érthető okokból nem közölte ezt az értesülést. Ma már, sajnos, nem lehet tovább eltitkolni, hogy ez a közlés igazat mondott, noha Berlinben is, Londonban is egyaránt elhallgatják a félelmes *carcinóma* szót.

(A rettegő London.)

London, junius 25.

Ma reggel nagy tömeg állta körül aggódva a Buckingham-palotát, várva az orvosi jelentés kifüggesztését. Az orvosi jelentés tartalma megnyugtatóan hatott a közönségre. A szerkesztőségeket is nagy embertömegek állják körül, az orvosi jelentéseket olvasva.

London, junius 25.

A tőzsde nagyon kevéssé volt látogatott, mert a tagok az ünnepre hétlőig elutaztak.

A koronázási szertartás helyett, amelynek a Westminster-apátságban kellett volna végbemennie holnap délben, istenitisztelet lesz a Szent-Pál-székesegyházban és valamennyi templomban a király felgyógyulásáért fognak imádkozni.

(Ferenc Ferdinánd elutazása.)

London, junius 25.

Ferenc Ferdinánd főherceg ma délelőtt 11 órakor elutazott Londonból. Elutazása előtt a Buckingham-palotába hajtatott, hogy személyesen tudja meg a legujabb hireket a király állapotáról. Minthogy az orvosi jelentés akkor még nem volt kiadva, megmondták a főhercegnek, hogy a király az éjszaka első részében nyugtalan volt, de később jobban aludt. A főherceg elutazásakor megjelent a pályaudvaron gróf *Deym* osztrák-magyar nagykövet, gróf *Mensdorff* követségi titkár, a nagykövetség többi tagja és az osztrák-magyar koloniának sok tagja. A főherceget a connaughti herceg kisérte ki, akitől a főherceg elutazása előtt melegen elbucsuzott.

(A külföld részvéte.)

Bécs, junius 25.

Ő felsége a londoni nagykövet utján tudakozódott *Edvárd* király állapotáról és utasitotta a nagykö-

---

Emmike halálsápadtan térdelt a haláltusáját vivó madárka mellé. Emberfölötti erővel szoritotta vissza kitörni akaró könnyeit. Nemere dühtől s keserüségtől reszkető, fojtott hangon szólt az asszonyhoz:

— Ez csunyaság, kegyetlenség volt.

— Ejh, — nevetett a báróné — mióta lett ilyen érzelgővé? Hiszen máskor ön volt mesterem a galamblövésben!

— Ez Emmike . . . Emmi kisasszony galambja volt.

— Lám, lám, ezt valóban nem tudtam. Egyébként majd megvigasztalódik a gyerek. Kap egy más galambot. Jó lesz, Emmi?

Emmike komolyan nézett rá:

— Ha ugy parancsolod, jó lesz.

— Remélem, szépen, illedelmesen viselkedtél Nemere bácsi előtt?

Nemere összerezzent, Emmike lesütött szemmel, alig hallhatóan rebegett valamit, Ilona báróné pedig jókedvüen tette még hozzá:

— Mert nem szeretném, ha rossz véleménynyel lenne rólad Nemere . . . bácsi.

*

Amikor Nemere másnap, kissé tétova léptekkel bolyongva rátalált a kertben, Emmike ott térdelt a fenyőbarlang aljában, egy parányi sirhant mellett. Fenyőgalyakból fejfát tüzött rá s ibolyával és gyöngyvirággal szórta teli. Komolyan fogadta Nemere köszöntését, ki egy ideig nem tudta, mit mondjon, majd legjobbnak vélte tréfásan szólni:

— Requiescat in pace! Irigylem szegény galambocska sorsát.

Emmike ráemelte szomoru tekintetét:

— Irigyli?

— Ha ön veti ágyát, bizonyára édesen fog aludni. Majd halkan tette hozzá:

— Haragszik még rám?

— Miért?

— Amióta ismer, csak kellemetlenséget okoztam önnek. Oda van a virágbarlangja, galambocskája.

Emmike tragikus hangon mondta:

— Hiszen ön minderről nem tehet. Ezek a sors csapásai!

S egy könnycsepp gördült fitos orrocskájára.

— Szeretném jóvátenni a hibámat, folytatta Nemere.

— Szedjen akkor jácintot és rozmarint, ezek a gyász virágai.

A férfit kezdte már untatni a sok virág.

— Én örömöt akarok szerezni magának, nem a gyászát szolgálni.

— Örömet? — Megvető mosolygás játszadozott Emmike ajkán. — Én már ebben az életben nem fogok többé örülni.

Nemerében valamelyes bosszuság kerekedett felül. Végre is mit akar ezzel a gyerekkel? Nem értik egymást sehogy, az világos. Ez a tiszta, átlátszó szempár vonzó ugyan kétségtelenül, de hajh, a báróné éjfekete szeme sem utolsó dolog. S most álljon neki megint virágot szedni, mint egy diák? S mi lesz a vége? Házasság?

— Lássa, — folytatta Emmike — ma érkezik hozzánk János cousin az egyetemről. S még csak elébe sem megyek. Még örülni sem tudok neki, pedig négy éve nem láttuk egymást. Ó, én nagyon boldogtalan vagyok.

Nemerét kezdte elhagyni a türelme.

— De hát tulajdonképpen mi baja?

— Hogy mi bajom van? Hát mit tudom én! Elég az, hogy érzem és hogy azt nem érti meg senki más a világon.

Nemerének hangja önkéntelenül érdessé, csaknem ingerültté lett:

— Akkor bizonyára egyedül marad a fájdalmával, egészen egyedül.

Emmike sajátságosan nézett rá s Nemere ismét összehasonlitást tett magában. Érdemes-e egyáltalában tovább folytatni ezt a komédiát? Meddig tetszhetik ez az unalmasan fehér lap néki, a veszedelmes kalandok hajhászójának? S fölvillantak emlékében az izgalmas, veszedelmes pásztorórák, melyeknek gyönyörüségét fokozta a bün s a kijátszás tudata. Meddig köthetné le ennek a gyermeknek csókja őt, ki az életét szokta kockáztatni egy-egy tiltott csókért? De még egy kisérletet tett:

— Ha csak egy valakit jobban meg nem szeret, mint önmagát, — szólt, lágy rezgéssel hangjában — mert akkor feláldozza önző fájdalmát, hogy annak a valakinek örömet szerezzen.

— Ezt nem értem — szólt Emmike.

— Persze, — dörmögött Nemere s a kastély felé pillantott, hol mintha a báróné karcsu alakját vette volna észre, — nem érti, mert nem akar válaszolni.

Emmike hirtelen fölállt s lassan, hangsulyozva szólt:

— Ilona néni, ugy tudom, János cousin elébe kocsizott. Megvárja őt Nemere . . . bácsi?

A férfi ajkába harapott s egy lépést hátrált. Majd könnyedén vállat vont, megbiccentette kalapját:

— Majd fölkeresem a bárónét. Igaza van. Okosabb igy.

E percben kocsirobogás hallatszott s a kastély elé gördült a báróné könnyü négyese. Parázsszerü, alig pehelyző bajuszu fiatalember ült a bakon, a bárónéhoz simulva, kinek arca nekipirult a gyors hajtástól. Amikor a tüsszögő lovak megállottak, a fiatalember csaknem ölében emelte le az asszonyt, miközben kezét ajkával érintette.

Nemere jól látta mindezt, hát egy pillanatig gondolkozott még, majd szemére huzta kalapját s lassu léptekkel indult a kert hátsó ajtaja felé.

vetet, hogy a király betegsége alatt naponként távirati jelentést küldjön neki.

Az angol nagykövetségen szakadatlanul tudakozódnak az angol király állapotáról. A kitett ivre sok előkelőség trta be a nevét, köztük az idegen nagykövetek és követek, *Liechtenstein* herceg és *Montenuovo* herceg főudvarmesterek, gróf *Goluchowski* közös külügyminiszter, *Paar* és *Bolyras* főhadsegédek és mások.

Róma, junius 25.

A szenátus mai ülésén *De Sonnat* szenátor jelentést tett az Edvárd király megbetegedéséről érkezett hirekről és azt inditványozta, hogy a beteg királyhoz táviratot intézzenek, amelyben mielőbbi felgyógyulását kivánják. A szenátus összes tagjai felállással fejezték ki az inditványhoz való hozzájárulásukat.

Róma, junius 25.

A kamara mai ülésének végén az elnök megemlékezett Edvárd király betegségéről. Az elnök kéri a kormányt, hogy szerezzen hivatalos értesüléseket a király állapotáról és közölje azokat a kamarával és azt az óhajt füzi hozzá, vajha mielőbb vigasztaló hirek érkeznének. (Élénk tetszés.) *Zanardelli* miniszterelnök csatlakozik az elnök óhajtásához és kijelenti, hogy a kormány tudakozódni fog az angol nemzet felséges uralkodójának állapotáról és értesiteni fogja a kamarát. (Tetszés.)

Portsmouth, junius 25.

Hotham tengernagy a London vezérhajón az idegen tengernagyokat és kapitányokat fogadta és közölte velök, hogy a hajóhad szemléje elmarad. Az idegen képviselők részvétüket fejezték ki.

HIREK

Változás.

A Forgách-eset hullámaiból élesebben válik ki egy megfigyelés. Már jó ideje él, táplálkozik, bővül, de most formálódott ki rikitóbban. Azért csak ugy üstökén ragadni, egyetlen átlátszó mondással beállitani még sem lehet a dolgot, a klasszikus tömörség szük határaiból még mindig kisiklik ennek a megfigyelésnek az eredménye. Különös, de egy egészen szintelen szólás kinálkozik bevezetőnek. Hogy más időket élünk, másként van sok minden, mint volt ezelőtt, nem is olyan nagyon régen. Hanem a nagyobb világosság, a tisztább tájékozódás nem a mai életben van meg.

Ha már a mostanság annyira izgató esettel kezdtük, vegyük ki belőle mindjárt azt az anyagot, ami a megfigyelésünk kijegecedéséhez hozzájárult. Ha annakelőtte a kaszinó kitaszitott valakit magából, az többékevésbé meghalt. A társadalmi biróság itéletéhez fekete pontnak egy revolverdörrenés következett, vagy az eltünés. Amerikába, Ausztráliába, vagy másmilyen helyre az isten háta mögé, de itthon maradni köztünk nem tudott az illető. Ha nem volt benne kitartás a nagy, örök utazásra, akkor rövidebb vonalra váltott menetjegyet, s elment vad idegenek közé uj egzisztenciára, farmernek, ágensnek, vendéglősnek, ha volt benne élelmesség. De a kaszinói itélet valami félelmetes hatásu, megfölebbezhetetlen döntés volt. Az elitélt lesujtva, összetörve futott ki tőle a világba, a közönség borzadálylyal fogadta és hitt benne. A becsület szakértőinek birósága tekintély volt, semmibe sem venni annyi lehetett talán, mint istent kisérteni.

Hogy ma ez megeshetik, azt jelenti ez vajjon, hogy hanyatlik a tekintélyek tisztelete? Hiszen szentesitett törvények alapján itélkező biróság döntése ellen is kétszeres tiltakozás lehetséges s a legfelsőbb itélkezés birálatára és ostromlására is van megannyi példa. Idők során csak az következett hát be, hogy a mindenható kaszinói biráskodás leigazodott a király nevében itélő törvényszékek rangsorába. Ha itt helyénvaló az emberi gyarlóságok és a tévedések lehetőségének a számbevétele, akkor szinte természetszerüen kellett oda fejlődni a viszonyoknak, hogy a társadalmi szervezetek körében működő biróságok is elviseljék a kritikát. S még igy is, mikor pedig ebben az irányban mutatkozik a kétségtelen átalakulás az általános felfogásban, még igy is előnyben vannak. Vagy nem lesik-e az emberek — nem oly lázasan és föltétlenül ugyau, mint egykor — azt a pisztolylövést, amely komor megpecsételése a kaszinói itéletnek!? Már nem hisznek benne, de lelkük egy kis félreeső rejtekében még reménylik, hogy bekövetkezik. S ha elmarad, éppenséggel nem valami nagy az ámuló sopánkodás.

Ez tagadhatatlan s itt nyilvánvaló a változás a szivekben és a gondolkozásban. Vagy tán nem is öntudatos agymüködés ez, csak az életviszonyok forrongásaiban létrejött enyheség, amely befészkelte ugy magát lassankint a lelkületekbe. Az idegek nem birják a kemény, nagy szigoruságot. Elnézés terjed, a tulfinom kényesség csökken. Az élet szép és az élet olyan nehéz, ugyancsak meg kell fesziteni erőt, akaratot, lélekjelenlétet, hogy megszerezzük azt, ami jót a földi lét a hadakozó mai embernek mutat. Ki tudja itt olyan pontosan kicirkalmazva megállani a helyét, hogy teljes tökéletesen végezze el minden dolgát? Ej, vigyázzunk, legyünk résen, ne bizzunk senkinek a csalhatatlanságában! Ki itélhet ma igazában, egész biztossággal embertársa felett, kit nem kerülgethet ma meg egy kis botlás, tévedés, — legyünk óvatosak!

S az elitélteket nem sodorja ki az emberi közösségből az elementáris felzudulás áradata. Az emberek annyi balsorsot, nyomoruságot látnak, fölmentő okokat, enyhitő körülményeket keresnek. El sem igen tudnak fordulni attól, aki fölött határoztak, meg sem tudják nagyon vetni. Ha közibük téved az addig ismerős ember, a köszönést oly nehéz megtagadni, a kézfogás megvonása oly bajos. Hátha a kitaszitott még védi is magát, szembeszáll. Ej, várjunk!

A pisztolydurranásról pedig szó sincs. A végleszámolás a sutba került, s az elitéltek a természet parancsszavát követik. A nagy természet pedig azt rendeli, hogy az emberi teremtmény, aki az öléből született, éljen s az életét fenntartsa, kiküzdje. S a kitaszitott nem hagyja magát, az eddig divatozott két megoldáshoz egy harmadikat csatol. Itt marad köztünk és kitagadva is követeli a jussát az élethez. Itthon akar továbbra is megállni a lábán.

Figyelemreméltó viaskodás ez, de csak kétféle utja van. Aki nem fut el, annak ki kell vivnia az igazát, ha alaptalanul bántották. Ha nincs mit kivivnia, akkor ugy kell elhelyezkednie, hogy senkinek szemet ne szurjon, senki belé ne köthessen többé. Az itthonmaradás is szempont, sőt bizonyára bátor szempont a felfogások mai változásának idején, amikor mindenki az ő lelkiismeretével méri meg becsületének és kifogástalanságának fokát.

Holló Márton.

Budapest, junius 25.

— BUDAPESTI NAPLÓ. **Junius 30-án uj előfizetés nyilik a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejár, méltóztassanak a megujitásról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.**

— **A király egy kórházban.** Bécsből jelentik, hogy a *Wilhelminenberg*en ma délelőtt tették le annak a gyermekkórháznak a zárókövét, amelyet a császárjubileum emlékére épitettek. Az ünnepen megjelent a király is, akit a helytartó üdvözölt. Ő felsége az üdvözlésre igy válaszolt:

> Örvendek, hogy jelen lehetek e jótékony intézet befejezésén, s kivánom, hogy az intézet teljesitse föladatát és Isten áldásával váljék hasznára a szenvedő gyermekeknek.

A király azután megnézte az intézetet s visszahajtatott Bécsbe.

— **Magyar őrgróf eljegyzése Amerikában.** Egy new-yorki magyar ujság irja, hogy őrgróf *Pallavicini*, aki nemrégiben hajózott át az ujvilágba, eljegyezte Washingtonban *Porter* Cornél kisasszonyt, Porter tengernagy unokáját. A menyasszony dusgazdag s e mellett kiválóan szép és müvelt is.

— **A király látogatása.** *Bécs*ből táviratozzák: A *király* ma meglátogatta a *Lónyay* grófi párt s fél óra hosszat maradt ott.

— **József főherceg uj palotája.** A budai Szent-György-téren a nagy teret alászák, hogy az uj várpalota nivójával összeessék. A munkának áldozatul esik *József* főherceg Szent-György-téri palotája, amelyet javarészt le kell rombolni. A mostani alapfalak egy részének felhasználásával azonban olyan palota kerül a helyére, amely méltán foglalhat helyet a budai várpalota tőszomszédságában. Az uj palotának kettős homlokzata lesz, az egyik a mostani, amely a Szent-György-térre néz, a monumentálisabb pedig arra a hatalmas parkra néz, amelyet a jelenlegi palotának baloldalán levő üres telkekre fognak varázsolni. Ezeket a telkeket is belevonják az uj épitkezésbe, amelynek költségei körülbelül egy millió koronába kerülnek. Uj szárnyat kap József főherceg palotája jobb oldalán is, a Krisztinaváros felé és belevonásával a fenyvesekkel beültetett hegylejtőnek. Amig az épitkezések folynak, József főherceg és családja a honvédelmi miniszterium honvédfőparancsnoki lakosztályában fognak lakni, mig *József Ágost* főhercegnek, aki Budapest helyőrségében fog szolgálni mint honvédhuszárőrnagy, ő felsége a király a várpalota egyik lakosztályát engedte át az épitkezés tartamára. József Ágost főherceg már legközelebb elfoglalja a számára kijelölt lakosztályt és oda költözik nejével, *Auguszta* főhercegnővel, királyunk unokájával és három gyermekével.

— **Hétszázezer rubel kártyaveszteség.** *Varsó*ban, mint tudósitónk táviratozza, kinos feltünést keltett egy szomoru eredménnyel végződött kártyajáték, amelynek hőse gróf *Potoczky* Ágost, annyira szivére vette nagy veszteségét, hogy öngyilkosságot akart elkövetni. Gróf Potoczky Ágost galiciai nagybirtokos, orosz udvari kamarás, akinek Oroszországban is rengeteg birtokai vannak, egy varsói klubban egy éjszaka 700.000 rubelt vesztett hazárdjátékban egy orosz arisztokratával szemben. Gróf Potoczky Ágost erre hazament. Szolgájának feltünt urának levertsége és szemmel tartotta; még idejekorán észrevette, hogy gróf Potoczky öngyilkosságra készül. Közbevetette magát és megakadályozta gazdáját kétségbeesett szándékának végrehajtásában.

— **A nagyváradi püspök állapota.** *Schlauch* Lőrinc biboros püspök állapotáról dr. *Papp* Oszkár honvédtörzsorvos, a biboros egyik kezelő orvosa a következő kijelentést tette: A biboros állapota napról-napra javul, az elterjedt aggasztó hirek alap nélkül valók. A baj bellobból keletkezett, amiből hurut támadt és a betegség meglehetősen komplikált volt, de *az egyházfő tul van már minden veszedelmen.* Hogy még mindig gyenge, az — tekintettel hetvenkilenc éves korára — nem csoda. Pár hét még eltelik, mig a beteg teljesen fölgyógyul.

— **Ferdinánd fejedelem utja.** *Ferdinánd* bolgár fejedelem — mint Bécsből jelentik — ma reggel Ebenthalból odaérkezett. A fejedelem már déiben továbbutazott Páris felé.

— **Kinevezések.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király tapolylucskai és kükemezei *Bánó* Zoltán osztálytanácsosi cimmel és jelleggel felruházott miniszteri titkárt osztálytanácsossá nevezte ki, továbbá altorjai dr. *Csoboth* Simon miniszteri titkárnak dijmentesen az osztálytanácsosi, hidas-németi dr. *Ferdinándy* Gejza és dr. *Harmatzy* Dezső miniszteri segédtitkároknak a miniszteri titkári, végül rakosteini dr. *Steinbrecher* Rezső miniszteri fogalmazónak a miniszteri segédtitkári cimet és jelleget adományozta. — A pénzügyminiszter *Békeffy* Géza pénzügyi tanácsosi cimmel felruházott pénzügyi titkárt a fővárosi királyi adófelügyelő mellett magyar királyi pénzügyi tanácsossá nevezte ki.

— **A custozzai csata évfordulója.** Esztergomból táviratozzák: A 26. gyalogezred tegnap ünnepelte a custozzai csata évfordulóját. A Széchenyi-téren tábori mise volt, amely után *Schönfeldt* ezredparancsnok német és *Vogel* ezredes magyar beszédet intézett a katonákhoz. Délben a kaszárnyában tiszti lakoma volt és a legénységet is megvendégelték. Délután a kaszárnyában harci játékot rendeztek.

— **Román egyetemi hallgatók Magyarországon.** *Dévá*ról jelentik: Julius elsején a bukaresti tudományegyetem több tanára és a román tudományos akadémia több tagja fel fogja keresni Hunyad-vármegyét. Hunyad-megye történelmi és régészeti társulatának választmánya elhatározta, hogy a magyar kormány, a vármegye és a közigazgatási hatóságok, valamint az intelligens társadalom támogatásával mindent el fog követni, hogy a társaságot méltóan fogadhassa, hogy viszonozzák azt a figyelmet, amelyben Lóczy Lajos budapesti tanár a Kaukázus felé tartó társaságával néhány hét előtt Romániában részesült. A romániai vendégeket *Focilescu* Gergely, archeologus, főrendiházi tag s a bukaresti román nemzeti muzeum igazgatója fogja kalauzolni.

— **Fejedelmi nász.** Bécsből táviratozza tudósitónk, hogy *Mária Annunciata* főhercegnő kézfogója *Siegfried* bajor herceggel az őszre marad. Valószinü, hogy szeptember második felében lesz az eljegyzés.

— **Egy rendjel.** Vajjon mit adhat a beteg török ember ajándékba egy királynak? Az ozmán rendjelet. A beteg török embernek ugyanis nincs egyebe, mint ozmán rendjele s ha valami nagyon szép ajándékkal akar kedveskedni valakinek, küld egy ozmán rendjelet. Az angol király most a halálos ágyon jutott ehhez a nagy kitüntetéshez, egyetlen adományához a szegény török szultánnak, aki pedig máskor gyönyörü fehér paripákat küldözgetett fejedelmi barátainak. S szegény Edvárd király számára bizonyosan nem volt praktikusabb ajándék a sok fejedelmi kincs közt, mint egy ozmán rendjel. Ha a rendjelektől meg lehetne gyógyulni, ha a rendjel erőt adna, friss, jó egészséget, milyen nagy hatalmasság lehetne még a török szultánból is. Valóban ilyen vidáman tragikus véletleneknek kell előállaniok, hogy mindenütt megértsék, hogy az élet komoly szempontjaiból nézve, milyen komikusan hitvány dolog a rendjel, melylyel apró emberkék hiuságánál egyebet gyógyítani nem lehet. Igy össze kell esnie ennek a komoly nagy betegségnek ezzel a nevetségesen kis udvari etikett-komédiával, hogy világossá váljék, hogy ez a mézesmadzag, melyet az abszolutizmus talált ki s amelyet egy bizonyos rend jelének neveztek el, milyen nevetséges és haszontalan intézmény. Ime, egy király sem gyógyul meg tőle, hát hogyne halna meg tőle a polgári önérzet? S aztán ennek a szegény királynak éppen most egy pohár jó szíverősítő százszor többet érne, mint az ozmán rendjel.

— **Az angol gazdák Magyarországról.** A *Southend Standard* junius 19-iki számában végzi be tartalmas és rendkivül meleghangu beszámolóját az essexi gazdák magyarországi utjáról. A legnagyobb elragadtatás hangján emlékezik meg a cikkiró nálunk szerzett tapasztalatairól s mindenütt a leglelkesebb szeretettel emlékezik meg a történelmi nevezetességü helyekről, melyeket utba ejtettek. A tizenhárom aradi vértanu szobra, a debreczeni templom, melynek szószékéről *Kossuth* Lajos proklamációját közölte az országgal, mind alkalom arra, hogy a cikk a magyarok hősi küzdelmét és a szabadságért való lelkes rajongásukat ösmertesse Angliával. Gazdasági intézeteink előtt is meghajol az angol gazdák szakképzettsége s a magyar vendégszeretetet egyszerüen világraszólónak mondják a vendégek, kiknek kedves emlékében élnek a kis peregi leányok, kiket egy szép vasárnap délután táncolni láttak a cigány vidám muzsikája mellett. Soha sem feledik el, irják, a csordásokat, csikósokat „in their flowing white nether dress", szélesszáju ingükkel. A fogadtatás, a nép mindenfelé rendkivüli impressziókat hagyott lelkükben s a cikk eme lelkes szavakkal végződik:

Kivánatos volna, hogy nyaranta a csengő angol sovereignoek százai és az amerikai dollárok ezrei lepjék el Kossuth hazafias földjét. Kivánjuk, hogy honfitársaink, férfiak és nők egyaránt keressék föl Magyarország termékeny sikjait, Herkules-fürdőt és a Kárpát-hegyek Tátra csoportját. Ugy találtuk, hogy *a magyarok egy erőteljes, hatalmas nemzet*, melyet az esztendők délkeleti Európa egyik legkiválóbb államává érleltek.

— **Az ujságirók egyesületéből.** A Budapesti Ujságirók Egyesületének segitőalap-igazgatótanácsa ma délután *Hoitsy* Pál elnöklete alatt ülést tartott. Az igazgatótanács mai ülésében *Cziklay* Lajos alelnök előterjesztésére hatszáz korona segélykiosönt és kétszáz korona segélyt szavazott meg tagjai részére, negyvenöt korona segélyt pedig nemtagok részére, ezenkivül négyszáz koronát betegápolás és temetkezés cimén. *Gebauer* Károly temetkezési intézet tulajdonosának az igazgatótanács há'ás elismerését fejezte ki azért az előzékenységért, melyet legutóbb az egyesület két halottja temetésének rendezése körül tanusitott. Végül több folyó-ügyet intézett el az igazgatótanács.

— **Ösztöndijak iparostanulóknak.** A budapesti kereskedelmi és iparkamara a székesfővárosi iparrajziskola husz jeles tanulója számára ezer koronát, vagyis fejenként 50—50 koronát szavazott meg ösztöndijul. A budapesti épitőmesterek, kőmüvesek stb. ipartestülete pedig három tanuló jutalmazására száz koronát adományozott. Az iparrajziskola kiállitását folyton nagy közönség látogatja. Erre való tekintettel a kiállitás vasárnapig nyitva marad.

— **Huszéves találkozó.** *Buday* Béla főlkéri azokat a tanulótársait, akik Pécsett 1882-ik évben gimnáziumi érettségit tettek, hogy 1902. julius 8-án reggel 8 órakor a főgimnáziumban jelenjenek meg.

— **A soproni bankbukás.** *Sopron*ból táviratozzák: *Braunshir* Gyulát a bukott bank vizsgálati fogságban volt levelezőjét a győri itélőtábla határozatából ma délután szabadlábra helyezték. *Vrchovszky* pénztáros és *Prochaszka* könyvelő továbbra is fogva maradnak.

— **Jótékony adományok.** *Ernuszt* Kelemen Szombathelyről 20 koronát küldött a magyarországi árvizkárosultak javára. — *Görög* Jenő Szombathelyről 2 koronát küldött a Verbőcz községbeli jégkárosultaknak. — A szives adományokat rendeltetési helyükre juttatjuk.

— **Tanulmányi kirándulás.** A Konzuli-Akadémia 3., 4. és 5. évfolyamának növendékei május második felében dr. *Grunzel* József, a kereskedelmi politika tanárának, *Pekotsch* Lipót, az akadémiai prefektusnak és dr. *Stokka* Tankréd, a magyar nyelv tanárának kiséretében több napi kirándulást tettek az Adriai tengerpartra, a fiumei kikötői berendezés és ipartelepek tanulmányozása, valamint a pólai tengerészeti intézetnek megtekintése céljából. Fiumében, a hová a kirándulók május 21-én érkeztek, a m. kir. tengerészeti hatóság egy remarkört bocsátott a kirándulók rendelkezésére, akik dr. *Smoquina* fogalmazó és a tengerészeti hatóság egy mérnökének kiséretében bejárták a fiumei kikötői intézményeket. Megtekintették a nagyobb ipartelepeket, felmentek a Tersatóhoz, ahol gyönyörü kilátást élveztek a fiumei kikötő és Quarnero felett. A tanárokat gróf *Szápáry* László kormányzó a legszeretetreméltóbban fogadta, ami alatt a növendékek a tengerészeti hatóság mérnökének kiséretében megtekintették a főhercegi palotát. Fiuméből az Akadémia növendékei Pólába utaztak, ahol a kirándulókhoz *Müller* vezérkari százados csatlakozott. Pólában megtekintették az arzenált, a tengerészeti muzeumot, a gépszerkesztési helyiségeket, a dockokat, valamint a torpedó-kisérleti állomást. Véletlenül hajóraj időzvén a kikötőben, ő felsége „Wien" nevü hajóján is látogatást tettek a növendékek. A következő napon Vergiarola és Fiseilába utaztak a történelmi nevezetességü „Ferdinand Max" hajón, a „Don Juan d'Austria" cimü tüzérségi iskolai gőzös, továbbá az „Alfa" torpedó iskolai gőzös és a torpedó-naszádok, valamint a „Mária Lujza" erőd megtekintésére. Megnézték Póla város régiségeit is s azután visszautaztak Bécsbe.

— **Ásatások a Senki-szigeténél.** Zugnak a tölgyek a Senki-szigetén és partjairól szomoruan borulnak a fuzták a vizbe. Ilyenkor junius-ban, mikor a méhek döngicsélnek a hársfák körül és a jázmin bódító illata árad széjjel a szigeten, holdsugáros estelente a szőke *Noémi* szelleme járdal az utakon, hébe-hóba megáll és a messziségbe figyel, ahonnan csákányütések hangzanak. Máskor nagy a csöndesség errefelé, legfeljebb óvatos lépéseket hallani, amikor csempészek bujkálnak Osztrova-szigetén; igy hivja ma a földrajz azt a kis paradicsomot, amelyet a költészet mindörökre Senki-szigetének nevezett el. A sziget közelében, Kosztolácz szerb község mellett most egy elhamvadt, állitólag Constantius római császár idejéből való város romjaira akadtak. A szerb kormány megbizta dr. *Vászics* Lázár muzeumigazgatót az ásatások megkezdésével, aki a napokban a Senki-sziget közelében már bele is fogott tanulmányutjába. Keresik a mult idők nyomát és ki tudja, talán a Senki-szigetére nézve is érdekes adatokat fognak találni. És akkor meg fogjuk tudni, hogy kié volt a sziget, mielőtt a Noémié lett...

— **Szegény gyermekek nyaralása.** A *szünidei gyermektelep* két csoportja ma reggel indult el nyaraló helyére. Csizre 20 leány, Lipikre 23 fiu ment. Mindkét helyen 35—35 napig maradnak gyógykezelés alatt. Még e héten, 28-án délután 3 órakor kapnak felső ruhát a VI. ker. felső-erdősori iskolában a Hegybányára induló 80 fiu és a Cirkvenicára induló 40 fiu, a többi telepek gyermekeit 29-én fogják a mondott iskolában felső ruhával ellátni. A telepek elutazása a következő sorrendben történik: 29-én délután 2 órakor *B.-Leile* — 50 fiu, 29-én 2 óra 35 perckor *Zebegény* — 80 fiu, 30-án reggel 7 óra 20 perckor *Trencsén* — 50 leány, 30-án 7 óra 30 perckor *Hegybánya* — 80 fiu, 30-án 8 órakor *Lengyeltóti* — 40 fiu, 30-án 8 óra 15 perckor *Ercsi* — 60 leány, 29-én délután 3 órakor *Csirkvenicza* — 40 fiu. Az elnökség felkéri a szülőket, hogy pontosan megjelenjenek.

— **Cartea de aur.** *Kisjenő*ről jelentik: A nagyszebeni ügyészség megkeresésére a vizsgálóbiró lefoglalta *Velics* Mihály kisjenői ügyvédnél az ismert memorandistánál és *Naki* Argyelán varsandi jegyzőnél a *Cartea de aur* cimü lázitó könyvet.

— **A martiniquei áldozatokért.** A martiniqueiek felsegitésére a Budapesti Ujságirók Egyesületéhez ma a következő adományok érkeztek: Herceg *Lobkowitz* Rudolf és neje ujabb adománya (felülfizetés az operaházi martiniquei ünnep jegyének megváltása alkalmából) 140 korona, *Bulla* György, Árvamegye alispánja a törvényhatóság adományaként 10 koronát küldött, dr. *Prohászka* László (Elek, Aradmegye) 5 korona, az *Ékm* János nevét viselő jótékonycélu asztaltársaság 30 korona, Anonymus (Budapest) 10 korona. A mai gyüjtés 195 korona. Hozzáadva a tegnap kimutatott 4951 korona 64 fillért, a gyüjtés eddigi eredménye 5146 korona 64 fillér. Az adományokat kérjük a Budapesti Ujságirók Egyesületéhez (Kerepesi ut 17. szám) küldeni.

— **Jótékony hangverseny.** A *Szünidei Gyermektelep Egyesület* javára szombaton, e hó 28-ikán a Szent Lukács-fürdő több vendége tánccal összekötött jótékony hangversenyt rendez.

— **Munkás-kamara.** Munkásviszonyaink elhanyagolt állapotára jellemzőbbet aligha lehetne fölhoznunk, mint azt, hogy a magyar munkásoknak még nincs munkás-kamarájuk, azaz nincs olyan helyük, ahol a munkás-szakegyleteket, önképzőköröket és segitő-egyesületeiket elhelyeznék. A munkások tavaly karácsonykor kongresszust tartottak s elhatározták, hogy agitációt inditanak egy munkás-kamara fölállitása érdekében. A magyarországi szakszervezeti tanács végrehajtóbizottsága ma nagyobb memorandumot adott be a tanácshoz, hogy a főváros segitse a munkásokat a kamara megvalósitásában. A memorandum külföldi példákra, többek közt Páris városára hivatkozik, mely három millió frankot adott a munkatőzsdére, melyet ezenfelül évi százezer korona szubvencióval támogat. A magyar munkások is egy házat kérnek a fővárostól, mely a főváros tulajdona maradna, de a kamara házbér nélkül használná. Természetesen azt kivánják a munkások, hogy a házadásból a kamara autonomiájára semmi befolyás ne származzék. A házadományon kivül évi tizezer korona szubvenciót is kérnek. A munkás-kamara gondoskodnék a munkaközvetitésről, mert a memorandum szerint az állami közvetitő-intézet nem felel meg céljainak, korcsintézmény, amelyet jogosan gyülölnek a munkások. A kamara állandó nyilvántartást vezetne a hazai és a külföldi munkaviszonyokról s a munkátlanokról. A kamarában csak a munkásoknak anyagi, értelmi és morális helyzetét vitathatják meg, a politikai és vallási kérdéseket a kamarában tárgyalni nem szabad. Szervezni akarnak egy békéltető bizottságot, alakitani fogyasztó-, termelő- és hitelszövetkezetet, szervezni kivánja az ipari szakiskolákat és a munkásoktatást. A kamara ügyeit a fizetett tisztviselőkön kivül tizenöttagu végrehajtó-bizottság intézné.

— **A kolumbiai magyar ezredes.** *Biasini* Domokosról, aki a kolumbiai hadseregben *Batember y Biasini* név alatt mint vezérkari ezredes szolgál, a Neue Freie Presseben érdekes dolgokat mond el egy tengerésztiszt. 1901-ben a *Donau* hadihajó Közép-Amerikában járt. A hajóra ellátogatott egy fiatal kolumbiai ezredes is a segédtisztjével. *Batember y Biasini* Domokosnak mondta magát s kijelentette, hogy magyar fiu, 17 éves korában összeveszett az édesatyjával s Amerikába szökött. Eleinte Kosztarikában és Udkaraguában nyomorgott, majd beállott a kolumbiai hadseregbe mint közkatona. Három év alatt *közemberből ezredes és a vezérkar feje lett.* Látogatásának az osztrák-magyar hadihajón az volt a célja, hogy mint katonaszökevény orvosi vizsgálatra jelentkezett. A hajó orvosa megvizsgálta, s *katonai szolgálatra fölötte alkalmatlannak találta*, mert nagyon gyönge a testalkata, s nagyon közelátó. Bizonyitványt is adtak neki arról, hogy az osztrák-magyar hadseregben nem szolgálhat. Biasini ezredes csak 23 éves, nagyon szerény, őszinte modoru fiu, akit az osztrák-magyar tengerésztisztek nagyon megszerettek.

— **Élet a Margitszigeten.** Egy kis napsugár, s a rózsák szigetére tömegesen özönlik a főváros szabadba vágyó közönsége. De József főherceg bájos szigete kü önben sem törődik a kedvezőtlen időjárással: teljes pompában fogadja látogatóit. A kertészmüvészet pazarabbnál pazarabb remekei bilincselik le a szemet. És ami fő: virágoznak a hires rózsaligetek, pompás illatot, gyönyörü látványt kinálva a kirándulóknak, akiknek száma az idei szezonban máris a másfélszázezer körül jár. És sokan vannak, akik nem érik be néhány órai kirándulással, hanem az áldásos gyógyforrások, vagy a tiszta, pormentes és ózondus levegő kedvéért a Margit-szigeten nyaralnak. A nyaralók annyira ellepik a kényelmes hoteleket és villákat, hogy akárhányszor egyetlen szobát sem lehet kapni. Heteket tölt a szigeten *Wlassics* Gyula közoktatásügyi miniszter; künn laknak továbbá gróf *Zichy* János és *Dégen* Gusztáv országgyülési képviselők, *Ugron* Ákos, *Csatáry* Frigyes államvasuti főfelügyelő, gróf *Gyürky* László és Viktor, *Gruz* Albert miniszteri tanácsos, *Lipcsey* Péter királyi közjegyző, dr. *Turnovszky* Jenő; az irodalmi világból: dr. *Fekete* Ignác, *Gergely* István, *Pap* Dávid, dr. *Richter* József, *Salamon* Ödön, idősb *Abrányi* Kornél, *Degaston* a *Figaro* levelezője, *Szokolay* Kornél és mások. Az első vendéglőben katonazene, a felső vendéglőben cigányzene szórakoztatja naponként a közönséget, amely jó konyhát is talál mind a két helyen. A felső vendéglőhöz épitett uj terrasz festői kilátást nyujt a Dunára, mig a szecessziós izléssel pompásan berendezett uj társalgó-terem rossz időben és esténként kellemes találkozóhelye a fürdővendégeknek. *József* főherceg ki nem apadó bőkezüsége és szeretetreméltó jószágkormányzójának, *Lábits* Adolf udvari tanácsosnak szeretetteljes gondoskodása egyáltalában egyre szépiti, fejleszti a szigetet. Ebben az irányban mindenesetre a sporttelep megteremtésének van a legnagyobb jelentősége. Ennek hatása érezhető lesz az egész magyar embersportra s idővel kitünik majd igazán, mennyi hálát érdemel *József* főherceg ezért az alkotásáért.

— **Beiratás.** Az V. kerület markó-utcai főreáliskolában a tanulók első felvétele az 1902/3-iki tanévre a következőképp történik: Vasárnap, junius 29-én 10 órától 12 óráig azok vétetnek fel, kik a II., III., IV., V., VI., VII. vagy VIII. osztályba lépnek; hétfőn, 30-án pedig 8—12-ig azok, akik az I. osztályba kivánnak jutni. Az V. kerületben lakók előnyben részesülnek. Rossz bizonyitványu tanuló nem vétetik fel.

— **Egy tanár jubileuma.** *Beregszászról* irják, hogy az odavaló főgimnázium tanári testülete junius 23-án ünnepelte *Orlovszky* István főgimnáziumi igazgató 25 éves tanári jubileumát. Az ünnepélyen megjelent *Hagara* főispán is. A tanári testület az ünnepre megfestette a jubiláns arcképét s a jubileum emlékére gimnáziumi ösztöndíj-alapul ezer koronát gyüjtött.

— **Egy elhagyott szerető bosszuja.** *Tarcsi* Gyula dijnokot három esztendőre elvitték katonának. Mint katona megismerkedett *Olecskó* Mari 21 éves szobaleánynyal, akivel szerelmi viszonyt kezdett. A dijnok egyre azt igérte a szobaleánynak, hogy ha kiszabadul a katonaságtól, feleségül veszi, de mikor csakugyan elbocsátották, megfeledkezett igéretéről s egy másik leánynyal lépett jegybe. A megcsalt leány erre bosszut tervezett Tarcsi ellen. Tegnap megleste az utcán s szerelmes szavakkal kérlelte, hogy ha már másé lesz is, töltsön el vele utóljára egypár órát. A fiatal ember erre elvitte a leányt a Niedermayer-utca 6-ik szám alatt levő lakására. A leány itt megvárta, mig Tarcsi elaludt, azután elővette a zsebében rejtegetett revolvert s hasbalőtte a legényt. Olecskó Mari azután önmagát is agyon akarta lőni, de ebben a házbeliek megakadályozták. Tarcsit tehát az irgalmasok kórházában kötözték be, de mivel a seb nem veszedelmes, elbocsátották a kórházból. A merénylő leányt a rendőrség letartóztatta.

— **Áradások.** A Dunán tegnap óta jelentősebb változás nem történt. Budapestnél a viz 482 centiméter. Az apadás tegnap óta 14 centiméter. A Duna Budapest fölött apad, Budapest alatt pedig következő a vizállás: Paks 474, áradás 7 centiméter, Baja 558 centiméter, Mohács 557 centiméter. — A Tisza áradása Tokajon 626 centiméteren tetőzik. Tokaj felett apadás mutatkozik. Az árvíz lefelé is veszély nélkül vonul le. A folyókon megszünt a veszedelem. Tegnap voltak ugyan esőzések, de nem adtak annyi vizet, hogy áradást okozhatnának.

— **Sztrájkoló munkásleányok.** A *szegedi* kenderfonógyár munkásleányai között kitört az elégedetlenség, amely csakhamar sztrájkhoz vezetett. Vagy háromszáz leány dolgozik a kenderfonógyárban és mindnyájan kivétel nélkül azt követelték az igazgatóságtól, bocsássa el *Koller* Lajos, német származásu munkafelügyelőt, aki őket szidalmazza és tettleg is bántalmazza. Majd azzal az ujabb posztulátummal léptek elő, adja meg nekik a gyári vezetőség a munkaidőre és béremelésre vonatkozó, már régebben kért kedvezményeket. Az igazgatóság egyik követelést se volt hajlandó teljesiteni. Már tegnap reggelre várták a sztrájk kitörését, de a rendes időben negyven-ötven leány kivételével mindnyájan megjelentek. Délután váratlan fordulat történt: elmaradt a gyárból vagy százötven leány. A főkapitány ugy intézkedett, hogy rendőrök keressék fel a lányokat és kisérjék be a gyárba. Azonfelül figyelmeztették a sztrájkolókat, hogy akik vonakodnak dolgozni és ezáltal kedvezményeket akarnak elérni az ipartörvény szerint harmine napig terjedő elzárással és hatszáz koronáig terjedhető pénzbirsággal büntethetők. Este azután váratlan fordulat állott be: a férfimunkások bejelentették csatlakozásukat a sztrájkhoz! Eddigelé a férfimunkások szokták iniciálni a sztrájkot, — a szegedi eset alighanem az első, ahol a mozgalom a lányok kezdeményezéséből indult ki és a férfiak csak azután követték példájukat.

— **Házasság.** Dr. *Rácz* József fővárosi ügyvéd junius 29-én vezeti oltárhoz szalkai *Schwarcz* Elza kisasszonyt *Mátészalkán*.

— **Az anarkhia őrültje.** A minap a Váczi-körut és Andrássy-ut sarkán egy ember a villamos sinek közé állt s vésztjósló arccal, haragos kiáltással fenyegette meg a járó-kelőket, hogy ő anarkhista és fel fogja robbantani az egész világot. Egy rendőr hamarosan lefogta a veszedelmesnek látszó embert és bevitte a főkapitányságra. Ott elmondta, hogy *Reiner* Aladár ügynök s Kolozsvárra való. A rendőrség erre Reinert két detektivvel lekisértette Kolozsvárra, hogy személyazonosságát megállapitsák. Kolozsvárott azonban senki sem ismerte. Erre ujra visszahozták a fővárosba s megvizsgáltatták elmebeli állapotát. Kisült, hogy a szerencsétlen ember őrült s igy kivitték a lipótmezei tébolydába.

— **Halálozás.** *Bécsből* jelentik, hogy dr. *Zoebl* Antal brünni müegyetemi tanár és morva tartománygyülési képviselő tegnap este, mikor a brünni gyorsvonaton Bécsbe érkezett, hirtelen rosszul lett s eszméletlenül esett össze. Kórházba vitték, ahol ma reggelre meghalt. Baloldali szélhüdés ölte meg.

— **Méregkeverő ápolónő.** Rettenetes mérgezésnek jöttek nyomára egy *bostoni* kórházban. A kórház egyik régi ápolónője, *Toppan* Janetta *harmincegy beteget megmérgezte*, valamennyi meghalt. A szörnytett okát nem is sejtik, ezért az ápolónőt bevitték egy elmegyógyitó-intézetbe. Az ápolónő olyan jártas a mérgek kezelésében, hogy borzasztó munkáját akár még évekig is folytathatta volna, ha egy véletlen révén nem derült volna ki szörnyü titka. Egyik orvos ugyanis éppen abban a pillanatban lépett be egy beteghez, mikor az ápolónő az orvosságába mérget kevert. Rögtön megvizsgálták az összes medicinákat s a legtöbben mérget találtak. Minden intézkedést megtettek, de harmincegy megmérgezett betegen már nem volt lehetséges segiteni.

— **Névmagyarosítás.** *Reich* D. Dániel, a Foncière Pesti Biztositó-Intézet titkára vezetéknevét *Ribárira* változtatta.

— **Hirtelen halál.** *Róth* Adolf, a Szondy-utca 42/c. szám alatt lévő Drucker és Róth cukorkagyáros cég beltagja ma délután a Petőfi- és Király-utcák sarkán összeesett. A Király-utca 42. szám alatt lévő vendéglőbe vitték be s a mentőket hivták hozzá, mire azonban a mentők kiértek, a szerencsétlen ember meghalt. Szivszélhüdés ölte meg. Róth Adolf az idén május elsején nősült meg s fiatal felesége elájult, mikor halálhirét közölték vele. Róth Adolf éppen Transvaalba készült, amelynek fővárosában, Pretóriában akart nagy cukorkagyárat alapitani. Holttestét bevitték a törvényszéki orvostani intézetbe.

— **Eltünt tanitóképzősök.** Az ilyen cim alatt közölt hirre vonatkozólag dr. *Baló* József, a budai tanitóképző igazgatója kijelenti, hogy *Birgmayer* Gyulát, *Janisch* Lajost és *Lipovecs* Aurélt junius 15-én érettségi bizonyitvánnyal ellátva bocsátották haza; az intézetből tehát annál kevésbé szökhettek meg, mert a tanév bezáratott s a növendékek mind eltávoztak; az internátusból sem szökhettek meg abból az egyszerü okból, mert annak tagjai sem voltak. A negyedik, *Papp* Zoltán április óta növendéke sem volt az intézetnek.

— **Rendőri hirek.** *Weisz* Mór szabó Hernád-utca 7-ik számu mühelye valamitől kigyuladt és nagy mennyiségü posztó elégett. A VII-ik kerületi tüzőrség oltotta el a tüzet. — Az Izabella-utca 10-ik számu házban padlástüz volt, melyet a VI-ik kerületi tüzőrség oltott el. — *Nagy* Margit 14 éves cselédleányt nagyon elkeseritette valami, mert minden áron meg akart halni. Két héttel ezelőtt feloldott lugkövet ivott. A kórházban felgyógyult és tegnap kieresztették. Amint kijött, első dolga volt, hogy ismét marólugot vásárolt. Elment a Ludovika előtti sétányra és a maró folyadékot kiitta. Most veszedelmesebben sérülve került a Szent István-kórházba. — Maróluggal mérgezte meg magát *Stefanik* Mária 32 éves cseléd Harmat-utca 7. számu lakásán és *Gönczy* Irma 19 éves cseléd a Csarnok-tér 5. számu ház előtt. Mind a kettőt a Rókusban ápolják.

— **Cigányzene a Telefon Hirmondóban.** Ma esti cigányzene közvetitésével kellemes szórakozást nyujt előfizetőinek a Telefon Hirmondó. Nyolc órakor megszólal a Hirmondó *riadójele* s ki sem mozdulva otthonról, pompás cigánymuzsikát hallhatnak az abonnensek egészen 11 óráig. E cigányzene-átvitelt az Emke-kávéházból közvetiti a Telefon Hirmondó. E zeneátvitel azonban megszakitást szenved 8 óra 15 perckor, mikor a külföldi tőzsdezárlatokat olvastatja fel a beszélő ujság és fél 10—10 óráig, midőn az est folyamán érkezett legujabb hirek felolvasása van napirenden.

(x) **Muharmag**, amely jelenleg takarmánynak még biztos eredménynyel vethető, legelsőrendü minőségben kapható *Mauthner Ödön* általánosan ismert cs. és kir. udvari magkereskedésében, Budapesten.

(x) **Wright-Ditson** tennis-rakétek Kertész T.-nál.

Fantaszta vagy pozőr?

— *Látogatás Gabriele d'Annunziónál.* —

Budapest, junius 25.

Francis de *Croisset*, a fiatal francia drámairó nemrégiben meglátogatta Gabriele *d'Annunziót*, a neves olasz költőt ennek firenzei otthonában, a *Villa Settiquano*ban. A *Tüz* költője hires ember, kitünően is adminisztrálja hiresség et, érdekes egyéniség, aki még érdekesebbé tudja magát tenni. Róla is elmondhatni azt a kegyetlen megjegyzést, amelyet *Heine* egyszer *Meyerbeer*ről tett. Ő is „dicsősége révén ismeretes".

A francia iró drasztikus kegyetlenséggel rajzolja le nagy olasz kollegáját. Imhol a kép:

„Amikor kocsim a *Villa Settiquano* udvarára berobogott, négy hatalmas vadászkutya hangos csahollással rohanta meg lovaimat.

— Donovan, Merissa, Biondello, Crissa! Ide hozzám — hangzott fel a kutyák nyomában a parancsszó, *Gabriele d'Annunzio* volt, aki vadászcsizmában és vadászostorral a kezében tartott felém. Az ebek engedelmesen elkullogtak.

A regényiró a szalonba vezetett, ahol egy nagy sekrestye-asztalon már várt a reggeli. Faragott klastromi padok álltak az asztal körül. Mindenfelé égő gyertyák. A terem közepén pódium, rajta egy hatalmas könyvtartó, amelyen kitárva fekszik egy középkori missale. A falon ez a felirás pompázik:

Gabriel Nunzius.
Anno 1498.

— Hát ez mit jelent? — kérdeztem álmélkodva.

— Ez az én nevem latin forditása. Mert *bizonyára éltem a tizenötödik században, az első reneszansz idején* . . .

A plafondról egy babérkoszoru csüng alá ezzel a felirással: *Per non dormire*. — Az óriási kandalló kék porcellán-téglájába ez a felirat van bevésve: *Beatae salamandrae sacrum*. A hatalmas tüzhely tudniillik egy misztikus lénynek van fölajánlva, amely három évig élt ezen a helyen: egy szalamandernek! Mikor kimult, *d'Annunzio* sirt készittetett az állatocskának a kandalló falában.

— Itt a kripta kulcsa — mondá d'Annunzio és egy kis aranykulcsot mutatott, az ötvösmüvészet egy csudás remekét.

Az iróasztalon, amelyen számtalan könyv hevert, látni kitünő reprodukcióban *Az ifju szinész* zöld bronzszobrocskáját a nápolyi muzeumból, akit általán a szép Narcissusnak tartanak. A szobrocska mellett — egy halálfej.

— Ime, két örök dolog — suttogta d'Annunzió sejtelmes hangon, — az ifjuság és a semmi!

A terem ajtaját gyönyörü, vert müvü vasrács disziti a Viscontiak viperájával, — és a rácson végig *fenyődobozok* függnek.

— Ez az én szimbolumom, — magyarázta d'Annunzio, — *Olaszország valamikor ezzel a szimbolummal a kezemben fog engem ábrázolni!*

— Menjünk a kertbe, gyujtsunk cigarettára! — mondá házigazdám. Menetközben a hálószoba mellett haladtunk el.

— Szabad? — kérdeztem.

— Ha tetszik . . . A hálószobában egy monumentális ágy dominál, amely előtt a Delphiből származó görög-római szobor: *A versenykocsis* mintha őrt állana. Jobbra és balra egy-egy zöld márványoszlopon Flóra és Junó szobra. Mindenfelé szobrok és képek, Donatello Davidja, *A szamotrokéi győzelem* stb.

— Ez azért van, hogy szépet lássak, mihelyest fölébredek.

Az ablak előtt egy gyönyörü faragásu fa-oltár a tizenötödik század modorában.

— Lássa, itt szoktam reggelente az első cigarettára rágyujtani, aztán pedig valamelyik Petrarca-kiadásban lapozgatok. Megvan mind, mert tizenötéves korom óta szerelmes vagyok Laurába . . .

A látogató tekintetét különösen két kép bilincseli le: egy meztelen női alak, amint holdvilágos tényben a tüben fekszik. A másik *Duse* Eleonorát ábrázolja az ő csudás könnyező mosolyával: Lenbach pasztellje.

— Itt szépeket álmodozhatik az ember, — mondám.

— Az én álmaim mindig szépek, kedves barátom, — felelt d'Annunzio.

A terraszról gyönyörü kilátás nyilik Firenzére.

— Ugyebár szép ez a város? — kiáltott föl d'Annunzio. — Szép, mint egy szép asszony. Minden olasz város ilyen módon szép, mindegyiknek megvan a maga külön mosolya és ritmusa. Velencét csukott szemmel tudnám lerajzolni. Nekem ugy rémlik, mintha Nápolynak aranykeble és gránátajka lenne. Firenze csudás ruhába burkolt asszony. Firenze fiatal matrona.

És hirtelen, minden átmenet nélkül kérdezi d'Annunzio:

— Szeret maga vadkanra vadászni?

— Hogyan, kérem?

— Nézze, itt van a vadászlovam; Pertinacenek hivom.

— Szép állat.

— Nézze, veres, mint a napalkonyat Tiziántól.

— Szeret lovagolni?

— Egyebet se szeretek.

— Nos, a munkát is . . .

— Ne higyje azt! A munka nekem fogság. A dicsőség fegyence vagyok . . .

— Önkéntes fegyence . . .

— Ne gondolja . . . Én csak a géniusznak engedelmeskedem, amely bennem minden reggel fölébred. Önöknek is van egy istenük, Hugo Victor . . .

— Ön ember, vagy isten, *d'Annunzio* ur?

— Én próféta vagyok — volt a válasz.

— Gyakran jár be a városba?

— Csak lóversenyek idején. Ilyenkor bent is vacsorázom.

— Nem untatja a magány?

— Hébe-hóba. De ilyenkor babérkoszoruimra tekintek, elolvasom jeligémet, — és akkor semmit se sajnálok. Különben is *Eleonora, az én isteni barátnőm* gyakran rándul át hozzám közeli villájából, hogy óráimat megijjitsa.

— Ön *Duse* asszonyt gondolja, *d'Annunzio* ur?

— Igen. Számára irtam legutóbbi tragédiáimat: *Francescát*, *Sigismondo Malatestát*. Nézze, ezt a kondottierit ábrázolja itt ez az érem. Merész profil, sasszem, büszke orr, finom ajk, — oh be szép volt! Térdén törte ketté a legerősebb lándzsát is, két ujjával fölemelte a legsulyosabb pallost, amelylyel más csak két kézzel tudott suhintani. Egy ökölcsapással leteritette a legvadabb paripát és mégis, amikor mosolygott, olyan volt az arca, mint egy asszonyé. Oh, ilyesmi szerettem volna lenni, kondottieri! . . .

Különben *az* voltam az első reneszánsz idején! *Ma* költő vagyok...

— Sajnálja?

— Hogyne, különösen abban az órában, amikor a nap Firenzét vérbe és aranyba boritja... Vér és arany, minő színek! Vér és arany..."

•

Ilyeneket mondott vendégének az olasz poéta. Valóban jogosult a kérdés: őrült-e, avagy fantaszta?

Gróf Forgách Antal ügye.

Budapest, junius 25.

Gróf *Forgách* Antal a Nemzeti Kaszinóból történt kigolyóztatása ügyében a mai lapokban hosszabb nyilatkozatot tett közzé, amelyet a *Budapesti Napló* is közöl. Erre a nyilatkozatra most *Iványka* Oszkár a következő nyilatkozattal felel:

Nyilatkozat.

A sajtó nemes hivatkozása védeni az igazat, támadni a gonoszt.

Oktalanság volna az irók egyetemét elitélni azért, mert napvilágot látnak oly nyomdatermékek is, melyek néha helytelen értesülés folytán, máskor tudatosan és célzatosan ezen hivatásnak ellenkezőjét szolgálják.

Azon ujságcikkek, melyek gróf Forgách Antal ügyével foglalkozva, őt menteni és ezzel kapcsolatban a Nemzeti Kaszinót támadni igyekeznek, sajnos, de való, az alapos információ teljes hiányával irattak.

Megvádolják a Nemzeti Kaszinót, hogy eltért eredeti hivatásától, exkluziv és ellenséges irányzatu a polgári elemmel szemben.

Az utóbbi egyáltalán nem igaz, az első csak részben; a magyarázatát megváltozott viszonyainkban találja.

Midőn gróf Széchenyi István a Nemzeti Kaszinót megalapitotta, az volt a müvelt társaság egyetlen klubja. Ma külön intézményei és társaskörei vannak a politikusnak, irónak, tudósnak, müvésznek, sportembernek stb. A Nemzeti Kaszinónak most nem lehet más célja, mint hogy alkalmas helyet nyujtson tagjainak a pihenésre, üdülésre, szórakozásra és hogy ezzel egyben (alapszabály 1. §.) a müveltség, közhasznu elmélkedés és eszmecserének előmozditására is szolgáljon. Ezt azzal éri el, ha rang-, vallás- és társadalmi álláskülönbség nélkül veszi tel tagjait, de csakis (alapszabály 5. §.) a tisztességes, müvelt, feddhetlen jellemü férfiakból.

A Nemzeti Kaszinónak ma 690 tagja van. Fejedelmek, mágnások, nemesek, polgárok: foglalkozásra magánzók, gazdák, politikusok, birák, tudósok stb. A legkülönbözőbb politikai és társadalmi irányok és felfogások hivei, nagyrészt zászlóvivői, ott vannak közéletünk kitünőségei közül mindazok, kik az intézménybe belépni akartak. Természetes hogy felvenni csak azt lehet, ki felvételni óhajt és magát tagul ajánltatja. De senki sem hozhat fel esetet hogy valamely jelentkező születése vagy társadalmi állása miatt különböző elbánásban részesült volna. Hogy ez ugy van és mindig ugy lesz, arra biztositék hazánk mindenki által ösmert kitünőségeinek a tagok közt oly nagy számban álló névsora.

Az 1902. évre megválasztott igazgató-választmány tagjai: Igazgatók: *Beöthy* Ákos, gróf *Szápáry* Gyula, gróf *Zselénski* Róbert. Választmányi tagok: gróf *Andrássy* Aladár, gróf *Andrássy* Géza, gróf *Andrássy* Gyula, gróf *Andrássy* Tivadar gróf *Apponyi* Albert, gróf *Bánffy* György, *Bánó* József, gróf *Batthyány* Elemér, gróf *Batthyány* István, *Biró* Lajos. *Blaskovits* Ernő, gróf *Csáky* Albin. gróf *Cziráky* Antal. gróf *Dégenfeld* Imre, gróf *Dessewffy* Aurél, gróf *Esterházy* Béla, gróf *Esterházy* Ferenc, gróf *Esterházy* Mihály, herceg *Esterházy* Miklós, *Fabiny* Teofil, báró *Fejérváry* Géza, gróf *Festetics* Pál, gróf *Festetics* Tasziló, gróf *Hadik* B. Endre, *Halassy* Pál. *Iványka* Oszkár, *Josipovich* Imre, gróf *Karácsonyi* Jenő, gróf *Karácsonyi* Kamilló, gróf *Károlyi* László, gróf *Károlyi* Mihály, gróf *Károlyi* Sándor, gróf *Károlyi* Tibor, *Keczer* Miklós, gróf *Nádasdy* Ferenc, őrgróf *Pallavicini* Ede, báró *Révay* Gyula, *Scitovszky* János, gróf *Szápáry* István, *Szemere* Miklós, gróf *Széchenyi* Aladár, gróf *Széchenyi* Béla, gróf *Széchenyi* Imre, *Széll* Kálmán, gróf *Teleki* Gyula, *Tisza* Kálmán, báró *Üchtritz* Zsigmond, báró *Vécsey* József, gróf *Wenckheim* Frigyes. Póttagok: gróf *Apponyi* Lajos, gróf *Apponyi* Gyula, *Csatáry* Lajos, gróf *Esterházy* Miklós Mór, *Fáy* László, *Mocsonyi* Sándor.

Bizonyára sokan vannak ezek között kik nem türnék el, hogy ezen társaskör oly irányban müködjék, mint az egyes lapokban az olvasóközönség elé állittatott, s ha ezen méltatlan vádak igazak volnának, egy percig sem haboznának az intézményből kilépni s azt sorsára bizni.

Es megvádolják a Nemzeti Kaszinót azzal, hogy gróf Forgách Antallal jogtalanul és igazságtalanul bánt el. Vezérczikkeznek ezen esetről minden alapos információ hiányában, vagy inkább a kigolyózott egyén információja alapján.

El lett ezen ügy intézve ugy, amint azt az alapszabályok betüjének és szellemének alapján elintézni kellett. Midőn valaki egy társaskörbe belép, annak alapszabályait magára kötelezőnek elismeri: nincs joga, hogy azok alól magát egyoldalulag kivonja. De nincs joga az igazgató-választmánynak sem arra, hogy az alapszabályokat különbözőképp alkalmazza.

12. §. Hat évi kötelezettséggel belépő tagok, ha kötelezettségük lejártával kilépni szándékoznak, tartoznak a hatodik év letelte előtt hat héttel kilépésüket bejelenteni.

47. §. Valamely tagnak kétségtelennő vált fizetési képtelensége esetén az igazgató-választmány tagsági jogának felfüggesztése iránt határoz.

A 12. § értelmében bejelentés nem történt.

A 47. § alkalmaztatni szokott, midőn valamely tag részéről bona fide és beigazoltan kéretik. Egy mandátumát megtartó országgyülési képviselőt, ki különben is ugy él és költekezik, mint ezt bejelentését megelőzőleg tette, saját állitása szerint mindenkit kifizetett és kifizet, nem lehet fizetésképtelennek tekinteni.

De különben is, midőn gróf Berchtold Miklós gróf Forgách Antal ellen vádat emelt, ezen kilépési nyilatkozat még beadva nem volt s az igazgató-választmánynak az alapszabályok aziránt intézkedő §§-ai alapján itélkezni kötelessége volt.

A 16. §. kimondja, hogy valamely kaszinói tagnak kirekesztése csakis a feddhetlen jellem és a helyes magaviselet elveivel meg nem férő cselekmény miatt történhetik.

Mivel a vizsgálat beigazolta, hogy gróf Forgách Antal nem csupán azon egy esetben, midőn gróf Berchtold Miklóssal állott szemben, de igen sokszor a feddhetlen jellem és helyes magaviselet elveivel meg nem férő cselekedetek egész sorozatát követte el, azért lett kigolyózva.

Meggyőződésem, hogy ha a cikkiró urak a felhozott és beigazolt eseteket ismernék, egy csepp tintát sem fogyasztottak volna a védelemre és az igazgató-választmány támadására. Nincs annak tagjai között senki, ki becsületügyben bármily nizustól magát befolyásolni hagyná.

Gróf Forgách Antalnak a lapokban közzétett, legnagyobb részben valótlan és rosszhiszemü nyilatkozatával sem most, sem máskor foglalkozni nem fogok, még kesztyüs kézzel sem nyulok hozzá. Azoknak, akik őt hangzatosan védelmükbe vették, ajánlom az óvatosságot, mert bár a gróf gyorsan halad ezen kigolyózással még aligha ért utolsó állomására, s bizton hiszem, hogy rövid idő mulva meg fog változni nézetük.

Budapest, 1902. junius 25-én.

Iványka Oszkár.

•

Gróf *Forgách* Antal — mint értesülünk — a mai napon provokáltatta báró *Jeszenszky* Sándort és *Simonyi* Dénest.

Egy automobil monologja.

Bécs-Párís között most van az automobil-verseny.

Mi az automobilnak élete?... Gyöngy.
Mit néki árok, mit néki göröngy?
Mit néki sebesség, mit néki idő,
Mint a villámlás tünik elő,
Porfellegbe takarva száll az utakon át,
Elhagyja falvak, városok sorát,
Benzint fuj vigan az orrba, tüdőbe,
Pőlögve, köhögve száguld előre,
Keresztülront ezer kalandon...
... Ah! nékem is volt néhány kalandom.

Egy francia gyár volt az én hazám,
Egy francia mérnök a szülőanyám,
Dajkám egy teli benzines motor,
Illatos, kedves, játszi, botor,
Gazdám egy gróf, ki szélsebesen
Páris felé száguld vígan velem.

Elhagytuk a várost, künn, zöld rétek ölén,
Egy öreg anyóka ballagott felém,
En repültem, az aggnő ballagott,
En legázoltam ... A gróf úr kacagott ...
Az automobil az mindent elér!...
Mi járt előttem?... Egy parasztszekér.
Két lova volt... Két kis, paraszti ló,
Rájuk pőlögtem: Félre, rongy... Hohó!
Felém bámultak ... En nekik megyek,
Összeakadnak ló és tengelyek,
A kocsi egy nagy bukfencet vetett.
Meghalt... A gróf ur szörnyen nevetett.

Aztán felém jött egy búcsus menet,
A gróf úr szól, kendővel integet,
Nem tértek ki... Hajhó! Be hát a tömegbe,
Futottak a leányok arra, erre,
Sirás, orditás, hörgés szállt a légbe,
Ha jól tudom, vér is hullt a kerékre,
De a gróf erre ügyet sem vetett,
En csak repültem... És ő nevetett...

Csirkét, kutyát gázoltam sorra el,
Gyerekeket löktem ujjongva fel,
A fák kidőltek, a házak bedőltek,
És én rohantam neki a mezőnek,
Első leszek, csak annyit mondhatok...
És a gróf ur?... A gróf nevetni fog.

N.

A BUDAPESTI NAPLÓ telefonja.

Szerkesztőség	**56—12**
Kiadóhivatal	**54—39**

Ez aztán a puskapor!

— *Jelenet.* —

Egy *Luciani* nevü vegyész feltalált egy ujfajta puskaport, amely a golyót ágyuból *harminc kilométerre*, puskából *tizenkét kilométerre* viszi.

Luciani: Ez aztán a puskapor, tábornok ur! Ilyet még nem evett!

A tábornok: Nem is szándékozom.

Luciani: Önnek seitelme sincs róla, hogy ez micsoda kitünő puskapor. Ön Párisban lakik s van Páristól harminc kilométernyire egy falucskában egy ellensége. Kapja magát, rálövet, és Párisból megöli. Érti?

A tábornok: Értem.

Luciani: A dolog a biróság elé kerül, ön bebizonyitja, hogy a kérdéses időben Párisban volt, fölmentik.

A tábornok: Gyönyörü.

Luciani: De ez még semmi. Az uj puskaport még tökéletesiteni fogom. Ön Párisból Berlinbe fog lőhetni. Sőt tovább megyek. Ön Párisból New-Yorkba fog lőhetni. Sőt ...

A tábornok: Még tovább megy?

Luciani: Igen.

A tábornok: No erre igazán kiváncsi vagyok.

Luciani: Ön Párisból kilövi a golyót bara, és a golyó, megkerülvén a földet, jobbról visszajön. Ez lesz a legszebb öngyilkosság. Ön megáll a Szajna partján, s kilövi a golyót délfelé. Aztán hazamegy vacsorázni, alszik egyet, megirja a bucsuzó leveleket és másnap reggel visszamegy a Szajna partjára, ugyanarra a pontra, ahol este állott. Néhány pere mulva északról visszajön a golyó és ön halva rogy össze.

A tábornok: Köszönöm. El vagyok ragadtatva.

Luciani: Egyáltalán, egészen felfordul a világ, ha ezt a puskaport elkezdik használni.

A tábornok: Gratulálok.

Luciani: Vége a háborunak. Az ember élete sohse lesz biztonságban. A legrejtélyesebb gyilkosságok fognak történni. Ez aztán az eredmény, mi!?

A tábornok: És ön ennek örül? No hiszen, ön se találta fel a puskaport!

Luciani: Hallja, ezt *nekem* mondani ...

—o.—

SZEGÉNY EMBEREK.

Gorkij Maxim annak a nagy orosz triásznak egyik tagja, amely Tolsztoj és Csehovval együtt a modern orosz irodalmat alkotja. Az elnyomott népek költői mindig érdekesek, nem a szó banális értelmében s nem a történetkéik révén, hanem ama nagy gondolatok által, melyeket egy forrongó világ vált ki agyukból. A Maxim Gorkij emberei nemcsak csavargók, hanem első sorban emberek s szegénységük nem a gondolataikban konstatálható.

Az a regény, melynek közlését a *Budapesti Napló* holnaputáni számában kezdjük Gorkij irásainak egyik legérdekesebbje. A

SZEGÉNY EMBEREK

a Gorkij müvészetének minden vonását visszatükrözteli s nemcsak mélységesen bölcs könyv, nemcsak borzalmasan igaz, hanem olyan, mint maga az élet: szomoruósággal és derüvel vegyes. A

SZEGÉNY EMBEREK

bizonyosan épp olyan nagy tetszéssel fog találkozni Magyarország müvelt olvasóközönsége előtt, mint aminővel egész Európában fogadták, ugy hogy az orosz iró könyvét mindenfelé több kiadásban kapkodta el a közönség. A

SZEGÉNY EMBEREK

hatalmas igazságai érdekfeszitően vannak elmondva, eleven élettől duzzadó események körében. Alakjai meghatóak, borzalmasak, kedvesek, jók és gonoszok, amint az élet beleveti őket a cselekvény medrébe.

A *Budapesti Napló*, mely regényrovatának magas irodalmi nivóját féltékenyen őrzi s amely ha külföldi regényt ad olvasói kezébe, csak a világirodalom magaslatáról gyüjti eme adományait,

most is nyugodtan s avval a tudattal adja közre Gorkij gyönyörü regényét, hogy regényrovatának eddigi missziójához most is hü marad s müvelt olvasóinak a legjobbat nyujtja, amit az európai irodalom kincseskházából kiszemelhetett.

FŐVÁROS

(*) **A szinházak tüzbiztonsága.** A szinházak tüzbiztonságára vonatkozó szabályrendelet a modern teknika igényeinek többé már nem felel meg. A tanács határozatára a tüzrendészeti és közjótékonysági ügyosztály kidolgozott egy uj tervezetet, amelyet a tanács a rendőrséggel és közmunkák tanácsával közölt. Az uj szabályzat-tervezet az őszszel kerül a közgyülés elé.

(*) **A szegények segélyezése.** A VIII. kerületi előljáróság részére segélyezés céljára a közgyülés a költségelőirányzatban 50.000 koronát engedélyezett. Az előljáróság 10,000 korona pótlólagos hitelt kér, mivel az engedélyezett összeg nem elég.

(*) **Adókivetés.** A fővárosi adókivető-bizottságok a folyó héten a következő uj helyrajzi számu házakban lakók III. osztályu keresetadó-javaslatait fogják tárgyalni.

Az I. kerületben csütörtökön 2243—2287, pénteken 2288—2335/3, szombaton 2335/4—7493/94. — A II. kerületben a külön meghivottakét. — A IV. kerületben csütörtökön 555—561, pénteken 562—566, szombaton 567—570. — Az V. kerületben az I. bizottság csütörtökön 754, pénteken 755—763, szombaton 767—772; a II. bizottság egész héten a külön meghivottakét. — A IV. kerületben az első bizottság csütörtökön 3714—3722, pénteken 3723—3734, szombaton 3735—3736; a II. bizottság csütörtökön 3165/1—66—3169, pénteken 3170—3189, szombaton 3190—3203/6/3. — A VII. kerületben az első bizottság csütörtökön 5015—5024/26, pénteken 5025—5034/35, szombaton a vásárcsarnokot; a második bizottság csütörtökön 4455—4474, pénteken 4474—4490, szombaton a külön meghivottakét. — A VIII-ik kerületben az első bizottság csütörtökön 6141—6168, pénteken 6169—7280/83, szombaton 7280—7281; a második bizottság csütörtökön 7267—7276. — A IX. kerületben csütörtökön 9301—9305, pénteken 9306—9313, szombaton 9314—9322.

A főváros közgyülése.

Budapest, junius 25.

Nem kevesebb, mint 96 tárgy volt a mai közgyülés napirendjén, mert az utolsónak kellett volna lennie a nyári szünetek előtt. De maga az elnöklő főpolgármester sietett megnyugtatni a zugolodó városatyákat, hogy amennyiben a rengeteg sok ügyet ma és holnap nem intéznék el, a jövő szerdán rendkivüli közgyülést tartanának. Ebbe a bizottság bele is nyugodott, sőképp miután a polgármester is kijelentette, hogy nem ellenzi, hogy a napirendre tüzött ügyek egyike-másika az összel tárgyaltassék. Igy lekerült a napirendről az uj tandijszabályzat is. A *napirend* során elsőnek a *városi vámról* szóló szabályrendeletet tárgyalták; *Gelléri* Mór mondott formás beszédet a főváros ipara és kereskedelme érdekében, amelyet az uj szabályrendelet uj sulyos adókkal készül sujtani.

Mindenekelőtt *Halmos* János polgármester válaszolt a multkor tett arra az interpellációra, hogy az O-Budán a Táborhegyen történt negycsuszamlás rombolásai ellen történik-e óvóintézkedés. A polgármester kijelentette, hogy a szakközegek utján a legmesszebbmenő intézkedéseket tették meg, sőt gondoskodtak arról is, hogy amennyiben szükség lesz rá, az ó-budai temetőt is helyezzék át máshová. A választ a közgyülés tudomásul vette.

Inditványozza, mondja ki a közgyülés, hogy a mostani kedvezőtlen gazdasági viszonyok tekintetbevételével, az előterjesztett javaslat fölött napirendre tér és a most meglevő tarifát az 1906. év végéig érvényben hagyja.

Mautner Adolf elfogadja ugyan a most bemutatott uj tarifát, mert abból nagyobb teher nem hárul a kereskedelemre, de mégis kivánja, hogy a tanács a jövő év elején olyan tarifa-tervezetet mutasson be, amely a főváros jövedelmének a szaporitása mellett, vegye figyelembe a kereskedelem érdekeit is.

Kasics Péter kivánja, adnák vissza az ügyet a tanácsnak ujabb átdolgozás végett.

Polónyi Géza hangsulyozza, hogy *a gazdasági állapotok már valóságos inség*, amelyen — bármiféle panáceákat is emlegessenek — csakis az önálló vámterület segithet.

Springer Ferenc igen nagy bevételt lát abban, ha a finomitott petróleum vámját a mai 30 fillérről 45 fillérre emelnék föl.

A közgyülés elfogadta a bemutatott tarifát. Elfogadták Springer és Mauthner inditványát is.

A további tárgyak során hozzájárult a közgyülés ahhoz, hogy a budapesti korcsolyázó-egyesületnek, a városligeti-tó területéből nagyobb részletet engedjenek át arra a célra, hogy azt betonoztatva, ott alakithasson uj korcsolya-pályát.

Elfogadták a tanácsnak azt az előterjesztését hogy a közuti vaspálya-társaság zugligeti vonala végállomásától fogva a Vaskapuig hosszabbitsák meg a vonalat s intézzenek föliratot a kormányhoz aziránt, hogy ehez a kivánsághoz szintén járuljon hozzá.

A mészáros ipartestület több izben kérte a főváros hatóságát, hogy *a* szarvasmarha-vásártéren szüntesse meg az állatoknál darával való etetését. A mészáros-ipartestület kérésére próba-vágásokat is rendeztek. A tanács most, a történt tárgyalások és próbavágatások eredményeképp, a darával való etetést ugyan továbbra is tönntartja, azonban szigoruan őrködik azon, hogy az állatok tulságos etetésével egyik fél érdeke se szenvedjen. A mészáros-ipartestület a tanácsnak ezt az álláspontját sérelmesnek tartja s megfölebbezte a közgyüléshez, amely azonban ma, noha *Schubert* Sándor a föllebbezők mellett szólt, azt elvetette.

Azzal szemben, hogy a főváros hatósága többrendbeli beruházást szándékozik az uj sertés-közvágóhidon tenni, *Földváry* Imre azt javasolja, hogy ezek helyett a X. kerületben fiók-sertésvágóhidat állitsanak.

Halmos János polgármester élénken tiltakozott az ily terv ellen, mire a közgyülés elfogadta a tanács javaslatát *Eulenberg* Salamonnak azzal az inditványával együtt, hogy a tanács tanulmányoztassa, miként lesz kereszttülvihető a zsirnak a közvágóhidon való kiolvasztása.

A tanács azt javasolja, kérjék föl a kormányt, hogy a X. kerületi kőbányai sertésvásáron is hozzák be az élősuly szerint való adás-vételt. *Schubert* Sándor ehhez hozzájárul, de azzal, hogy ha a kormány nem tenne eleget a kérelemnek, akkor, hogy az üzánsz egyforma legyen, térjen vissza a főváros az uj sertésvásáron a régi eladásmódra. A közgyülés többsége elfogadta a tanács javaslatát.

A vendégfogadósok 1902. évi budapesti nemzetközi kongresszusának a költségeire megszavazott a közgyülés 10.000 koronát.

Bejelentette az *elnök* a mai választások eredményét; e szerint másodosztályu lanácsjegyző lett: dr. *Buzáth* János fogalmazó; beválasztották a biráló választmányba: *Novák* Sándort, a közlekedésügyi bizottságba: *Végh* Jánost s a katonaügyi bizottságba: *Krammer* Károlyt, *Svarcz* Lajos és *Hebentanz* Nándort.

A napirendre tüzött további ügyek tárgyalását holnap — csütörtökön — délután folytatják.

SZINHÁZ, ZENE

** **A demokrata.** A kalendárium szerint való nyári napnak e mai, negyedik alkonyulatánál a *Városligeti Nyári Szinház* szinre hozta *Feld* Mátyás vadonatuj és eredeti és énekes bohózatát. A darab első cime: *A demokrata*, második cime: *Kuruc Lába Mór.* Sok jó igyekezettel irta meg az aréna viharedzett szerzője e bohózatot, csak az a kár, hogy igen komolyan fogta fel a helyzetet. Az első felvonásban még megbecsülte a vidám dolgokat, a fonák helyzeteket, a kánikulai ötleteket, de azután megtagadván önmagát, mintha akadémiai pályakoszorura törne, csöppenkint adja be a humort és nem éppen kedves tendenciákba téved. A demokrata egyébként borbélymester, aki mandátumhoz jut és az uj pályán kudarcot vall. A közönség zsufolásig megtöltötte a szinkört, mulatott, sokat tapsolt a szereplőknek és a szerzőt a lámpák elé hivta. A siker historikumához tartozik, hogy mikor a szerző megjelent a lámpák előtt, a zenekar tust huzott. A darab clouja a képviselőházi jelenet. Itt egy kis előidejüség ront a dolgon. A szinpadi képviselőház ugyanis olyan, mikéntha a Sándor-utcai parlamentet lebontása vagy átalakitása idején akarná ábrázolni. A főszerepet *Gyöngyi* Izsó kedvesen játszotta, kupléit megismételtették. *Csongori* Mariska egy szanzonett szerepében bájos szilajsággal táncol; egy angol dalt nagy hatással énekelt betétképpen, a hozzá való táncban pedig pompás volt. *Bellini*, a második szanzonett ügyesen és ritmikusan táncol, *Ráthonyi* Tilla gyönyörü megjelenése teljessé teszi az énekesnők triaszát. Hatással végzik feladatukat még Latabárné, Váradi István, Mátrai, Gömöri, Szentes. A darabhoz *Barna* Izsó szerzett szép zenét.

** **Küry Klára Prágában.** *Prágai* tudósitónk táviratozza: *Küry* Klára kisasszony, aki vasárnap este érkezett ide, hogy a *Neumann* Angelő igazgatása alatt álló Deutsches Landestheaterben vendégszerepelését megkezdje, ma a szinház együttesével tartott három próba után eljátszotta hires szerepét, Germain hadnagyot a *Katalin* cimü operettben. A nagy müvésznőnek, akit óriás érdeklődéssel várt a közönség, szinte tüneményes sikere volt. A szorongásig zsufolt ház a legtüntetőbb ovációkkal fogadta már előjelenésekor és azután esthosszat megismétlődtek a legzajosabb tapsok. A kisasszonynak a legtöbb énekszámot négy-ötször meg kellett ismételnie. A hatás tetőpontra a második felvonás nagy drámai jelenései után jutott. Ennek a felvonásnak a végén Küry Klára a jelenvolt szerzőkkel együtt megszámlálhatlan sokszor jelent meg a lámpák előtt, temérdek virágtól környezetten. A prágai magyarok óriás babérkoszoruval kedveskedtek az ünnepelt vendégnek. Előadás után megismétlődtek az ovációk és folytatódtak az utcán, amint a kisasszony a szinházból távozott. Énekben és játékban jeles volt *Cornelli* a cárnő, *Bárdi* Anica és *Löwe* Nanzac szerepében. Magának a darabnak is a legfeltünőbb sikere volt a cseh fővárosban is.

** **Dvorák uj operája.** *Dvorák* Antal, a csehek ünnepelt zeneszerzője, *Armida* cimmel uj operát irt. A dalmü a *pilseni* cseh szinházban fog először szinre kerülni.

** **Fiumei szinészet.** Dr. *Janovics* Jenő társulata elsején be fejezi Fiuméban a kéthónapos idényt. Legutóbb nagy sikerrel mutatták be Souppé operettjét, a Modellt. A cimszerepet *Székely* Irén adta és ugy játékával, mint énekével valósággal elragadta a közönséget, amely egy-egy dalát háromszor is megismételtette. Mellette nagyon tetszett *Leövey* Leo és *Rubos* Árpád, akik szintén kedvencei a közönségnek. Nagy tetszés mellett került szinre Csiky *Nagymamája* és Sudermann *Pillangócsatája*. Mindkét darabban nagyon tetszett *Mészáros* Giza. Óriás sikert aratott dr. *Janovics*, aki Keszlert müvészi tökéletességgel játszotta. Az *Olasz müvészeti egyesület* nagyrabecsülésének és tiszteletének kifejezéséül fiumei szinekkel ékesitett remek koszorut nyujtott át neki és a szinpadon hosszabb beszédben üdvözölte is. Sokat tapsolták Fenyéri Mórt is, aki Winkelmannt nagy hatással játszotta.

** **Vendégelőadások.** A *Népszinházban* ma ismét a Vigszinház személyzete játszott. *A páholy* került szinre az ismeretes kitünő szereposztásban. A *Vigszinházban* a Népszinház személyzete *Az izé* cimü operettet játszotta.

** **A sah és a szubrett.** A perzsa sah, aki most *Karlsbad*-ban fürdőkurát tart, szorgalmas látogatója az ottani — operett-előadásoknak és lelkes tapsolója *Walde* kisasszonynak, a társulat berlini szubrettjének. A sah a napokban lakására is meghivta a fiatal müvésznőt és megkérte, hogy énekeljen neki. *Walde* kisasszony elmondta egy ujságirónak, hogy a sah rendkivül kegyesen fogadta, belépésekor kezet csókolt neki, majd a zongorához kisérte s mig ő énekelt és táncolt, a sah elragadtatással szemlélte s valóságosan el volt ragadtatva müvészetétől. *Walde* kisasszony abban a kellemes meglepetésben is részesitette a saht, hogy élénkelte neki a perzsa hadsereg zenekari igazgatójának, *Lemaire*nek *Avazé Bi Dad* cimü szerzeményét, egy perzsa szerelmi dalt, melynek refrénje magyar forditásban igy hangzik:

Óh ne fektesd fürtös fejecskédet, midőn aludni térsz, vánkosomra! Lalalala.

Az éj sötét s attól félek, hogy éltem fonala elszakad. Ugy bizony! Lalalala!

A sah végre, miután együtt teázott az ifju szubrettel, egy drága brillant-gyürüvel ajándékozta meg. Lalala!

** **A szindarabok hosszusága.** A *párisi Figaro* jellemző kis adatot közöl a szindarabok hosszuságára nézve egykor és most. A *Theatre Fracais*ban a tizennyolcadik században előadták a *Rodogune* cimü darabot s előadása 1 óra 50 percig tartott. Harminc esztendővel később felujjitották a *Rodogune*-t s ekkor előadása két órát vett igénybe. Most ujra adják a darabot és előadása tovább tart két és egynegyed óránál. A *Figaro* felveti a kérdést, vajjon a mostani szinészek lassubb tempóban beszélnek-e, vagy pedig — nem tanulják be a szerepeiket?

** **Boldog nyári szinház.** A *berlini Belle-Alliance* nyári szinház eddig nem kevesebb, mint huszezer bérletjegyet adott el idei évadjára. A szinház hetenkint háromszor hangversenyt rendez, a többi estén pedig *A trouville-i hölgy* cimü operettet adja.

** **A Scala megmentése.** Hosszas tárgyalások és küzködések után sikerült végre a *milanói Scala* fennállását további öt esztendőre biztositani. *Milanó* városa évenként 60,000, egyes mecénások évi 100,000 lirát áldoznak a *Scala* megmentésére. Az olasz király 5000 lirát adományozott. A *Scala*t Visconti de *Madrone* herceg fogja vezetni.

MÜVÉSZET

□ **Templomépités.** *Ungvár*ról jelentik, hogy az ottani ujonnan épitendő zsidótemplom és fürdő részletes terveinek kidolgozásával, valamint a müvezetéssel a hitközség az első pályadijat nyert tervek szerzőit és pedig *Papp* Gyula és *Szabolcs* Ferenc budapesti müépitészeket bizta meg. Az épitési munkálatokat még az őszszel megkezdik.

TUDOMÁNY, IRODALOM

○ **Költemények.** (*Halmy* Gyula versei. Ára 3 korona.) A puha, meleg fészekre talált ember boldogsága szólal meg ezekben a dalokban, akit nem igen bántanak világot felforgató gondolatok, s akinek éppen ezért kicsiny is a horizontja de megelégedéssel teljes. Ha bántja is kétség, nagy fájdalom, megtörik az a hitves hü szeretetén, s egy parányi gyermek gőgicselése eloszlatja a legsötétebb szomoruságot is. Ahogy ezek a családi körben fogant érzések

rimekbe foglalta *Halmy* Gyula, az is egyszerü és közvetlen. Mindenképpen kedves bát ez a könyv, amelynek iróia igazi költői lélek, s aki bizonyára sok szépel fogja még megörvendeztetni a mesterkéletlen s tiszta érzések kedvelőit.

SPORT

*** **Nemzetközi football mérkőzés.** A *Budapesti Sport-Klub* folyó hó 29-én, vasárnap mérkőzik a Lehel-uteai versenypályán délután 5 órakor a bécsi *Graphia Sport-Klubbal*. A B. S. K. a mult vasárnap a legjobb osztrák csapat, a First Vienna felett aratott győzelmével bebizonyitotta kitünő formáját és ezáltal a Brünni Football Society felett való győzelmét realisnak tarthatjuk. A Graphia Bécs egyik legerősebb csapata; legutóbb Budapesten a Budapesti Ramblerek ellen játszott válogatott bécsi csapat között négy Graphia-játékos vett részt s különben általánosan ismert dolog, hogy a bécsi csapatok között a legerősebb védelmök van. Igy igen érdekes és élvezetes mérkőzésre számithatunk. Villamos közlekedés: a Nyugoti pályaudvartól a Lehel-utcai villamossal. A városi villamoson átszállójegyek is adatnak ki.

TÖRVÉNYSZÉK

§§ **Dr. Grün Ede a fegyelmi biróság előtt.** A *letartóztatott* dr. *Grün* Ede ügyvéd fölött ma itélkezett a budapesti ügyvédi kamara fegyelmi birósága két sikkasztási ügy miatt. Ez ügyben a feljelentéseket a saját kliensei tették meg ellene. Az egyik ügyben a büntető járásbiróság a megtartott tárgyalás után felmentette dr. Grünt a sikkasztás vádja alól, a másik ügyben pedig az ügyészség szüntette be ellene az eljárást. Minthogy azonban mind a két ügyben dr. *Grün* ellen fegyelmi eljárásra e'egendő adat merült fel, az ügyeket átteték az ügyvédi kamara fegyelmi birőságához, amely a befejezett vizsgálat után ma tárgyalta azt dr. *Zsigmondy* Jenő elnöklete és dr. *Somogyi* Miksa előadása alapján. A budapesti kir. ügyészség képviseletében jelen volt a tárgyaláson dr. *Gaál* Endre kir. ügyész. Dr. *Grün* Edét a tárgyalásra két szuronyos börtönőr kisérte az ügyvédi kamara épületébe. A tárgyaláson dr. Grün siránkozó hangon terjesztette elő védelmét, azt vitatva, hogy mindkét esetben tévedésről lehet szó. Dr. *Somogyi* előadó vádinditványában azt javasolta, függesszze fel egyévi időtartamra az ügyvédség gyakorlatától dr. Grünt a fegyelmi biróság. Ezzel szemben dr. *Gaál* Endre kir. ügyész a vétkesség kimondásával dr. Grünnek az ügyvédségtől való elmozditását kérte. A fegyelmi biróság dr. *Grün* Edét a vétkesség kimondásával *az ügyvédség gyakorlásától egyévi időtartamra való felfüggesztésre* itélte. Az itélet kihirdetése után a két börtönőr ismét közrefogta dr. Grünt és visszakisérte a Markó-utcai törvényszék fogházába.

§§ **A pomázi gyilkosság.** Pomázon rémes gyilkosság történt a mult év nyarán. *Schiszl* Mártonné a szeretőjével meggyilkolta a férjét, egy öreg korcsmárost. *Schiszl* Márton másodszor is nősült. Feleségül vette a cselédjét: *Stamp* Juliát. Az asszony csakhamar ráunt morózus, öreg férjére és szeretőt tartott. A férj megtudta a dolgot, mire az asszony rávette a szeretőjét, egy *Engler* Ignác nevü kocsist, hogy tegyék el láb alól az öreget. És a kocsis éjnek idején az asszonynyal együtt belopódzott az alvó öregemberhez. A kocsis nyakon ragadja és fojtogatni kezdi. Az öreg ellenáll, kétségbeesetten rugdalkozik, viaskodik; erre az asszony is segitségére siet a szeretőjének, lefogja a férje lábait, az öreg ember elkékül, hörög, s negyedóra mulva kiadja lelkét. A két gyilkos az éj sötétjének leple alatt kivonszolja a hullát az udvarra, s beledobják a kutba. Másnap hire járt a faluban, hogy az öreg *Schiszl* Márton eltünt. A gyilkosok azt hiresztelték, hogy bizonyára Amerikába szökött. A csendőrség azonban kutatni kezdett, s megleite a korcsmáros holttestét a kutban. A tettesek sarokba szoritiatván, végre bevallották a bünteny t. A pestvidéki esküdtbiróság négy napig tárgyalta a bünügyet, s miután az esküdtek *Engler* Ignácot szándékos emberölés büntettében, *Schiszl* Mártonnét pedig a tettestársi minőségben bünösnek találták, a biróság mindkét vádlottat egyenkint *15 évi fogházra itélte*. Az ügyész és a védők részéről benyujtott semmiségi panaszt ma tárgyalta a Kuria *Vörösmarty* Béla elnökletével, *Tarnai* János biró előadása mellett. A vádat dr. *Hammersberg* Jenő koronaügyész képviselte, védők: dr. *Weisz* Ödön és dr. *Lugmayer* József. Miután az előadó ismertette a tényállást s a benyujtott semmiségi panaszokat, a védők az itélet megsemmisitését kérték. Azután a koronaügyész szólott. Majd itélethozatalra vonultak vissza s hosszas tanácskozás után ugy az ügyész, mint a védők összes semmiségi panaszait *elutasitották*. Az itélet tehát jogerős.

A Tomka-féle betörés.

— *Itélet.* —

Budapest, junius 25.

Ma végzett a büntető-biróság a Tomka-féle bünügygyel, amelyben *Marót* Sándoron, Tomkának a vádlottak padjára került fivérén kivül még egy láthatatlan vádlott is szerepelt, a Tomka szelleme. S hü odaadással, a hitvesi fogadalomhoz hiven védte ezt a szellemet Tomkáné, hogy szerencsétlen férje emlékét tisztára mossa. Hosszas tárgyalás után döntött ma a büntető-törvényszék ebben a szenzációs és bonyodalmas bünperben s itélete sujtó nemcsak Marótra, de a Tomka szellemére is. Marótot bünösnek mondotta a csalás büntettének kisérletében való bünrészesség miatt, melyet azáltal követett el, hogy dr. Tomka Samu ama bünöselkményének elkövetését, melylyel a Trieszti Biztositó Társaságot a betöréses lopás ellen való biztositási összegnek megszerzése céljából ravasz fondorlattal tévedésbe ejtette, elősegitette. Mert egyrészt Tomka Samunak előzetes egyetértés mellett rendelkezésére bocsátott nagyobb összeget oly célból, hogy saját vagyoni állapotát meghaladó értékpapirokat tüntethessen fel tőle lopottak gyanánt és ez értékpapirok értékesitésében közreműködött. Ezért Marót Sándort *egy évi börtönre*, három évi hivatalvesztésre s politikai jogának ugyanilyen időtartamra való felfüggesztésére itélték. Kötelezték a bünügyi költségek megtérítésére s az elszenvedett vizsgálati fogság által öt hónapot kitöltöttnek tekintenek.

Dr. Tomka Samunét kártérítési igényével elutasitotta a törvényszék, a Trieszti Biztositó-Társaságot a sérelmes jogügylet érvénytelenitése iránt előterjesztett kérelmével és a tettes kézrekeritése iránt kitüzött 10.000 korona visszatérítése miatt támasztott igényeivel szintén elutasitotta a törvényszék.

Az itéletnek mindenképpen érdekes megokolását alább egész terjedelmében közöljük:

A biróság azzal a kérdéssel foglalkozott első sorban, vajjon Tomka Samu által 1902. január 6-án feljelentett betöréses lopásnak ki a tettese s vajjon valóságos betöréses lopásról, vagy csak *szinlelt önbetörésről* lehet szó. A biróság a bizonyitékok gondos mériegelése mellett, egyes körülményekből, valamint következtetések alapján arra az eredményre jutott, *hogy itt a valóságos betöréses lopás esete ki van zárva, szinlelt betörésnek kellett lenni, melyet dr. Tomka önmaga követett el* abból a célból, hogy a Trieszti általános biztosító társaságot megkárositsa s elérje azt, hogy a betöréses lopás ellen való biztositási összeget jogtalanul megszerezze. Erre vall az, hogy dr. Tomka amint az egyes pénzintézetektől beszerzett kimutatásokból kitünik, értékpapirjait veszteséggel kezelte, tehát nejének hozománya folyton csökkent. 1899-től 1902-ig az értékpapirjai folytonosan hanyatlottak s ő ennek dacára föiemelte a biztositási összeget. Élénken tudakozódott a biztositási károk kifizetésénél követendő eljárás iránt, az á'szakálli illetőleg tudakozódott többeknél, iel is próbált álszakállt, hogy ily módon próbára tegye ismerőseit. Nála, a mult esztendő nyarán szolgálatban levő cselédek határozottan állitották, hogy Tomka gyanus körülmények között oly munkát végzett rendelőszobájában, amelyek egyenesen arra vallanak, hogy ő már ebben az időben, a kassza kifurásán dolgozott. Nem erőtlenitik meg ezeket a vallomásokat a későbbi cselédek vallomásai, mert hiszen a biróság megállapitotta a helyszini szemle alkalmával, hogy a kassza tetején lehetetlen volt átlátni és a portörlő a kasszára helyezett üvegszekrény alatt akként volt keresztül huzható, hogy a furás által eszközölt nyilás nem akadályozta a portörlő áthuzását. Tomka visszaérkezésekor a preparátumok a földön szétszórva feküdtek, a képek össze voltak rombolva s az egész szoba a pusztulás képét mutatta. A biróság arra a következtetésre jutott, hogy a rombolás megtétele csakis olyan egyénnek állhatott érdekében, aki ezen a cimen kártéritést akar és tud érvényesiteni. Másrészről olyan dolgok leltek megsemmisitve, amelyek csakis annak állhattak érdekében, aki el akarja tüntetni azt a bizonyitékot, amely az ő vagyoni állapotára vonatkozik. Tomka feljegyzési könyvei hamuvá égtek, ninosen nyoma, mennyi volt a jövedelme s kizártnak kell tekinteni azt, hogy idegen ember e feljegyzési könyvet megsemmisiti, másrészről a kassza tetején eszközölt furás által támadt lyukba beillett lemezek, a kasszából teljesen hiányoztak. Semmi értelme sincs tehát annak, hogy a tolvajok ezt elvitték, mig a másik szobában levő összes ezüstnemüt, érintetlenül hagyták. Mindezen körülmények csak megerősitik azt a föltevést, hogy itt álbetörésről lehet szó. Határozott bizonyitékot nyujtanak a Bécsben kihallgatott tanuk: Stix, Heimler, Lőwy, akik Tomka arcképéből ismerték azt az egyént, aki 1901. december 27-én kétszer 80.000 korona értékü járadékpapirokat eladott. Ezek az eladott papirok s a Tomka által olvasetteknek bejelentett papirok: ugyanazok. Tomka az ékszereket nejének nem adta ki elutazásuk alkalmával, kétségtelen tehát, hogy ezen ékszerek, valamint az értékpapirok, a Badenbe való elutazás előtt, már nem voltak a kasszában. A bécsi Grand Hotel személyzete Tomka arcképében felismerte azt az egyént, aki január 2-től 6-ig ott volt s ugyanezen személyzet előadása szerint Tomka ruházata megfelel annak a ruházatnak, amelyet többen elmondtak, az értékpapir elállójának viseletéről. Az értékpapirokat egy Blau nevü egyén adta el, akinek bejelentő lapjáról az irásszakértők megállapitották, hogy az Tomka irása. Ezekhez járul Marót terhelő vallomása Tomka ellen, továbbá Tomka magatartása a rendőrség előtt és öngyilkossága, amely nem eredhetett más okból, mint a bünös tudatból és a büntetésből való félelemből. Eldöntötte tehát a biróság azt, hogy csak Tomka lehetett a betörő, most már az volt a kérdés, Maróth bünrészes-e vagy sem. Az ő bünrészessége pedig fennforog, mert a kölcsönök adását, az értékpapirok eladását és vételét lélektani okokkal támogatni nem tudta. A vérségi kötelék nem elég arra, hogy Marót Tomkának százezer koronányi kölcsönöket adhasson. Nem lehetett tehát más célja Marótnak, amikor az értékeket Tomkának rendelkezésére bocsájtotta, mint az, hogy Tomka majdan bizonyitani tudja azt, hogy ő csakugyan megszerezte azokat az értékpapirokat amiket ő elvesztetteknek állitott s miután Tomka vagyona erre nem volt elég, Marót volt az, aki ezen összeget Tomkának rendelkezésére bocsájtotta. Azt a levelet, amelyet Tomka január 5-én átadott Marótnak, amiben a betörést beismerte a biróság nem fogadta el valónak. Mert semmi értelme sincs annak hogy Tomka akkor, amikor még számithat arra, hogy cselekménye sikerülni fog, önmagát idő előtt elárulja. Ha tehát Marot tudott Tomka tettéről, akkor erről Marótnak Tomkától szóval kellett értesülnie. Minden körülmény amellett szól, hogy Marót már december 25-én ismerte Tomka tervét s nincs bizonyitva, hogy Marót december 21-én minden ellenérték nélkül átadta Tomkának értékpapirjait, holott adat van arra, hogy 27-én ezen papirok Marót Sándor birtokában voltak, mert ő azokat eladásra kinálta. Bebizonyult az is, hogy a gyémántokat is kinálta eladásra. Az ékszerekkel telt levelet ő adta fel St.-Pöltenbe, amortizációs papirokról kérdezősködött Bécsben, Tomka pedig Budapesten. Mindezen körülményekből *a biróság arra a meggyőződésre jutott, hogy Marót ismerte Tomka bünös cselekedetét s közreműködött a bünös cselekedet által célzott eredmény elérésében, ezért kellett őt elitélni.*

A befejezett csalást a biróság nem látta beigazoltnak. Itt csak kisérletről lehetett szó, mert Tomka bejelentette ugyan igényét, de a biztositó-társaság a bemutatott kötvény alapján nem teljesitette a fizetést.

Tomkánét kártérítési igényével azért utasitotta el a biróság, mert nem tartozik a büntető biróság hatáskörébe megállapitani azt, hogy Bécsben Marót neve alatt létező összegből mennyi illeti Marótot, mennyi illeti Tomkát.

A biztositó-társaságot a biróság azért utasitotta el kérelmével, mert a büntető perrendtartás rendelkezése szerint a büntetőbiróság csak akkor állapithatja meg az ügylet érvényteleneégét, ha a vádlott kölötte az ügyletet, a jelen esetben Marót a vádlott s nem Tomka.

Az itélet ellen ugy az ügyész, mint a védő felebbeztek. De felebbezett Tomkáné jogi képviselője dr. *Polák* Illés is, mert kártérítési keresetével elutasitották. Felebbezett ugyanez okból dr. *Darvai* a biztositó társaság képviselője. Dr. *Daróczy* ügyész a vádlott további fogvatartását kérte, dr. *Friedmann* védő 10.000 korona óvadékot ajánlott fel, ha védencét ideiglenesen szabadon bocsájtják, de a biróság csak 20.000 korona óvadék ellenében volt hajlandó Marótot szabadon bocsájtani. A védő a biróságnak e határozata ellen felfolyamodást jelentett be.

EGYESÜLETEK

(**A Bethlen Gábor-Kör**) protestáns egyesület a napokban tartotta évzáró közgyülését. A közgyülés elhatározta, hogy a jövő évben hat szegénysorsu protestáns ifjunak teljes ellátást fog adni. A folyó ügyek vezetésére Kilényi Loránt elnöklete alatt megalakult bizottság a református ifjak egyesületének helyiségében (Károly-körut 9.) tartja hivatalos óráit.

Nyilttér.

Mig eddig a régi bőrbetegségek, a legkülönbözőbb sulyos idegbajok (neurasthénia, vitustánc), a sápkor, a női arcot elétkelenitő pattanások s a női nemi szervek folyásokkal combinált hurutos megbetegedéseinek kezelésénél csekély értékü idegen vizekre voltunk utalva, addig ujabban

a PARÁDI ARSEN vizben

(vastartalommal)

olyan kincsünk van, mely minden eddigi arsen-vasas viznél (Roncegno, Levico) hatásosabb, könnyebben emészthető s manapság már, minthogy legelőbbkelő orvosi tekintélyeink felkarolják s a fogyasztók egész serege dicséri hatásait, hazánkban csaknem kizárólagos keresletnek örvend.

Gróf Károlyi Mihály uradalmi felügyelősége Parád.

Egy postaláda 7 palack parádi arsen vastartalmu gyógyvizet Magyorország összes postaállomásaira 5 korona 80 fillérért bérmentesen szállit a

Főraktár: **ÉDESKUTY L.** Budapesten. cs. és kir. udvari szállító

Ásványviz-nagykereskedő.

Kapható minden gyógytárban és megbizható fűszerkereskedésben

VIZGYÓGYINTEZET

Külön uri- és női-osztályok a Szt.-Lukácsfürdőben, vizgyógykezelés, hideg-meleg-gőzzuhanyok, hölég- és villamos fényfürdők, massage, gyógytornázat, napfürdő. Szép és előkelő berendezés, Állandó orvosi felügyelet. Prospektust inayen küld a Szt.-Lukácsfürdő Budapesten.

Saison: Május 1-től szept. végéig.

Gyógyeszközök: Alkalikus-muriatikus források, savó, sterilizált tej (száraz táplálás), kefir, fonyó- és gyógyinhalatiók, forrásó szétfecskendezése magán kamarában, pneumatikus kamarák, szénsavas-, acél- és pezsgőfürdők. Hidegvíz gyógyintézet.

GLEICHENBERG gyógyhely

Javalat: Gégebetegségek, légző- és emésztőszervi bajok, valamint vérszegénység stb. **Ellenjavalat:** Aszkór.

Prospektus és felvilágosítás ingyen. — Lakás és kocsi megrendelés a gyógyfürdő igazgatóságánál Gleichenberg.

(Az e rovat alatt közlötteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

TÁVIRATOK

Düsseldorf, junius 25. **A munkásbiztosítás tárgyában tartott nemzetközi kongresszus tegnap tartotta utolsó ülését *Steiger* államtanácsos elnöklésével.**

Trieszt, junius 25. A mészáros-sztrájk ma a munkaadók és a segédek teljes megegyezése következtében véget ért.

Trieszt, junius 25. A közuti vasut alkalmazottai ma délelőtt tartott gyülésükön elhatározták, hogy feltétlenül ragaszkodnak követeléseikhez, hogy a tárgyalások vezetésével a szociáldemokrata-párt vezetőségét bizzák meg és a podesztát közbenjárásra kérik fel. A közuti vasut forgalma teljesen szünetel.

A szász király köszönete.

Drezda, junius 25. A király a következő kéziratban köszönte meg népének részvétnyilatkozatait és szerencsekívánatait:

— Albert királynak, boldogult bátyámnak elhunyta és trónralépésem alkalmából az ország minden részéből, népem minden rétegéből az őszinte szeretetnek és hűségnek számos bizonyitékát kaptam. Mindezekért a nyilatkozatokért, amelyek szivemnek nagyon jól estek, mély hálámat fejezem ki.

Karola özvegy királyné szintén megköszönte a hozzáérkezett a részvétnyilatkozatokat.

A bolgár fejedelem álma.

Frankfurt, junius 25. Konstantinápolyból táviratozzák a *Frankfurter Zeitung*nak:

A pétervári török nagykövet közölte a portával, hogy hivatalos részről vett értesítés szerint *Ferdinánd* fejedelemnek pétervári látogatásakor *Bulgáriának királysággá proklamálása szóba se került* és hogy Oroszország ezentul is fenn akarja tartani a statusquot a Balkán-félszigeten.

Milner terve.

London junius 25. **Az alsóházban ma *Campbell-Bannerman* azt a kérdést intézte a kormányhoz, vajjon** Milner a kormány jóváhagyásával irta és tette közzé azt a levelet, melyben a Fokgyarmat alkotmányának felfüggesztését ajánlja. Chamberlain gyarmatügyi miniszter nemmel válaszol és hozzáteszi, hogy a levél Milner egyéni nézetét fejezi ki és a békekötés előtt iratott.

A kolumbiai forradalom vége.

London, junius 25. Washingtonból és New-Yorkból érkező táviratok szerint Kolumbiában ***helyreállott a béke.*** A békekötést a kormány részéről *Concha* hadügyminiszter, a fölkelők nevében pedig *Vargas Santos* irta alá. A kormány általános amnesztiát adott a politikai büntetteseknek.

Közgazdasági táviratok.

Berlin, junius 25. A hivatalos lap a német birodalomban a vetések állásáról a következő jelentést adta ki junius 15-ikéről: őszi buza 2·2, a mult évben (3·5), tavaszi buza 2·4 (2·8), tönköly 2·0 (2·8), őszi rozs 2·4 (2·9), tavaszi rozs 2·4 (2·7), tavaszi árpa 2·4 (2·7), zab 2·4 (2·6), burgonya 2·7 (2·4), lóhere 2·4 (2·8), lucerna 2·6 (3·0) és kaszálók 2·5 (2·8). A jelentés hozzáteszi, hogy a május végén beállott, egy hétig tartó szokatlanul meleg időjárás az összes vetményekre igen jó hatással volt. A vetések javulása sok helyen minden várakozást fölülmult.

New-York, junius 25. (*Terménytőzsde.*) (*Zárlat.*) *Gyapot:* New Yorkban helyben 9.³/₄ (9.¹/₄). Juniusra 10.06 (9.96). Szept.-re 10.11 (10.03). New-Orleansban helyben 9.— (9.—). — *Petroleum:* Stand white New-Yorkban 7.40 (7.40). Stand white Philadelphiában 7.35 (7.35). Rafined in Cases 8.50 (8.50). Credit Balances at Oil City 1.20 (1.20). — *Zsir:* Western steam 10.90 (10.95). Rohe és Brothers 11.05 (11.10). — *Tengeri* irányzata állandó. Juniusra —.— (—.—). Juliusra 67.— (67.¹/₄). — Szeptemberre 64.⁵/₈ (64.⁵/₈). *Buza* irányzata gyengé. — Piros őszi helyben 80.³/₄ (81.¹/₈). Juniusra —.— (—.—). Juliusra 79.⁵/₈ (80.⁵/₈). Szept.-re 77.¹/₈ (77.⁵/₈). Dec.-re 78.¹/₈ (78.⁵/₈). Gabona szállitási dija Liverpoolba 1.¹/₂ (1.¹/₂). — *Kávé:* fair Rio 7. sz. 5.¹/₄ (5.¹/₄). Juniusra 4.75 (4.80). Szeptemberre 4.90 (4.90). — *Liszt:* Spring Wheat clears 2.95 (3.—). — *Cukor:* 2.¹⁶/₁₀ (2.⁷/₈). — *Ón:* 28.37 (28.42). — *Réz:* 12.——12.40. (12.——12.42). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, junius 25. (*Terménytőzsde.*) (*Zárlat.*) *Buza* irányzata gyenge. — Májusra 74.¹/₄ (75.—). — Juliusra 74.⁵/₈ (74.⁵/₈). — *Tengeri* irányzata szabálytalan. Szep.-re 60.— (60.¹/₈). — *Zsir:* Juliusra 10.57 (10.67). — Szept.-re 10.60 (10.70). — *Szalonna* short clear 10.90 (10.92). — *Sertéshus:* Juliusra 18.22 (18.40). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

KÜLÖNFÉLÉK

Takarodó.

A csillagfényes nyári estnek csendjén
Fátyol terül kertem virágira,
S egyszerre csak a barna ürt becsengvén,
Takarodóra szól a trombita.

Hangját kiséri öntudatlan lelkem,
S veri amott a dobnak ütemét,
Hajdan számlálgatók a nagy keservben,
Szabadságunk nagy napja közelébb.

Azóta majd két évtizednek ujja
Virágverőn kopogott rajtam át,
S lelkem ezerszeresen visszazúgja
A takarodó hivó szózatát.

Amint vele az évek fognak egyre,
Az ifjúság s menő életszakok,
Szivemben fürgén mintha egy dob verne
Takarodót, — itt nem maradhatok.

S már vélem hallani a végső estén
A hazaintő hangos harsonát,
Örök szabadságom felé közelgvén
A néma börtönön, a síron át.

Kisteleki Ede.

+ **Martiniquei kutatások.** Még mindig fáradoznak egyesek, hogy a francia Antillákat ért nagy katasztrófáról teljes legyen a kép. Jean Hesz természetbuvár is ott járt nemrégiben a katasztrófa helyén, s a párisi Journalban a következőkben számol be:

Garnier-Laroche, a fort-de-francei távíró- és telefonhivatal igazgatója, május 8-án reggel kevéssel nyolc óra előtt a st.-pierrei távbeszélő hivatal egyik alkalmazottjával beszélt telefonon. **Az illető elmondta neki, hogy St.-Pierreben igen aggasztó a helyzet. Komor fekete felhők borulnak a városra és olyan sötét van, mintha éjszaka volna. A hivatalban meg is kellett gyujtani a lámpákat. Mindenkit rossz sejtés fog el és rettegve gondolnak a bekövetkezendőkre. Alig bir az ember lélegzetet venni . . .**

— Erre a telefon kagylóját átadtam **egyik hivatalnokomnak**, folytatta a táviróhivatal igazgatója, **mig én a kormányzónak küldtem értesitést a készülő katasztrófáról. A hivatalnok elmondta, hogy amikor st.-pierrei kollégájával folytatni akarta a beszélgetést, az lulladozva néhány értelmetlen szót mondott csak.** Olyan volt a hangja, mintha fojtogatták volna. **Aztán hirtelen valami zaj ütötte meg a fülét, a készülék nagyot recsesent és azzal vége volt mindennek, nem hallott többé semmit.**

A katasztrófa reggeléről a fort-de-francei **táviróhivatal** távirati jegyzőkönyve ad felvilágositást. Ezek a följegyzések olvashatók benne:

7 óra reggel. **Hivatalos óra kezdetén a szokásos üdvözlettel köszöntötték a st.-pierrei hivatalt: „Jó reggelt urak.“**

7 óra 5 perc. St.-Pierre egy **hivatalos** táviratot ad le és értesitést kér a vulkánikus tünemények megfigyelésére kiküldött tudományos bizottságtól.

7 óra 20 perc. St.-Pierre **ezt sürgönyzi: Az** igazgató kérdezteti, hogy a Pouyer-Quertier (egy hajó, amely több menekülőt mentett meg) Fort-de-Franceban volt-e az éjszaka?

7 óra 23 perc. Megkérdezzük, **hogy az igazgató** ott van-e a hivatalban. St.-Pierre ezt feleli: Tengeren Precheurbe ment.

7 óra 30 perc. St.-Pierretől **hivatalos ügyben** fölvilágositást kérünk, mire **ezt a feleletet kapjuk**: Ismételjék. A vihar elrontotta a készüléket.

7 óra 40 perc. Egy táviratot **adunk le** Saint-Pierrenek.

7 óra 57 perc. Megbizást **adunk** St.-Pierrenek, mire **ezt feleli**: Értettem.

8 óra 1 perc. Felvilágositást **kérünk** St.-Pierretől. Hivásunkra **ezt feleli**: Beszéljenek. — Lekopogjuk kérésünket és várjuk a feleletet.

8 óra 2 perc. **A készülék egy nagyot recsegett s aztán semmi nesz.**

Egy fiatalember, Chavigny de la Chevrotière a katasztrófa napjának reggelén egy sürgős táviratot kézbesitése végett Le Precheurben csolnakra szállt, hogy St. Pierrebe menjen. A táviratban Le Precheur lakói, akik az iszapesőtől megrémültek, segitséget kértek St. Pierretől. Chavigny reggel nyolcadtól órakor indult utnak. A tenger nyugodt volt. A tüzhányóból mind sötétebb és mind nagyobb gomolyban szállt fel a füst. A csolnak körülbelül egy mérföldnyire lehetett a parttól, amikor a fiatal kreol azt látta, hogy a sötét füstfelhőt cikkázó fény szeli át. Ezt eget, földrázó óriási dörgés követte, mintha ezernyi ágyut sütöttek volna el. Azután forró por esett a csolnakra, amely megsebesitette a benneülőket.

— Gyorsan beleugrottunk a tengerbe, beszélte el Chavigny, nehogy leperzselődjék a bőr rólunk. Mikor felbuktam a vizből, hogy lélegzetet vegyek, a forró iszap még mindig hullott. El is égettem az arcomat és a kezemet. Még egyszer alábuktam egymásután ötször, mig végre megszünt a forró eső. A tenger felülete hőlehér volt és meleg. Felettünk sötét felhők voltak. De nem villámlott több és dörgést sem hallottam. St.-Pierreből nem láthattam már semmit. A parton óriási lángnyelvek csapkodtak a magasba. Sokáig maradtam a tengerben, mig végre Les Abynes mellett partot értem.

*

+ **A sibyllenorti viz.** Az elhunyt szász király az ő udvartartásával minden nyáron Sibyllenorthan üdült. És ez alatt a nyári üdülés alatt az egész udvartartás Drezdából kapta a vizet, annál az egyszerü oknál fogva, mert a sibyllenorti viz rossz, nem élvezhető. A drezdai vizet aztán nagy réztartókban szállitották vonaton, naponkint. Ezeknek a viztartóknak amellett még nagy történelmi nevezetességük is van. Azokban vitték magukkal vagy küldették el az ivóvizet Drezdából már kétszáz évvel ezelőtt is a szász választó fejedelmek és a lengyel királyok, még Varsóba is.

*

+ **Az örökifju énekesnő.** Az elpusztithatatlan hangu énekesnőnek, Patti Adelinának, legutóbb Londonban volt óriási sikere, s ez alkalomból ismét beszélnek az ő életmódjáról, s az ő örökifjuságának a titkáról. A férje, a nevezetes báró Cederström, tudvalevőleg atléta termetü férfiu, aki mellett, bár fia lehetne a müvésznőnek, Patti Adelina éppen fiatalnak látszik. Craig-y-Nosban naponkint nagy sétákat tesz az óriási báró, de Patti Adelina hüségesen vele tart, s már korán reggel hallani lehet boldog dudolgatását, miközben fel s alá futkos a lépcsőkön, frissen, fiatalosan, ragyogó szemmel. A hangversenyét Londonban most öreg urak és asszonyságok hallgatták akik az unokáiknak regéltek volt az ifju Patti Adelina csudásságáról és mialatt ők aggságba hajlottak, az énekes müvésznő előttük terem a pódiumon, mint annak idején régen. És ugyanezt mondják el róla ujságokban, amit husz esztendővel ezelőtt irtak, pedig a róla emlékező tollforgatók közül már sokan eltüntek az élők közül. Az ifjuságát pedig Patti Adelina nem ravasz mesterkedésnek köszönheti. A tejfürdőkről, s titkos kenőcsökről szóló legendáknak alig van alapja. A gadrobjával sem törődik sokat, s nem tanulmányozza a szöveteket, szineket és stilusokat avégből, hogy ugyan melyik volna leginkább az előnyére. Mindegyik koncertjére uj ruhát kap, de azt talán két órával a hangverseny előtt látja csak. Szabónőinek és masamódjainak „carte blanche“-uk van, s még egyik sem csinált neki valami toaletteikket, amelyet el nem fogadott volna. Azt eszik, amit akar, ugy él, ahogy akar, tetszése szerint válogathat a testgyakorlás nemeiben és nem tartja nőiesnek a bicikli zést, s nem kockáztatja az életét automobilon. Nem való, hogy állandóan orvos van a kiséretében, s ami a legcsodálatosabb, nincsenek idegei. Nagyon kedveli az órákat, s hálószobájának különböző pontján vagy nyolc-tiz óra ketyeg, amelyeket esténként maga huz fel. Tanitója Patti Adelinának sohasem volt a szószoros értelmében és komolyan sohasem tanult. Ha a mestere felől kérdezik, azt mondja mosolyogva:

— Le bon Dieu.

Nem nagyon fáradozik azzal, hogy a hangját óvja, s mindössze félórát skálázik egy nappal a föllépése előtt. Anyja, Mme Basili 1842. február 18-ikán Spanyolországban játszott a színpadon s panaszkodott, hogy nem jól érzi magát. Mégis végigjátszotta szerepét. Éjféltájban került a hoteljébe, ahol egy óra multva megszületett Adelina. Azt mondják, hogy sohasem sirt, minden hangja csupa melódia volt. Gyermekkorában egyetlen próba nélkül elénekelte Traviátát. Mikor elsőizben lépett fel a Covent Gardenben, egészen ismeretlen volt és dijtalanul énekelt, de már a második dal után a direktor, Mr. Gye, előrohant a kulisszák mögül és rögtön életbelépő szerződést ajánlott fel neki évi nyolcezer koronával, tiz fellépéssel szezononkint. Patti Adelina ismeri háztartásának minden kis apró részletét, időszőrakozása az akvarell-festés. Olyan élethiven festi a virágokat, hogy a legszigorubb botanikus sem talál kivetnivalót rajtuk. Csak távoli rokonai vannak és sok ember él a bőkezüségéből. Talán senki sem kap annyi könyörgőlevelet, mint ő.

*

+ **Borzalmas villamos ütés.** A kaliforniai Santa Ava Canon erőátviteli telepnél egy munkás ütést kapott a tizenkilencezer voltos távvezetéktől. Az ütés következtében a hétszázötven kilowattos háromfázisu, ötven periodusu generatornak kiolvadt az ólombiztosítéka. A munkás testén kerestül ment áram körülbelül ötven ampérre tehető és még sem ölte meg, csak sulyos sérüléseket okozott neki. Sarkán a hus csontig égett és fejbőre egy hét centiméteres átmérőjü darabon valósággal megsült. A koponyacsont is meg volt égetve és belőle egy körülbelül hét centiméter átmérőjü darab kipattant, fedetlenül hagyván az agyvelőt. A szerencsétlenül járt ember ötnegyed óráig tartó élesztési kisériet után visszanyerte eszméletét, ami arra mutat, hogy hasonló eseteknél nem szabad hamarosan kétségbeesni, hanem legalább két óráig szünetlenül folytatni kell a rendszeres éleszlési kisérleteket. A munkás történetesen teljesen felgyógyult és néhány héttel később szellemi és testi képességeit ujra visszakapta.

•

+ **A rutság diadala.** Egy angol folyóirat néhány esetet mond el arra nézve, hogy a rutság, amely a lügtöbbször átok, mint vált néhány embernek a szerencséjévé. A City egy gazdag kereskedője, aki néhány esztendővel ezelőtt halt meg, maga mondotta el, hogy a boldogságát a rutságának köszönhette. Hatvan évvel ezelőtt jött a szerencse hajszolása közben Londonba, s miután hiába fáradozott azon, hogy valami jobbiajta álláshoz jusson, bekéredzkedett egy üzletbe kiutó legénynek. Erre a helyre is sokan pályáztak azonban, s ő elvesztette a reményét. A főnök aztán ezzel fordult hozzá:

— Elég rut vagy ahhoz, fiam, hogy becsületes légy.

És néhány pillanat mulva már fel is fogadták, legnagyobb ámulatára.

Azóta, folytatta elbeszélését a kereskedő, egyre jobban ment sorom. A főnököm nagyon kedvelt, s annyira előre vitt fokozatosan, hogy husz év mulva már mint társ szerepeltem a cégben, s főnököm mindig csak azt mondta, hogy sorsomat csak annak köszönhetem hogy sibeder fiu koromban olyan csunya voltam.

Nehány esztendővel ezelőtt mulatságos örökösödési pör foglalkoztatta az angol közönséget. Egy gazdag özvegy egész vagyonát az orvosának hagyományozta. A végrendeletet azonban megtámadták a legközelebbi rokonok, mert törvényellenes befolyásnak tulajdonitották a létrejöttét. Bebizonyitották, hogy az örökhagyó özvegy erős ellenszenvet érzett az orvos iránt. Bizonyitékul egy levelet mutattak fel, amelyben a következő passzus is szerepelt: Dr. M. olyan rendkivüli módon rut, hogy a férjem éppenséggel nem féltékeny rá és beleegyezik abba, hogy orvosomul válasszam. Ami engem illet, nem tudok ránézni, de reménylem, hogy idővel majd csak megszokom valahogyan. A végrendeletben pedig kimondja az özvegy, hogy a vagyonát az orvosára hagyja, kárpótlásul azért a nyers módszert, amelylyel bánt vele s mert ő volt az egyetlen férfi, akivel beszélhetett, anélkül, hogy a férje féltékeny lett volna reá." Néhány esztendővel ezelőtt sokat beszéltek egy angol örökösnő szeszélyéről, aki kimondotta, hogy olyan férfihez megy feleségül, akitől éppenséggel mindent megtagadott a sors. Ki is kosarazott egy sereg gazdag kérőt és elment egy szegény ördöghöz, aki azonkivül csuf is volt rettenetesen.

KÖZGAZDASÁG

Porcellán-kereskedők sztrájkja. Az osztrák és cseh porcellángyárosok *Verband*ja ridegen visszautasitotta a Magyar Üveg- és Porrellán-kereskedők Országos Egyesületének azt a kérését, hogy a porcellánselejtet ne adják el üzéreknek, hanem a rendes áruk alapdijának jölemelése ellenében semmisitsék meg. Az egyesület megtorlásképpen felhivja az ország minden porcellán-kereskedőjét, hogy addig, mig ezt a méltányos kérést az osztrák gyárosok Verbandja nem teljesiti, semmiféle osztrák és cseh gyárostól árukat ne rendeljenek. Az egyesületnek ehhez a kezdemenyezéséhez — mint értesülünk — a fővárosi porcellán-kereskedők és a vidékieknek is a legnagyobb része már hozzájárult. Ez a sztrájk különösen most érinti érzékenyen az osztrák és cseh gyárosokat mert tudvalevőleg igy julius eleje körül rajokban lepi meg a magyar porcellán-kereskedőket az osztrák és cseh gyárosok utazóinak egész serege.

A newyorki tőzsde. *Newyorkból* jelentik junius 24-iki keltel: A mai értéktőzsdén az angol király betegségének hirére az összes értékpapirok bágyadtak voltak. Minthogy azonban a piac támogatására tőkeerős részről nagy vételeket végeztettek, a papirok további hanyatlását megakadályozták és a tőke kissé javult. Később azonban az árfolyamok gyöngültek arra a föltevésre, hogy legközelebb aranykivitel várható és ipar-részvényekben történt spekulációs vételekre. Különösen Amalgamated Cooper részvényekben történtek realizációk. Később Philadelphia és Reading papirok jó irányzata némi hatást tett. A tőzsde vontatott forgalommal és nyomott árfolyamokkal zárult. Részvényforgalom 510,000 darab.

Vasutak bevétele. Az *Osztrák-Magyar Államvasuttársaság* bevétele junius második harmadában 1,418.315 korona, (— 184.295 korona). *A Déli vasuttársaság* bevétele ugyanebben az időben 2,860.052 korona (+ 8383 korona).

Helyiérdekü vasutak állami hozzájárulása. A gazdasági viszonyaink iránt mindinkább fokozódó bizalom örvendetes tanujelét látjuk abban, hogy a kunszentmiklós—dunapataji vasut részére engedélyezett állami segély és postaszállitási szubvenciót a Standard életbiztositó társaság a napokban 375.000·— korona összegben leszámitolta 50 éves 5 százalékos amortizációval, teljes névértékben eszközölvén a fizetést.

Fizetésképtelenségek. A bécsi *Creditoren-Verein* a következő fizetésképtelenségeket jelenti: Müok Ferdinánd füszer- és gyarmatárukereskedő Olmütz, Eschbooh József kereskedő Putince, Wiedemann János vaskereskedő St.-Pölten, Schreiber Adolf rövidárukereskedő Triest. *Berger* Simon kereskedő, *Turócz-Szent-Márton*, *Földessy* István kereskedő *Zalatna*, *Böhm* Adolf kereskedő *Beszterczebánya*, *Petri* Henrik kereskedő *Pozsony*, *Bolgár* Ernő és Sándor cég *Eszék*.

Vásárosarnok. (*Vámos és Bruszt* hatósági közvetitők üzleti jelentése.) A mai hetivásár csendes, élettelen lefolyásu volt, számottevő üzlet egy cikkben sem fejlődhetett ki, mert a hozatalok nagyon kicsinyek voltak, de a vételkedv sem érdemel említést. Készleteiben következőképp alakult az üzlet. *Husfélék*: vidéki marhahus eleje 62—72, hátulja 72—88 korona 100 kilonként. Ölött borjuk bőrben hosszan levonás nélkül 68—80 fillérrel keltek el kiónként. — *Tojás* ma nagyon kis mennyiségben érkezett a piacra miért is az ár nem alakulhatott ki. Ma elsőrendü friss telt alföldi tojás változatlanul 58—59, gyengébb minőségü és erdélyi áru 57 koronát jegyzett eredeti ládánként. — *Vaj* elsőrendü édes tejszinből készült, kiválón kedvelt jegyü teavaj ½ kilós darabokban 2.——2.20, egyébb jegyü 1—5 kilós darabokban 1.80—1.90 és jó friss főzővaj 1.40—1.60 koronát jegyzett kilonként minőség szerint. — *Ozek* hosszan 1.60—1.70 koronával keltek el nagyság szerint.

Szeszárak. A kontingens nyersszesz ára *Budapesten* pénzben 39.— korona, áruban 39.50 korona. *Bécsben* a kontingentált készáru pénzben 37.80 korona, áruban 38.20 korona.

Közvágóhidi sertésvásár. (Hivatalos jelentés.) Készlet 195 darab. Érkezett 808 darab. Összesen 1003 darab. Eladtak 669 darabot. Maradt 334 darab. Mai árak: Öreg elsőrendü sertés: ——— korona, másodrendü 78—80 korona, silány ——— korona. Fiatal nehéz 86—90 korona, középsulyu 80—88 korona, könnyü 66—84 korona. Hussertés könnyü 84—88 korona. Süldő ——— korona 100 kilogrammonként élősulyban. Vásár lanyha volt.

A budapesti gabonatőzsde.

Budapest, junius 25.

Tartott irányzat mellett 5000 métermázsa buza került a forgalomba változatlan árakkal.

Árpában nyugodt volt az irányzat.

Más gabonanemüekben nem változtak az árak.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki: 200 mm. 80 k. 9 K. 80 f., 750 mm. 79 k. 9 K. 75 f., 1000 mm. 78·5 k. 9 K. 80 f., 600 mm. 78·5 k. 9 K. 75 f., 500 mm. 78.4 k. 9 K. 75 fillér.

Pestmegyevidéki: 300 mm. 75 k. 9 K. 30 f.

Bácskai: 700 mm. 75·5 k. 9 K. 40 f., 550 mm. 74·7 k. 9 K. 25 f., 450 mm. 76 k. 9 K. 25 f.

Mind három hónapra.

Rozs: 100 mm. 7 K. 45 f.

Árpa: 100 mm. 6 K. 11½ f., 600 mm. 5 K. 87½ f. ab hajó.

Zab: 100 mm. 7 K. 42½ f., 100 mm. 7 K. 25 f., 100 mm. 7 K. 15 f., 100 mm. 7 K. 10f.

Készpénzfizetés mellett.

A készáru hivatalos jegyzése a budapesti áru- és értéktőzsde szokásai szerint készpénzben 50 kilogrammonkint. — A minőség hektoliterenkint és kilogrammonkint.

Buza		Kilós	50 kilogramm ára		Kilós	50 kilogramm ára	
			K.-tól	K.-ig		K.-tól	K.-ig
Tiszavidéki	uj	76	9.30	9.40	80	9.00	09 80
"	"	77	9.35	9.65	81	—.—	—.—
"	"	78	9.40	9.65	82	—.—	—.—
"	"	79	9.60	9.70	—	—.—	—.—
Fehérmegyei		76	9.35	9.55	80	9.60	09.70
"	"	77	9.30	9.60	81	—.—	—.—
"	"	78	9.40	9.65	82	—.—	—.—
"	"	79	9.60	9.70	—	—.—	—.—
Pestvidéki		76	9.25	9.35	80	9.65	9.65
"	"	77	9.30	9.60	81	0.—	0.—
"	"	78	9.35	9.65	82	—.—	—.—
"	"	79	9.45	9.60	—	—.—	—.—
Bánsági		76	9.2-	9.35	80	0.—	0.—
"	"	77	9.25	9.10	81	0.—	0.—
"	"	78	9.80	9.65	82	—.—	—.—
"	"	79	0.—	0.—	—	—.—	—.—
Bácskai		76	9.25	9.45	80	0.—	0.—
"	"	77	9.30	9.75	81	—.—	—.—
"	"	78	0.—	0.—	82	—.—	—.—
"	"	79	0.—	0.—	—	—.—	—.—

Egyéb gabonanemüek			Kilós	50 kilogramm ára	
				K.-tól	K.-ig
Rozs	uj	elsőrendü	70—75	7.45	7.55
"	"	másodrendü	—	7.35	7.45
Árpa	"	takarmány	60—62	6.15	6.20
"	"	égetni való	62—64	6.75	6.—
"	"	sörfőzésre való	64—66	0.—	0.—
Zab	"	—	39—41	7.—	7.15
Tengeri	ó	bánsági	—	0.—	0.—
"	"	másnemü	—	0.—	0.—
Repce	uj	kápolnai	—	—.—	—.—
"	"	bánsági	—	—.—	—.—
Köles	"	—	—	4.60	5.—

A határidőüzlet folyamán a következő kötések történtek:

Októberi buza 1902.	7.86—7.85—7.92—7.88—7.90
Októberi rozs 1902.	6.55—6.58—6.56—6.57
Októberi zab 1902.	5.81—5.83—6.88
Juliusi tengeri 1902.	5.07—5.11
Aug. tengeri 1902.	5.18
Májusi tengeri 1903.	5.13—5.18
Augusztusi repce 1902.	—.—

Déli egy órakor a következő záróárakat állapitották meg hivatalosan a tőzsdén:

Októberi buza 1902.	7.88— 7.89
Októberi rozs 1902	6.56— 6.57
Októberi zab 1902.	5.82— 5.83
Juliusi tengeri 1902.	5.10— 5.11
Augusztusi tengeri 1902.	5.17— 5.18
Májusi tengeri 1903.	5.17— 5.18
Augusztusi repce 1902.	11.40—11.45

Délután fél 5 órakor zárul:

Buza októberre 1902.	7.93— 7.94
Októberi rozs 1902.	6.58— 6.60
Októberi zab 1902.	5.82— 5.83
Juliusi tengeri 1902.	5.13— 5.14
Augusztusi tengeri 1902.	5.20— 5.21
Májusi tengeri 1903.	5.19— 5.20
Augusztusi repce 1902.	11.40—11.50

A budapesti értéktőzsde.

A tegnapi kedvezőtlen hirek hatása alatt az előtőzsde lanyhán indult, fedezésekre és az arbitrage vételei következtében azonban később a hangulat megjavult.

A déli tőzsdén az irányzat szilárdnak bizonyult, csak a Közuti Vaspálya részvényekben volt sürgősebb kinálat észlelhető, a piacra került áru azonban csak lényeges engedmények mellett volt elhelyezhető.

Előtőzsde. Osztrák hitelrészvény 671.50—673.—. Magyar Hitelrészvény 691.——692.—. Rimamurányi vasmü részvény 512.50—513.—. Államvasuti részvény 604.75—606.— korona.

A déli tőzsdén a következő értékekben volt forgalom: Koronajáradék 9780—28.95 százalék. Magyar hitelbank részvény 693.25—693.50. Jelzálogbank részvény 460.50—461.—. Osztrák hitelrészvény 673.50—674.75. Rimamurányi vasmü részvény 515.—. Közuti vaspálya részvény 601.——602.—. Déli vasut részvény 70.——71. Államvasuti részvény 704.75—705.75 korona.

A 4 órai záriatkor maradt:

Osztrák hitelrészvény 674.50. Magyar hitelrészvény 693.50. Leszámitoló 432.—. Rimamurányi vasmürészvény 513.—. Osztrák-Magyar államvasuti részvény 704.50. Közuti vasut 601.—. Villamos vasut —.— korona.

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezonszerü hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyző-bizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapitotta meg:

Jegyzések: Heremag: lucerna magyar 46.—54.— korona, vörös aprószemü 35.—40.— korona, vörös erdélyi —.——— korona, vörös bánsági —.———.— korona, középszemü 42.——46.— korona, nagyszemü 48.—52.— korona. Disznózsir: budapesti 64.50—65.— korona, vidéki —.———.— korona. Táblaszalonna: légenszáritott vidéki —.———.— korona, városi 4 darabos 54.50—55.—. korona, 3 darabos 57.——57.50 korona, füstölt —.———.— korona. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség —.———.— korona, 120 darabos —.———.— korona. 100 darabos —.———.— korona, 85 darabos —.———.— korona, azonnali szállitásra. Szerbiai szokás szerinti minőség —.———.— korona, 100 darabos —.———.— korona, 85 darabos —.———.— korona. Szilvai: slavóniai —.———.— korona, szerbiai —.———.— korona, azonnal való szállitásra.

A bécsi gabonatőzsde.

Bécs, junius 25. (A *Budapesti Napló* telefonjelentése.) Európa nyugati részén pompás az időjárás, Magyarorrzágon is valamennyire javult, de Ausztriában folyvást hideg eső esik, ugy, hogy ha hamarosan jobbra nem fordul az idő, akkor komoly károktól lehet tartani. De ez az itteni piacon az árfolyamokra nem volt valami különösebb befolyással, mert a magyar földmivelési miniszteriumnak a vetések állásáról szóló jelentése kedvező és a gyöngült párisi és newyorki árjegyzések bénitólag hatottak a vásárlási kedvre. A határidőforgalomban buza 2 fillért vesztett, rozs és zab ellenben 2 fillérrel emelkedett. Köttetett: Buza május—juniusra 9.60—9.59—9.63, buza őszre 8.17—8.18—8.15, rozs őszre 6.92—6.94, zab május—juniusra 7.46—7.45—7.48, tengeri julius—agusztusra 5.36—5.37. Jegyeztetett: rozs május—ju-

niusra 8.——8.05, zab őszre 6.12—6.14, tengeri május—juniusra 5.36—5.37, tengeri szeptember—októberre 5.52—5.53, repce augusztus—szeptemberre 11.80—11.90. Zárlatkor: Buza május—juniusra 9.55, buza őszre 8.16, rozs őszre 6.92, K.

A bécsi értéktőzsde.

Az *elötőzsde* az angol király betegségéről érkezett hirek folytán igen lanyha hangulatban indult meg.

A *déli tőzsde* azonban már megszilárdult.

Zárlat: szilárd volt.

Bécs, junius 25. *(Magyar értékek zárlata.)* 4%-os aranyjáradék 120.70. Tiszai és szegedi kölcsön sorsjegy 163.—. Magyar vasuti kölcsön ezüstben 100.—. Magyar keleti vasuti állami kötvény 100.—. Magyar leszámitoló- és pénzváltóbank —.—. Rimamurányi vasmürészvény 510.—. Magyar koronajáradék 97.85. 4%-os Magyar földtheriem. kötvény 97.80. Magyar hitelbank részvény 695.50. Magyar nyeremény kölcsön sorsjegy 207.—. Kassa-oderbergi vasuti részvény —.—. Magyar keresk. bank —.—. Magyar cukoripar 1320.

Bécs, junius 25. *(Osztrák értékek zárlata.)* 4·2%-os papirjáradék 101.60. 4%-os oszir. aranyjáradék 120.75. 1860-os sorsjegy 152.75. Osztrák hitelsorsjegy 439.—. Anglo-osztrák bank 217. Bécsi bankegyesület 453.50. Osztrák-magyar bank 1570. Déli vasut 70.—. Dunagőzhajózási részvény 878.—. Dohányrészvény 294.—. Császári és királyi arany 11.30. Német bankváltók 117.25. 4·2%-os ezüst járadék 101.50. Osztrák koronajáradék 99.65. 1864-iki sorsjegy 251.—. Osztrák hitelintezeti részvény 674.59. Unionbank 540.—. Osztrák Länderbank 420.50. Osztrák-magyar államvasut 704.—. Elbavölgyi vasut 449.—. Alpesi bányarészvény 409.—. 20 frank. arany 19.09. Londoni váltóár 240.— Bécsi Tramway Litt B. —.—. Bécsi Tramway Litt A. 284.—. Lipót kohó 386.—. Az irányzat nyugodt.

Bécs, junius 25. (A *Budapesti Napló* tudósitójának telefonjelentése.) A *délutáni magánforgalom*ban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 674 25. Magyar hitelrészvény 696.—. Angol-Osztrák bank 277.—. Bécsi bankegyesület 454.—. Union bank 540.—. Länderbank 421.—. Osztrák-magyar államvasut részvény 704.—. Déli vasut 68.50 Elbavölgyi vasut 450 —. Északnyugati vasut részvény 443.—. Dohányrészvény 295.—. Rimamurányi vasmü 512.—. Alpesi bányarészvény 409.—. Májusi járadék 101.60 Magyar korona járadék 97.85. Török sorsjegyek 107.25. Német birodalmi márka 117.32—33. Napoleond'or 19.09.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, junius 25. *(Tőzsdei tudósitás.)* A mai tőzsdeforgalomban nagyon tartózkodó volt a spekuláció. Az árfolyamok elemte a tegnapi londoni utótőzsdére tartották magukat. Kanada-Pacific részvények New-Yorkra gyöngék. Olasz vasutak nyomottak. Később bank-, kohó- és bányarészvények szilárdabbak lettek, amire nagyobb vételmegbizások adtak okot. Magánkamatláb 2½%.

Berlin, junius 25. *(Zárlat.)* 4·2%-os papirjáradék —.—. 4%-os osztrák aranyjáradék 102.80. Elbavölgyi vasut —.—. Magyar koronajáradék 98 25. Osztrák-magyar államvasut 151.25. Kassa-oderbergi vasut —.—. Bécsi váltóár 85.25. Magyar vasuti beruházási kölcsön 100.25. Alpesi bányarészvény —.—. Disconto-Commandit 184.90. Általános villamossági Edison 182.50. Gelsenkircheni 170.50. Laura-kohó 205.—. 4·2%-os ezüstjáradék 101.75. 4%-os magyar aranyjáradék 101.60. Osztrák hitelrészvény 211.60. Déli vasut 18.25. Károly Lajos vasut 100.10. Orosz bankjegyek 216.05. 4%-os uj orosz kölcsön 96.75. Török dohányrészvény —.—. Olasz járadék 102.60. Magyar hitelbank —.—. Dynamit Trust 174.25. Harpeni 176.75. Az irányzat csendes.

Berlin, junius 25. (A *Budapesti Napló* tudósitójának táviratа.) *Esti forgalom.* 4%-os magyar aranyjáradék —.—. Magyar koronajáradék —.—. Osztrák hitelrészvény 211.75. Osztrák-magyar államvasut 151.10. Déli vasut 18.25. Északnyugati vasut —.—. Elbavölgyi vasut —.—. Orosz bankjegy készpénz 216.05. Buschtiehradi —.—. Orosz bankjegy —.—. (Ultimo.) Lombard —.—.

Páris, junius 25. *(Zárlat.)* Osztrák-magyar államvasut —.—. 4%-os osztrák aranyjáradék 103.50. Osztrák Länderbank —.—. 3%-os francia járadék 101.72. Ottomanbank 572.—. 3½%-os francia járadék 102.30. Alpesi bányarészvény —.—. Déli vasut —.—. 4%-os magyar aranyjáradék 104.40. Párisi bankrészvény 1054.— Olasz járadék 103.45. Francia törleszth. járadék 101.25. Osztrák földhitelintézeti részvény —.— Török dohányrészvény 321.—. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, junius 25. *(Zárlat.)* 4·2%-os papirjáradék 101.80. 4%-os osztrák aranyjáradék 102.85. Magyar koronajáradék 98.30. Osztrák-magyar bank 114.20. Déli vasut 18.40. Elbavölgyi vasut —.—. Londoni váltóár 204.47. Bécsi bankegyesület 115.60. Villamos részvény 126.—. 3%-os magyar aranykölcsön 86.10. 4·2%-os ezüstjáradék 101.80. 4%-os magyar aranyjáradék 101.60. Osztrák hitelrészvény 211.70. Osztrák-magyar államvasut 151.40. Északnyugati vasut —.—. Bécsi váltóár 85.66. Párisi váltóár 81.25. Unio bank —.—. Alpesi bányarészvény 204.—. Az irányzat nyugodt.

Frankfurt, junius 25. (A *Budapesti Napló* tudósitójának táviratа.) Árfolyamok januárra. *Esti forgalom* Osztrák hitelrészvény 211.80. Német bank —.—. Disconto 185.10. Berlini kereskedelmi bank —.—. Gelsenkirchemi 170.60. Harpeni 177.25. Laura-kohó 205.10. Olasz járadék —.—. Az irányzat csendes.

Hamburg, junius 25. *(Zárlat.)* 4·2%-os ezüstjáradék 101.85. 1860. sorsjegy 153.—. Déli vasut 18.—. 4%-os osztrák aranyjáradék 102.70. Osztrák hitelrészvény 311.70. Osztrák-magyar államvasut 151.—. Olasz járadék 102 50. 4%-os magyar aranyjáradék 101.90. Az irányzat nyugodt.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Junius 25. A sertésüzlet irányzata gyenge.

A) *Hizott sertések ára*: I. A) Magyar elsőrendü: Öreg nehéz (páronkint 400 kilogrammon felüli sulyban) 98—100 fillérig. Öreg közép (páronkint 300—340 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. Fiatal nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) 105—107 fillérig. Fiatal közép (páronkint 251—320 kilogrammig terjedő sulyban) 104—106 fillérig. Fiatal könnyü (páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 kilogrammon felüli sulyban) ——— fillérig. Közép (páronkint 240—280 kilogramm sulyban) ——— fillérig. Könnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. — III. Romániai: Nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) ——— fillérig. Közép (páronkint 250—320 kilogrammig terjedő sulyban ——— fillérig. Könnyü (páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban. ——— fillérig. IV. Romániai eredeti (Stachi). Nehéz (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. Könnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. — V. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 kilogrammon felüli sulyban) 106——107 fillérig. Közép (páronkint 240—260 kilogrammig terjedő sulyban) 104——106 fillérig. Könnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) 102—104 fillérig.

Sertéslétszám 1902. junius 23. napján volt készlet 46.062 darab. — 1902. junius 24. napján felhajtatott 582 darab. 1902. junius 24. napján elszállittatott 304 darab, 1902. junius 25. napjára maradt készletben 46.280 darab.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Junius 25. —

Kinevezések. A honvédelmi miniszter borosjenői Boross Béla miniszteri titkári cimmel és jelleggel felruházott miniszteri segédtitkárt valóságos miniszteri titkárrá, dr. Porteleky László miniszteri fogalmazót miniszteri segédtitkárrá, bereznai Hanskarl Ernő miniszteri segédfogalmazót miniszteri fogalmazóvá és Staub Elemér segélydijas miniszteri fogalmazógyakornokot miniszteri segédfogalmazóvá nevezte ki. — A pénzügyminiszter Békeffy Géza pénzügyi tanácsosi cimmel felruházott pénzügyi titkárt a székesfővárosi kir. adófelügyelő mellett pénzügyi tanácsossá, az alsó-kubini pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőseghez Zseidlik Károly lévai pénzügyi számellenőrt pénzügyi számvizsgálóvá, a beregszászi pénzügyigazgatósághoz Glósz Lajos rozsnyói lakos végzett joghallgatót pénzügyi fogalmazógyakornokká, ifju Tussai Gábor kolozsvári lakost ideiglenes minőségü díjtalan pénzügyi számgyakornokká; — a vallás- és közoktatásügyi miniszter Keller Imre beszterczebányai állami felsőbb leányiskolai helyettes tanárt a IX. fizetési osztályba rendes tanárrá; — az igazságügyminiszter Dávid Benő hartai kir. közvetitő-intézeti igazgatót a VIII-ik, dr. Gunda Antal mária-nostrai ügynököt, Szeky Ferenc szegedi kir. kerületi börtön- és Müller Mór soproni országos fegyintézeti ellenőrt a IX. fizetési osztály 3. fokozatába, Pesztalits József pancsovai kir. törvényszéki, Sztrakay János abauj-szántói kir. járásbirósági és Bulla Nikodém rózsahegyi kir. törvényszéki telekkönyvvezetőket jelenlegi alkalmazásuk helyén a IX. fizetési osztály 3-ik fokozatába telekkönyvvezetőkké, Szecskó Lajos módosi lakost a bozovicsi kir. járásbirósághoz végrehajtóvá nevezte ki. — A győri kir. itélőtábla elnöke Németh Jenő soproni lakos végzett joghallgatót a győri kir. itélőtábla kerületébe díjtalan joggyakornokká nevezte ki. — A pécsi kir. itélőtábla elnöke Leitner Nándor pécsi lakos végzett joghallgatót a pécsi kir. itélőtábla kerületébe díjtalan joggyakornokká nevezte ki. — A kolozsvári kir. főügyész Eskeles Sámuel beszterczei kir. ügyészségi irnokot ugyanoda irodatisztté nevezte ki. — A zágrábi kir. pénzügyigazgatóság a zimonyi kir. fővámhivatalnál alkalmazott Lazics Miklós díjtalan vámgyakornokot a zágrábi kir. fővámhivatalhoz díjas vámgyakornokká nevezte ki. — A budapesti kir. törvényszék Kossuth Árpád pénzügyminiszteri segédtitkárt és Stojits Iván miniszterelnökségi segédtitkárt a törvényszék területére állandó hites horvát tolmácscsá kinevezte. — A brassói kir. törvényszék elnöke Kerekes István nagy-ajtai kir. járásbirósági kisegitő napidijas szolgát a vezetése alatt álló kir. törvényszékhez III-ad osztályu kivatalszolgává nevezte ki. — A nagy-szebeni kir. törvényszék elnöke az uj-egyházi kir. járásbirósághoz II-ad osztályu hivatalszolgává Bálint Károly nagy-szebeni kir. törvényszéki napidijas hivatalszolgát nevezte ki.

Áthelyezés. A kolozsvári itélőtábla elnöke Kririn Lajos kis-kun-félegyházai járásbirósági joggyakornokot saját kérésére a kolozsvári itélőtábla kerületébe helyezte át.

Névmagyarositás. Rosenfeld Mária volt Bálács Józsefné budapesti lakos családi nevének Bognárra, kiskoru Béky István tápió-sápi lakos Halászra, kiskoru Braun István és Lajos budapesti lakosok Baracsra, Reich Dávid Dániel budapesti lakos Ribárira kért átváltoztatását a belügyminiszter megengedte.

Pályázatok. A győri kir. törvényszéknél aljegyzői állásra, — a pestvidéki kir. törvényszéknél irodatiszti állásra, — a kecskeméti ev. ref. jogakadémián a jog- és államtudományi bevezetés, a magyar közjog, a tételes európai nemzetközi jog- és politika tanszékre, — Csik-Karczfalván, Csikvármegyében, Leányfalvan, Beregvármegyében III. osztályu postahivatalnál postamesteri állásra, — az alsó-kubini m. kir. pénzügyigazgatóságnál pénzügyi titkári állásra, — a karczagi kir. járásbiróságnál III-ad osztályu hivatalszolgai állásra pályázat hirdettetik.

Napirend.

Naptár: Csütörtök, junius 26. — Római katholikus: János és Pál vt. — Protestáns: János és Pál. — Görögorosz: (junius 13.) Aquilina. — Zsidó: Sivan 21. — Nap kél: 3 óra 49 perckor. — Nyugszik: 7 óra 44 perckor. — Hold kél: 10 óra 26 perckor este. — Nyugszik: 9 óra 12 perckor reggel.

A közoktatásügyi miniszter fogad d. u. 4 órakor.

A honvédelmi miniszter fogad déli 12 órakor.

Az igazságügyi miniszter fogad délután 1 órakor.

Nemzeti Szalon állandó kiállitása (Ferenciek-tere 9. sz.) d. e. 9 órától 7-ig. Belépődij 50 fillér.

Nemzeti Muzeum. Természetrajzi tár. Nyitva d. e. 9 órától délután 1 óráig. Többi tárai 1 korona belépődijjal megtekinthetők.

Iparmüvészeti Muzeum d. e. 9—1-ig.

Technologiai iparmuzeum nyitva délelőtt 9—1-ig.

Mezőgazdasági Muzeum (Kerepesi-ut 72. sz.) délelőtt 9-től 1 óráig.

Földtani intézet muzeuma nyitva délelőtt 10—1 óráig Belépődij 1 korona.

Közlekedési Muzeum a Városligetben nyitva d. e. 9-től 12 óráig és délután 2—6 óráig.

Kereskedelmi muzeum a városligeti iparcsarnokban d. e. 9—12 óráig és délután 2—6 óráig.

Szabadalmi levéltár (Erzsébet-körut 19.) nyitva délelőtt 9—1 óráig.

A fővárosi könyvtár (Károly-körut 28.) mindennap nyitva van, köznapokon délelőtt 9—2-ig, vasár- és ünnepnapokon 9—12-ig.

Muzeumi könyvtár d. e. 9—1 óráig.

Akadémiai könyvtár nyitva délután 3 órától 7 óráig.

Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9 órától 12-ig d. u. 3—8-ig.

Iparmüvészeti muzeum könyvtára délelőtt 10 órától 12 óráig és este fél 7-től tél 9 óráig.

Statisztikai hivatal könyvtára délelőtt 10—1 óráig.

Az uj országház kupolacsarnoka és lépcsőháza, délelőtt 9—6-ig. Belépődij 1 korona.

Mentőegyesület helyiségei a Markó- és Sólyom-utcák sarkán, reggel 8 órától este 6-ig.

Egyetemi füvészkert az Üllői-uton délelőtt 7 órától 12 óráig és d. u. 2 órától 7 óráig.

Állatkert a Városligetben nyitva egész nap. Belépődij 60 fillér.

Magyar Kereskedelmi Muzeum. Igazgatóság, kereskedelmi szakkönyvtár és keleti mintatár: V. kerület Váci-körut 32. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9-től délután 2 óráig. Hazai termékek állandó kiállitása és kereskedelemtörténeti gyüjtemény, továbbá a házi-ipari kiállitás (melyben az üzletvezetőség árusitásokat is eszközöl) a városligeti iparcsarnokban nyitva: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. A külföldi kirendeltségek központi üzletvezetősége (Magyar kereskedelmi részvénytársaság) V., Váci-körut 32. szám alatt.

Vizállás.

		Jun. 25.	Jun. 24.			Jun. 25.	Jun. 24.
		méter				méter	
Ina	Schörding —	2.65	2.25	Tisza	M.-Szigot —	0.93	1.42
Duna	Passau —	4.20	3.98	"	Tekehása —	0.96	0.80
"	Linz —	1.68	1.51	"	V.-Namény —	5.45	6.37
"	Mocs —	1.84	1.93	"	Tokaj —	6.26	6.16
"	Pozsony —	3.83	3.88	"	Tisza-Füred —	5.92	5.86
"	Komárom —	4.10	5.09	"	Szolnok —	5.55	5.48
"	Budapest —	4.82	4.96	"	Csongrád —	5.61	5.42
"	Paks —	4.74	4.67	"	Szeged —	6.08	5.92
"	Mohács —	5.51	5.32	"	Török-Becse —	4.38	4.42
"	Gombos —	5.58	5.52	"	Titel —	5.08	5.04
"	Ujvidék —	4.92	4.95	Ondova	Bárfa —	0.88	0.60
"	Pancsova —	4.94	4.92	Topolya	Hoór —	0.64	0.60
"	Orsova —	4.40	4.38	Bodrog	Zemplén —	4.42	4.26
Morva	Magyarfalva —	2.35	2.35	Sajó	Zeolca —	2.06	2.13
Vág	Zeolna —	2.30	1.60	Hornád	H.-Németi —	0.70	0.52
"	Trencsén —	1.70	1.24	Berettyó	Margita —	0.—	0.20
"	Szered —	1.62	1.52	"	B.-Ujfalu —	0.—	0.06
Rába	Sz.-Gotthárd —	0.14	0.14	Körös	Csucsa —	0.73	0.96
"	Sárvár —	0.67	0.71	"	N.-Várad —	1.31	1.06
"	Győr —	3.96	4.06	"	Belényes —	1.2	1.20
Dráva	Pettau —	1.60	1.62	"	Tenke —	1.16	1.30
"	Zákány —	0.—	0.84	"	Gurahonc —	1.30	5.90
"	Barcs —	1.74	1.68	"	Borosjenő —	1.56	1.62
"	Eszék —	3.34	3.40	"	Békés —	4.56	4.38
Mura	M.-Szerdah. —	1.30	1.8	"	Gyoma —	5.02	4.96
Száva	Zágráb —	0.84	0.90	Maros	Gy.-Fehérvár —	2.—	2.04
"	Szisszek —	2.43	2.72	"	Branyiczka —	2.88	2.74
"	Mitrovica —	4.78	4.1	"	Soborsin —	2.04	0.—
Szamos	Deés —	1.64	1.38	"	Arad —	1.43	1.40
"	Szatmár —	3.24	3.24	"	Makó —	2.16	2.94
Kraszna	N.-Majtény —	0.—	1.—	Temes	K.-Kostély —	1.50	1.46
Latorca	Munkács —	0.76	0.92	Béga	Kiszető —	1.28	1.54
Laborca	Homonna —	1.10	0.55	"	Temesvár —	0.60	0.89
Ung	Ungvár —	1.—	0.70	"	Becskerek —	1.47	1.36

Legszebb Legjobb Legolcsóbb

PAPlan PAPlan PAPlan

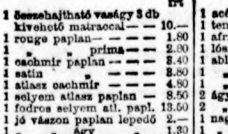

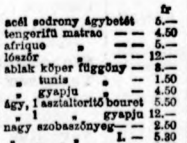

	frt		frt
1 összehajtható vaságy 3 db kivehető matracal	— — 10.—	1 acél sodrony ágybetét	—.—
1 rouge paplan	— — — 1.80	1 tengerifü matrac	— — 4.50
1 " " prima	— — 2.30	1 afrique "	— — 12.—
1 cachmir paplan	— — — 3.40	1 ablak köpet függöny	—.—
1 satin "	— — — 3.80	1 " tunis "	— 1.50
1 atlasz cachmir	— — — 4.80	1 " gyapju "	— 4.50
1 selyem atlasz paplan	— 8.50	2 ágy, 1 asztalrititó bouret	5.50
1 fodros selyem atl. papl.	13.50	2 " " gyapju	12.—
1 jó vászon paplan lepedő	2.—	1 nagy szobaszőnyeg	— 2.50
1 " " ágy	— 1.30	1 " " I.	— 5.30
1 finell ágytakaró pokróc	2.50	1 ágyelőke I.	— — — 0.85
1 gyapju "	— 5.50	1 tapestry ágyelőke	— — 1.50
1 jó lópokróc	— — — 1.60	1 mtr. jó futószőnyeg	— —.40
1 téli pokróc	— — — 4.60	1 " " mintázott	— — —.75
1 szép fali szőnyeg	— — 7.50		

GICHNER JANOS

paplan, matrác és kárpitosáru gyáros, szőnyeg, függöny, vas butor stb. nagy raktára

Budapest, VII., Erzsébet-körut 20.

Árjegyzéket kivánatra ingyen és bérmentve küldök. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek, nem tetsző áruk kicserélhetnek, vagy a pénz visszaadatik.

STANDARD életbiztositó-társaság

Edinburghban (Angolhon.)

Alapittatott 1825-ben.

Magyarországi fiók: Budapest IV., Kossuth Lajos-u. 4.

	Korona
Évi bevétel	**31,800.000**
Kiutalt nyereményrészek	**170,000.000**
Vagyon	**240,300.000**
Halálesetek folytán kifizetve	**500,000.000**

A **Standard** kötvényeinek nevezetesebb előnyei:

Kétségtelen biztonság. Alacsony dijak. Szabad világkötvények. A kötvények érvényben tartása dijfizetések elmulasztásánál. Tőkésités és előre megállapitott visszaváltási érték. Megtámadhatatlanság. Feltétlen fizetés öngyilkosság esetében egy évi fennállás után. Szabad háborubiztositás népfelkelők részére.

Dijtáblázatok kivánatra küldetnek.

KWIZDA féle Korneuburgi marha táppor

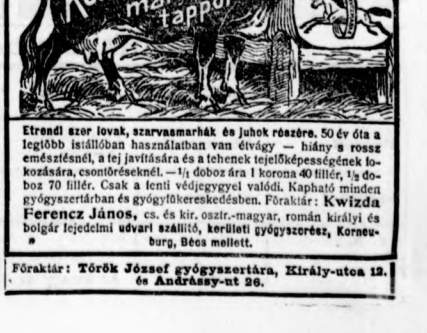

Etrendi szer lovak, szarvasmarhák és juhok részére. 50 év óta a legtöbb istállóban használatban van étvágy — hiány s rossz emésztésnél, a tej javitására és a tehenek tejelőképességének fokozására, csontöréseknél. — ½ doboz ára 1 korona 40 fillér, ½ doboz 70 fillér. Csak a fenti védjegyzettel valódi. Kapható minden gyógyszertárban és gyógyfőkereskedésben. Főraktár: **Kwizda Ferencz János**, cs. és kir. oszir.-magyar, román királyi és bolgár fejedelmi udvari szállitó, kerületi gyógyszerész, Korneuburg, Bécs mellett.

Főraktár: **Török József gyógyszertára, Király-utca 12. és Andrássy-ut 26.**

Szinházak, szórakozó helyek.

NEMZETI SZINHAZ.

Csütörtök, 1902. junius hó 26-án.

Constantin abbé.

Vigjáték 3 felvonásban. Irta Halévy, Cremieux és Decourcelle. Forditotta Paulay.

Személyek:

Constantin	Ujházi	Scottné	Lánczy
Raynaud	Mihályfi	Miss Bettina	Ligeti
Lavardens	Horváth	Lavardensné	Lendvayné
De Larnac	Hetényi	Paulina	Vizváriné
Bernard	Latabár		

Kezdete 7½ órakor.

MAGYAR SZINHAZ.

Csütörtök, 1902. junius hó 26-án.

A postás fiu és a huga.

4 felvonásos bohózat, énekekkel. Irta: Buchbinder Bernát. Magy. szinre alkalmazták Sziklai és Faragó.

Személyek:

Dr. Csipkés	Hidvéghy	Bodroghi Géza	Palásthy
Báró Szalánczi	Boross	Szinai Imre	Borbély
Vankai Endre	Szilágyi	Felhő Muki	Sziklai
Almay Milka	Margó	Kiári, a huga	Sziklai Sz.
Bajkerti Lili	Sziklainé	Szőke H.	Mátrai
Merényi Ákos	Delli	Mankóczy S.	Iványi

Kezdete 7½ órakor.

VIGSZINHAZ.

Csütörtök, 1902. junius hó 26-án.

A Népszinház személyzetének vendégjátéka.

Pálmay Ilka asszony vendégfelléptével.

Az izé.

Operett 3 felv. Irta Leon Viktor és Stein V.. Zenéjét szerző Weinberger Károly. Forditotta Dr. Márton Miksa és Heltai Jenő.

Személyek:

Taponet	Kovács M.	Babarol	Németh
Taponetné	Siposné	Vaucresson	Delli
Gabriella	Palmai	Saturnin	Tollagi
Felicien	Raskó	Cascarett	Dóry
Aristid	Szirmai	Denise	Harmath

Kezdete 7½ órakor.

NÉPSZINHAZ.

Csütörtök, 1902. junius hó 26-án.

A Vigszinház személyzetének vendégjátéka.

Az őrnagy ur.

Bohózat 3 felvonásban. Irták Mars és Kéroul. Forditotta Heltai Jenő.

Személyek:

Montgiron	Fenyvesi	Michu	Győző
Labourdette	Hegedüs	Dingois	Vendrei
Fréville	Tanay	Maloizel	Szerémy
Champeaux	Góth	Paulette	Varsányi
Moulard	Tapolczai	Héloise	Nikó
Bardinet	Rónaszéki	Dingoisné	Harasztthy

Kezdete 7½ órakor.

FŐVÁROSI NYÁRI SZINHAZ.

Csütörtök, 1902. junius hó 26-án.

A kereszt jelében.

Történeti korrajz Nero császár korából 5 felvonásban, 9 képben zenével, énekekkel. Irta Barret Wilson. Forditotta Komor Gyula.

Kezdete 7 órakor.

VÁROSLIGETI NYÁRI SZINHAZ.

Csütörtök, 1902. junius hó 26-án.

Gyöngyi Izsó vendégfelléptével.

A demokrata.

(Kuruc Lába Mór.)

Eredeti fővárosi életkép dalokkal és táncczal 4 felvonásban. Irta Feld Mátyás. Zenéje Barna Izsótól.

Kezdete 7½ órakor.

Ós-Budavára.

Nyitva esti 6 órától reggeli 4 óráig.

fényes uj varieté-műsor.

Doltorelli zenei négyes; a **10 kreol női szépség**, **Tho 4 Cliwton's**, remek erőmutatványok; **Troupo Wolkowsky**, a jelenkor legjobb orosz táncosai; **Hill & Hull** tréfás jelenete; **Parvulesco** román táncosok és több elsőrangu attrakció.

Ingyenes látványosság 8 és 12 órakor

a Binder-család

világhiru toronykötélmüvészek (5 személy.)

Fényes világitás. Kitünő zenekarok.

E. PRANDI mech. szinháza.

Amerikai lovarda. Sok más szórakozás.

Belépődij 60 fillér, gyermekjegy 20 fillér.

Kedvezményes jegyek minden tőzsdében.

FŐVÁROSI ORFEUM

Nagymező-utca 17.

Ma, csütörtökön 1902. junius 26-án vendégjáték a berlini

Schall und Rauch

(Intimes Theater) szinházi együttesnek.

Serenissimus közbevetett játéka

Lakodalmi est irta **Peter Nansen**

Szép lelkek irta **Felix Salten**

Paraszikomédia irta **Ferdinand Kornegg**

Az előadás 8 órakor kezdődik.

Pénztárnyitás 7 órakor. Jegy előre váltható d. e. 10—1-ig.

Vasárnap, junius 29-én

Schall und Rauch

visszavonhatatlanul

utolsó előadása.

Mag. kir. honvédzenekar

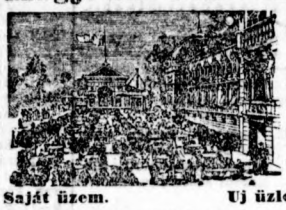

hangversenyez minden nap a

Szt.-Lukácsfürdő

nagyvendéglőjében, a Dunapart legszebbpontján

Kitünő, ételek, italok, jókiszolgálás olcsó árak.

Saját üzem. **Uj üzletvezetőség.**

Kitünő találmány!

Szabadalmazott

FÉRFI-ING

melynek nyakbősége önmagától szükebbre vagy bővebbre szabályozódik.

Kivánatra árjegyzékkel szolgálunk.

Cs. és kir. szab. fehérnemü-készitők

Vértes és Sebestyén

Budapest, IV., Muzeum-körut 15. sz.

a kir. műegyetemmel szemben.

BLUZOK.

Egyedüli kizárólag **BLUZARUHÁZ**

A hires torontáli bluz egyedüli raktára

Zoltán Dezső, Király-utca 30. sz.

Fehér ajour batisttól 1.50-től, selyemből 4 frttól.

Saját műhely! **Szabott árak!**

Vidékre csak utánvéttellel, nyak, mellbőség és ujjahossza elegendő mérték. Meg nem felelő árukat visszaveszem. Junius 8-ától, augusztusig vasár- és ünnepnapokon zárva.

GRAZ. GRAZ.

Hotel „zur goldenen Birne"

a város középpontján, a Meran-park átellenében, legszebb fekvésü szálloda, kényelmes uj berendezés. Villamvilágitás.

Fr. Zimmerer, tulajdonos.

Nyaralókba, fürdőkbe utazóknak!

Lawntennis és football összes kellékei.
Wrigt-Ditson amer. Surprise I. a raket frt 4.50.
Torna eszközök. Hintók. Hintágyak.
Kerti és nyugvóágy-székek.
Croquet, kugli hálók. Lign. Sanc'gólyók. Horoghalászat.
Amerikai sport-sárkányok 70 kr. Turul-sárkány 2 frt.
Szabadbani játékszerek. Céllövő puskák.
Amatőr fényképész-kellékek. Kodak.
Papir léghajók, lampionok, bengál fáklyák.
Kerti gyertyatartók. Nyári legyezők. Aéol hárfák.
Fagylalt- és szódavizgépek.
Légy-, féreg-, moly- és egéririók.
Uj aranyozó, mindenki rögtön bármit aranyozhat 80 kr.
Utazási és turista cikkek. Lóhálók, párja 10 forint.
Uj képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küld

Kertész Tódor Budapest, Kristóf-tér. Vasárnap zárva.

BUTOROK

úgy készpénzért, mint

részletfizetésre

a legegyszerübbtől a legfinomabb kivitelig **legjutányosabban**

Ehrentreu és Fuchs

testvéreknél,

BUDAPEST,

VI., Teréz-körut 8.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

ÉNZT

SORSJEGYEKRE

és

ÉRTÉKPAPIROKRA

(visszafizethető tetszés szerinti kisebb részletekben is) bármily összegot igen olcsón ad

Kőváry Armin

bank- és váltó-üzlete

IV. k., Ferenciek-tere 9

Gróf Cziráky-palota.

Vizmentes

eső-köpenyek

eredeti angol gyapju duplaszövetből **gummi betéttel**, valamint

gumni-köpenyek

minden nemben uraknak, nőknek és gyermekeknek.

Minták, árak és mértékvevés postafordultával

Paget & Co.

Bécs, I. Riemergasse 13.

A

Magyar Tudományos Akadémia

által legujabban

a **BULYOVSZKY-dijjal**

kitüntetett munka:

Szatirák.

.... Irta ....

KOZMA ANDOR.

Ára füzve 5 K. 20 fil. **Vászonkötésben 7 korona.**

Megjelent és kapható az ATHENAEUM irodalmi és nyomdai részvénytársulatnál Budapest, VII. ker., Kerepesi-út 54. sz.

Magyar Könyvtár.

Szerkeszti **Radó Antal.**

Kiadja Lampel R. (Wodianer F. és fiai) cs. és kir. udv. könyvkereskedése

Budapest, Andrássy-út 21. szám.

Egy-egy szám ára 30 fillér. Minden füzet egyenkint is kapható.

Verses müvek. (Lyra és epika.)

Arany iskolai kiadás. Válogatott balladái. (11—12.)
Toldi. (69—70.)
Toldi estéje. (87—88.)
Toldi szerelme. Szemelvények. (102—105.)
Kisebb költeményei. Szemelvények. (74—75.)
Az első lopás. Jóka ördöge. (101.)
Katalin. Kevehäza. Szent László füve. (121—122.)
Buda halála. (137—139.)
Vojtina Ars poétikája. (144.)
Abrányi Emil. Márciusi dalok és egyéb költemények. (85.)
Balassa Bálint. Válogatott költeményei. (183.)
Berzsenyi Dániel. Válogatott versek. (3).
Csokonai. Dorottya. Vig éposz. (10.)
Coppée. A kovácsok sztrájkja. — Radó Antal. (4.)
Faludi Ferenc. Versei. (249.)
Gvadányi. A peleskei nótárius. (79.)
Heine költeményeiből. Endrődi Sándor. (182.)
Kalevala. Részlet. Vikár B. (209.)
Kisfaludy Károly. Válogatott költeményei. (19.)
Kisfaludy Sándor. Válogatott regéi. (125.)
Kölcsey Ferenc. Válogatott versei. (95.)
Lenau verseiből. Feleki Sándor. (262.)
A kuruczvilág költészete. (42.)
Magyar népballadák. (52.)
Magyar népdalok. (150.)
Ovidius költeményeiből. Paulovics. (192.)

Petőfi összes költeményei.

A legolcsóbb jegyzetes, tárgy szerint csoportositott kiadás. **Akantisz, Neogrády, Telegdy, Tuli** képeivel. Szerkesztette **Bánóczy József.**

A helység kalapácsa. János vitéz. (163.)
Elbeszélő költ. I—II. Radó V. (230 és 240.)
Az apostol. Jakab Ödön. (220.)
Románcok. Lenkei Henrik. (235.)
Haza és Szabadság. I—II. Radnai Rezső. (280. és 290.)
Barátság és szerelem. I—II. Ferenczi Zoltán. (250. és 270.)
Családi versei. Szinnyei F. (158.)
Táj- és életképek. Vajda Gyula. (171)
Vegyes költemények. I—II. Balassa J. 181. és 310.)
Élete és költészete. Somogyi Gy. (210.)
Elbeszélések és hirlapi cikkek. (44.)
Utirajzak. (14.)
Két olasz költőnő. Radó A. (173.)
Szabolcska Mihály. Versek.(34)
Tennyson. Arden Enoch. (50.)
Tinódi Sebestyén. Válogatott históriás énekei. (145.)
Vergilius Aeneise. I. Baróti Szabó Dávid. (236—237.)
Versegby Ferenc. Válog. költeményei. (166.)
Virág Benedek. Válogatott költeményei. (115.)
Zrinyi Miklós. Szigeti veszedelem. (8.)

Teljes jegyzék ingyen kapható minden könyvkereskedésben.

Szinházak heti müsora.

	Nemzeti szinház	Vig szinház	Népszinház	Magyar szinház	Föv. nyári szinház
Péntek	Három testőr	Pillangó kisasszony	Kin-Fu	A postás fiu és a huga	A kereszt jelében
Szombat	Bánk bán		Az uj földesur	A postás fiu és a huga	A kereszt jelében
d. u. Vasárnap este	Yvette	Az őrnagy ur	Kin-Fu	A postás fiu és a huga	A kereszt jelében

Üzletnagyobbitás

miatt az összes raktáron levő nyári cipők mélyen leszállitott áron kaphatók. Ne mulassza e senki e kedvező alkalmat, mert ily olcsón nem juthat saját készitésü lábbelihez és pedig:

2000 pár föltünő elegáns gyermekcipő 1 frttól följebb.
Férfi: Legdiv. és legujabb Derby borjubőr-bakancs . frt 3.50
Fekete vagy sárga bagaria, füzős vagy cugos . . . . „ 3.20
Gombos, füz. vagy cug. szalon-lakkból, női 3.50, férfi „ 4.—
Férfi v. női füzős cipő, amerikai boxbőrből, igen csinos „ 3.50
Chevraux cipők 3.—, box vagy lakk, angol bakancs . „ 4.50
Füzős vixbőrből 3.20, betétes vagy sima borjubőrből . „ 3.—
Női: Fekete v. sárga zerge füzős v. cugos 3.—, gombos „ 3.30
Cug. v. füzős boxbőrből 3.50, chevró füzős 4.—, gomb. „ 4.50
Lakk, kivágott 1.50, keresztcsattal 2.—, regatta. . . „ 2.50
Fekete vagy sárga, füzős vagy gombos félcipő . . . „ 2.20
Ebelastin cugos cipő 2.50, regatta . . . . . „ 2.—

Árjegyzék, csomagolás és szállitólevél ingyen. Nem megfelelőt kicserélek. — 10 forinton fölül bérmentve.

DÓCZI M.

Budapest, Kerepesi-ut 10. sz.

Titkos betegségek ellen

25 évi, részben katonaorvosi (a bécsi és budapesti katonakórházakban), részben magánorvos tapasztalatai után legmelegebben ajánlható

Dr. KAJDACSY,

v. cs. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos

Electrotherapiai rendelő-intézete

IV. Kigyó-utca 5. I. em. Klotild-palota

(Átjáróház és lift használat).

A legelhanyagoltabb nemi betegségeket, legsulyosabb hugyhólyagbajokat, bujakóros sebeket, syphilist, az önfertőztetés utóbajait

Elgyengült férfierőt

az orvosi világ által legujabban olyannyira felkarolt és hatásában páratlan sikerü

Electro-Massage vagy Psychrophor

által, magömléseket, nőknél fehérfolyást bafeleskenzérés nélkül, a legmakacsabb bőrbetegségeket, valamint ifjukori bünök következtében beállott ideg és ennek utókövetkezményeképp létrejött hátgerincbajokat gyógyit a legujabb gyógymód szerint alaposan és biztos, állandó sikerrel.

Rendel: délelőtt 9 óráig 4 óráig; este 7—8 óráig
Nőknek ugy mint férfiaknak külön be és kijárat
Külön várótermek.

Levelekre dijtalanul azonnal válaszolatik; esetleg gyógyszerekről is gondoskodva lesz.

A közelmultban történt betöréses lopás alkalmából felhivjuk a n. é. közönség szives figyelmét

szabadalm. villanyos vészjelzővel ellátott

tűz- és betörésmentes

valamint *teljesen megfürhatatlan*

páncélozott pénzszekrényeinkre.

Ezen *hazai anyagból készült pénzszekrényeink*, daczára, hogy *magyar munkások kezeiből kerülnek ki, a modern technika vivmányainak megfelelően készittyék* és minden rajtok eszközlendő betörési kisérlet a leghatározottabban megbiusul

Hesky Testvérek cs. és kir. szab. hazai pénzszekrény gyára.

Budapest, VI. ker., Szaboles-utca 4. szám.

Guzi-kenőcs

A világhirü Guzi-kenőcs jósága vevőkörömet anynyira megszaporitotta, hogy kénytelen voltam cipőgyáramat nagyobbitani és igy ezentul

Főüzlet Kerepesi-ut 30.

Fiók üzlet Deák-tér 6. alatt van.

Mindenki, hogy meggyőződést szerezhessen vi'ághirü kenőcsöm jóságáról, ki czimét velem közli, 1 tégely Guzi-kenőcsöt és egy 100 oldalas képes árjegyzéket kap ingyen és bérmentve.

Minden vevőm 1 pár elegáns sámfát és egy tégely Guzi-kenőcst, mely 6 hóra elegendő kap ingyen

Mértéknek elegendő, ha harisnyába egy papirlapra állva, a láblap körvonalát lerajzoljuk. Nem megfelelőért a pénzt haladéktalanul visszaadom.

Postaköltség 30 kr.

Férfi, sima cipő, erős — 3,—	Női, [illegible] — 3.—
Elegáns, gavallér, füzős — 3.20	Eleg., fekete, v. barna füz. 3.—
Divatos, barna, füzős cipő. 3.50	Salonlakk, füzős v. gombos 3.50
Eleg. salonlakk, füzős cipő 4.—	Elegáns boxbőrből, füzős vagy gombos — — — — — 3.80
Gavallér box calw bőrből füzős 4.—	Salonlakk, cestlos cipő — 2.20
Tiszti. tükörbőrből sima cipő 4.—	Fekete v. barna félcipő — 2.40

Postai szétküldés az egész világba.

Agulár Ignácz

Budapest, Kerepesi-ut 30.

Magy. kir. államvasutak. 86662/902. CII. szám.

Hirdetmény.

Délnémet-osztrák-magyar kötelék, II. rész 5. füzet, érvényes 1899. január 1-től.

Folyó évi julius hó 1-től visszavonásig való érvénynyel Léva állomás a fenti füzet 51. sz. kivételes díjszabásába (ibamáj) a következő díjtételekkel felvétetett:

Léva-Metz . . . . . 37.70)
Léva-Strassburg C. B. 33.98) márka 100 kg.-kint.

Budapest, 1 02. junius hó.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága a részes vasutak nevében is.

(Utánnyomás nem dijaztatik.)

Előkészités alatt:

A MAGAS CS. KIR. KERESKEDELMI MINISZTERIUM TÁMOGATÁSA MELLETT MEGJELENIK EGY ××××××

TELJES • ÉS MEGBIZHATÓ

CIMJEGYZÉKE EGÉSZ AUSZTRIÁNAK.

„Osztrák Központi Katasztere“

az összes kereskedelmi, gyári és ipari üzemeknek, összeállitva az ipar- és kereskedelmi kamarák által vezetett ipari kataszterek hivatalos adatai alapján.

I. kötet Bécs
tartalmaz circa 105,000 üzemet, bolti ára kötve 13 kor.
II. kötet Alsó-Ausztria
tartalmaz circa 66,000 üzemet, bolti ára kötve 14·60 kor.
III. kötet Felső-Ausztria és Salzburg
tartalmaz circa 50,000 üzemet, bolti ára kötve 11·80 kor.
IV. kötet Stájerország
tartalmaz circa 47,000 üzemet, bolti ára kötve 10 kor.
V. kötet Karintia és Krajna
tartalmaz circa 33,000 üzemet bolti ára kötve 8 kor.
VI. kötet Tengerpart és Dalmácia
tartalmaz circa 28,000 üzemet, bolti ára kötve 6·60 kor.
VII. kötet Tirol és Vorarlberg
tartalmaz circa 50,000 üzemet, bolti ára kötve 12 kor.
VIII. kötet Csehország (2 rész)
tartalmaz circa 273.000 üzemet, bolti ára kötve 32 kor.
IX. kötet Morvaország és Szilézia
tartalmaz circa 112,000 üzemet, bolti ára kötve 25 kor.
X. kötet Gácsország és Bukovina
tartalmaz circa 120,000 üzemet, bolti ára kötve 27 kor.

Teljes ár 160 korona.

A teljes mü (10 kötet) előfizetői a bolti ár 25%-át kapják engedményül.

Kimeritő prospektusokat ad a

Verlag des Oesterreichischen Central-Kataster

Wien, IX., Hörlgasse 5.

Egyedül valódi angol **Balzsam** Thierry A. gyógyszerésztől

Közegészségügyileg megvizsgálva és jóváhagyva.

Az üvegek felszerelése a kereskedelmi törvények védjegyoltalma alatt áll.

Ezen balzsam belsőleg és külsőleg használható. — 1. **A tüdőnek és mellnek összes betegségeinél elérhetetlen gyógyszernek bizonyult, megszünteti a katarrhust és köpetkiválást, a fájdalmas köhögésnek elejét veszi, sőt még régibb betegségeket is gyógyit.** 2. Kitünő hatással van torokgyuladásnál, rekedtségnél és a torok összes betegségeinél. 3. Alaposan kiirtja a hidegletést. 4. Meglepő gyorsan gyógyit gyomorgörcsöt, kólikát és szakgatásokat. 5. Jótékony hashajtó és vértisztitó, tisztitja a veséket, megszünteti hypochondriát és melancholiát és előmozditja az étvágyat és emésztést. 6. Kitünő hatása van fogfájásnál, lyukas fogaknál, szájpenész, továbbá minden fog- és szájbetegségnél és megszünteti a felbőfögést, valamint a száj- és gyomor rossz szagát. 7. Külsőleg csodás gyógyszer minden sebre, ugymint hópörsenés, sipoly, szemölcs, égési seb, fagyott testrész., rüh, kosz és kiütések, megszünteti továbbá a főfájást, zugást, szakgatást, köszvényt. fülfájást stb. **Tessék mindig vigyázni a zöld apáca-védjegyre, mint fent látható!** Hamisitásoktól legjobb óvszer **egyenesen a gyárból eredeti kartonokban** bérmentve az osztrák-magyar monarchia minden postaállomására 12 kicsi vagy 6 dupla üvegot 4 koronáért hozatni. Bosznia és Hercegovinába 4 kór. 60 filler. Kövesebb nem küldetik. Szétküldés **csak az összeg előzetes utalványozása vagy lefizetése** mellett.

Miért szenved? mikor önnek a biztos gyógyulásra a legrégibb sebeknél is kilátása van és majdnem mindig elkerülheti a fájdalmas operációt vagy amputálást, ha

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi

centifolia-kenőcsét

használja, **mely a sebek gyógyitásában rendkivül jó hatással van, a fájdalmak enyhitésében pedig** elérhetetlen. Valódi centifolia-kenőcs használtatik; a gyermekágyasok mellbajainál, a tejelválasztás akadályainál, mellkeményedésnél, vörhenynél, mindenféle régi bajnál, nyilt sebeknél lábakon és csontokon, sebeknél, sőcsuz, dagadt lábaknál, sőt csontszúnál is; ütött, szurt, lőtt, vágott és roncsolt sebeknél; az idegentestek kiválasztásánál, mint üveg- és faszilánk, homok, dara, tövis stb.; mindenféle daganat, kinövés, karbunkulus, uj képződmények valamint ráknál, körömderegnél, körömdaganatnál, holyagnál, menéstől kisebesedett lábaknál. Égett sebek minden német, fagyott testrészek, a betegek fekvéstől eredt sebeit, a nyakon támadt daganatot, vérdaganatot, fülbajt és a gyermekek sebecsédét stb. stb. Szétküldés csak az összeg előzetes beküldése ellenében. 2 tégely csomagolással, postaköltséggel és szállitólevéllel együtt 3 kor. 50 filler. **Számtalan elismerő bizonyitvány eredetiben megtekinthető.** Mindenkit óvok hamisitványok vételétől és kérem vigyázni, hogy minden tégelyen a cég: „Orangyal-gyógyszertár Thierry (Adolf) Limited Pregrada“ beégetve legyen.

E két gyógyerejében felülmulhatatlan szer, sohasem romlik el, ellenben minél régibb lesz, annál értékesebb és hathatósabb, és nem a meleg, sem pedig a hideg nem árt nekik, igy tehát az év bármely szakában küldhető. Majdnem mindig van hatásuk és segítenek, legalább az orvos megérkeztéig, természetesen nem szabad hamisitványokat vagy efféle sokszorosau ajánlt hasonló, de hatástalan szereket használni, melyekért csak legfeljebb a pénzt dobjuk ki, hanem maradjunk csak e mellett a két régi elismert, jó, olcsó, megbizható amellett teljesen ártatlan, világhirü szernél, melyeknek minden családnál találhatónak kellene lenni. A hol a fent ismertetett védjegyekkel valódian kapni nem lehet, tessék egyenesen rendelni és cimezni:

Thierry (Adolf) gyógyszerész Limited Orangyal-gyógyszertára. Pregrada Rohitsch-Sauerbrunn mellett.

Közp. raktár Budapesten: Török J. gyógyszerész, Zágrában: Mittebach J. gyógyszerész és Bécsben: Brady C. gyógyszerésznél.

Magyar kir. államvasutak, Budapest-jobbparti üzletvezetősége.

Pályázati hirdetmény.

A palánkai hajóállomás mellett levő ügynökségi épületet, továbbá árnyékszéket és rakodót eladni óhajtván, azok megvételére ezennel nyilvános ajánlati tárgyalást hirdetünk.

A pályázati feltételek az alulirt üzletvezetőség pályafenntartási és épitési osztályának (Külső kerepesi-uti házcsoport) hivatalos helyiségében, különben szabadkai osztálymérnökségünknél és a palánkai állomási főnökségnél dijtalanul megszerezhetők. Irásbeli megkeresésre a pályázati feltételek posta utján is megküldetnek.

Jogérvényes és kellőleg bélyegzett zárt irásbeli ajánlatok legkésőbb 1902. évi julius hó 16-án déli 12 óráig az üzletvezetőség általános osztályában (titkárság) nyujtandók be eme felirattal: „Ajánlat a palánkai hajóállomás mellett levő épitmények megvételére.“

Bánatpénz fejében legkésőbb 1902. évi julius hó 15-ig déli 12 óráig az ajánlati összeg 5 százaléka készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban gyüjtőpénzárunkban (Külső kerepesi-uti házcsoport) lefizetendő.

Az értékpapirok a budapesti és bécsi tőzsdék legutóbbi — 14 napnál nem régibb — utolsó árfolyama szerint, de névértéket meg nem haladó értékben fogadtatnak el.

Takarékpénztári betétkönyvek bánatpénzül nem tehetők le.

Posta utján beküldendő ajánlatok és bánatpénzek téritvény mellett adandók fel. A bánatpénz lefizetéséről szóló letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó. Az ajánlatok között a szabad választási jogot magunknak fenntartjuk.

Budapesten, 1902. junius 17-én.

A budapest-jobbparti üzletvezetőség.

Utánnyomás nem dijaztatik.

Minden szó egyszeri beiktatása nonpareille betükből 4 fill. **Vastagabb betükből 8 fillér.**

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetésekre dijmentesen ad felvilágositást a kiadóhivatal: József-körut 18. szám.

Levélbeli tudakozódásra ingyen adunk **felvilágositást**, csak a válaszra szükséges bélyeget kell mellékelni. Tudakozódásoknál a hirdetés **számát** a kiadóhivatallal mindig közölni kell.

Apró hirdetéseket központi irodánkban és eredeti nyugta mellett még a következő fiókokban lehet föladni:

Breuer nővérek
dohánytőzsdéje
Teréz-körut 54. szám alatt.

Deutsch Miksáné
Andrássy-ut 38.

Eckstein Bernát
hirdetési iroda
V. ker. Fürdő-utca 4. szám.

Engelmann Mór
gyorssajtonyomda
IV. ker., Kálvin-tér 2. szám.

Franke Pál
könyvkereskedése
IV., Gróf Cziráky-féle **palota.** Kossuth Lajos-utca. Kigyó-**tér,** (Koronaherceg-utca sarkán.)

Fischer J. D.
hirdetési iroda
IV., Gerlóczi-utca 1.

Goldberger A. V.
hirdetési iroda
IV. ker., Váci-utca 17. szám.

Goldner Jozefin
Andrássy-ut 50.

Goldgruber Mór
könyvkereskedő
II. ker., Fő-utca 17. szám.

Haasenstein és Vogler
hirdetési iroda
V. ker., Dorottya-utca 9. szám.

Jambrikovits
dohánytőzsdéje
Kerepesi-ut 50. (Takarékp.épül.)

Kernberg Rozália
dohánytőzsdéje
VIII. ker., Muzeum-körut 18.

Leopold Gyula
hirdetési iroda
VII., Erzsébet-körut 54. I. em.

Mosse Rudolf
hirdetési iroda
Ferencziek-tere 3.

Mezei Antal
hirdetési iroda
IV. ker. Eskü-ut 9. szám.

Nemetsek A. J.
ujság-árudája
IV. ker. Petőfi-tér 3. szám.

Ifj. Nagel Ottó
könyvkereskedő
Muzeum-körut 2. sz. (Nemzeti Szinház bérháza.)

Rohonczi Ilona
dohánytőzsdéje
VI. Andrássy-ut 48. szám.

Sikray Samu
hirdetési iroda
VI. ker., Váci-körut 33. szám.

Sopronyi V.
dohánynagyárus
VIII. ker., Kerepesi-ut 1. szám.

Szántó Mór
dohánytőzsdéje
IV., Kecskeméti-utca 14. szám.

Schwarz József
hirdetési iroda
V. ker., Marokkói-utca 4. sz.

Schönwald Ferencné
dohánytőzsdéje
Ferenc-körut 3:. szám.

Tenczer Gyula
hirdetési iroda
IV. ker., Szervita-tér 8. szám.

Toldi Lajos
könyvkereskedése
II. ker., Fő-utca 2. szám.

Weitzenfeld Jakab
Király-utca 1.

Zipser és König
zeneműkereskedése
VI. ker., Andrássy-ut 4. szám.

Minden apróhirdetés, melyet **itt este 6 óráig föladnak,** már másnap **megjelenik a Budapesti Naplóban.**

Népszinházban
kedden mellettem ülő hölgyet, kit később a kávéházba is követtem, tisztelettel felkérem, tudassa vetem „Vasuti hivatalnok“ cimen ezuton, esetleg levélben e lap kiadóhivatalába, ismeretség lehetséges-e? 12733

Fiatal hölgy
kerestetik, ki hajlandó lenne uriemberrel kerékpáron kirándulni. Levelek „Állandó partner“ jeligével e laphoz kéretnek.

KERESLET.

Társ kerestetik
egy már régen fennálló üzlethez 3—4000 frttal, mely összeg biztosittatik. Évi jövedelem 1500—2000 frt, esetleg még több **egyik** részre. Leveleket „Biztos **existencia**“ jeligével a kiadóba. 11315

Levelező
magyarul is tudó**,** francia, angol, német levelező kerestetik, aki julius, augusztus és szeptember **hónapokban** naponta délután 4—8 óráig volna irodában elfeglalva. Jelentkezni lehet: Rényi miniszteri titkár, egyetemi tanárnál. Hold-utca 16, délelőtt 10-től délután 2-ig. 12727

Elvesztettem
Munkács és Csap között a vonaton egy gyémánt fülbevalót. Kérem a t. zálogházakat és ékszerészeket, ha valaki ilyent ajánl, azt velem tudatni. Ifj. Ornstein Mór, Munkács. 4280

Volt villamos
vasuti ellenőr, a leszámoló irodában és pénzkezelésben **teljes** jártassággal bir, hasonló állást keres. Cim: VI., Király-u. 90., ajtó 6. 4226

Ügyvéd urak részére,
a kik vidéken egy kitünő helyen ügyvédi irodát óhajtanak nyitni, mely 8—10.000 frt évi biztos jövedelmet hoz, az iroda nyitáshoz egy krajcár sem szükséges, mindent készen talál, az folyamodjon Klein Ignác ügyvédi irnokhoz Nagy-Halmágyra. 12722

Kerestetik
ügyes kézilány szabónő mellé. Szentkirályi-utca 22. II. 26. **Ugyanitt elegáns toilettek olcsón készittetnek.** 12342

Veszek egy
jókarban lévő, tiszta, használt gyermekkocsit. Ajánlatokat „Gyermekkocsi“ jeligével e laphoz kérek. 11195

20.000 korona
kerestetik 7 százalék kamatra 2 ház elsőhelyi betáblázásra. Teljes biztosíték. Ügynökök kizárva. Ajánlatok „Privátpénz“ alatt Sikray hirdetési irodájába kéretnek Váci-körut 33. 12741

Használt
férfiruhákat, fehérnemüt, **szőnyeget,** libatollat, cipőt **és zálogcédulákat veszek legmagasabb** árban. Singer Márkus, Lujza-utca 8. szám. 12721

Egy gőzfürésztelephez
Magyarországon, egy ügyes gépész, ki már fürésztelepnél alkalmazva volt, azonnal felvétetik. Ajánlatok „J. K.“ jeligé alatt **H. Schalekhez Bécs, I., Wollzeile 11.** küldendők.

KINÁLAT.

Fiatalember,
budapesti születésü, ki a külföldet, nevezetesen a német birodalom összes országait, valamint Ausztriát, Svájcot, Belgiumot, Franciaországot, Hollandiát több izben beutazta, ott szerzett tapasztalatait kivánná valami módon értékesiteni. Szives megkeresések „Világlátott“ jelige alatt kéretnek a kiadóba. 11312

Elárusitónőnek
vagy pénztárnoknőnek ajánlkozom. Kellő biztositékkal rendelkezem. Murányi-u. 45. földszint ajtó 9. 4282

Mindenféle
asztalosmunkát elvállal, ugymint butorfényezés, beeresztés és minden e szakmába vágó asztalosmunkát elvállal. Habermann M. asztalos VII. Rottenbiller-utca 5/b, 4226

Balaton-Berényben
2 forintba kerül a legnagyobb családnak egész nyari fürdőzése. Fürdőegylet. 12685

Kiváló
szépirásu ember ajánlkozik **másolások** vagy bármilyen irásbeli munkára házon kivül, vagyis otthoni elvégzésre. Ajánlatokat, kérvényeket, költségvetéseket és hasonló dolgokat ha kivántatik, **kaligrafice** készitem szerény dijazás mellett. Cim: Dembinszky-utca 4. II. em. 24.

Vasrácsokat,
kapukat, kioszkokat, drothálókeritéseket vasszerkezeteket stb. lelkiismeretesen és pontosan késziti Barta Károly lakatos mester föh. Sándor-u. 32. rajzok és költségvetések dijmentesen.

Nemzeti zenedét
végzett cimbalomtanitónő óhajt még egynehány leckét adni házban vagy házon kivül. Cim: Óriás-u. 6. I. 12. 4206

Bécsi szabónő,
elsőrangu szalonok volt művezetőnője, sikkes ruhákat és kosztümöket késziт mérsékelt áron, vidékre is **Widder Gyuláné,** Budapest, VI. ker., Lövöldetér 5. I. em. 5. 4198

Tyukszemek,
benőtt körmök, porhadt körmök, lábujj közötti kemény bőrök, bütyök, fagydaganatok, lábtalpak vágás, fájdalom és veszély nélkül rövid idő alatt ártalmatlan kenőcssel meggyógyittatnak. A magas belügyminiszterium által 56615 sz. a. engedélyezve. Kenőcs, használati utasitással, vidékre szállitva kis tégelyben 50 kr. nagyobb 80 kr. Czakó Ferencnél. VIII., Bérkocsis-utca 16. 126 9

Gyümölcsöt
mindennemü befőzni valót legjutányosabb árban szállit **Imre** és **Sipper** Budapest, Központi vásárcsarnok. 12723

Szépfekvésü,
mintegy 300 m. holdas **birtok** jó karban levő gazdasági épületekkel, országut mellett, vasuti állomástól 30 percnyire, családi körülmények miatt, kedvező feltételek mellett szabad kézből eladó. Közvetitők kizárva. Cim a kiadóhivatalban. 12710

Butorok,
rendkivüli alkalmi vételekből jutányosan eladatnak részletre és készpénzért, ügyszintе vétetnek. Hunyady-tér 3. sz. az udvarban.

Kisbirtok,
mely egyszersmind szép nyaralóhely, 1 óra 5 perc Budapesttől, eladó. Bővebbet tulajdonosnál Pákt G. József-körut 31/b. II. 2. 12740

Hölgyek!
Gyakorlott szülésznő lakásán szülőnőket fogad, tanácsot, segélyt ad. Dohány-u. 90. III. 42. 12734

Vállalat
kényszerüségből kedvező feltételek mellett olcsón eladó. Felvilágositással Ernst, Erzsébet-körut 42. szolgál. 12736

Földieper!
Zamatos erdei földiepret, postakosaránkint 5 koronáért; **cseresznyét,** szépet, keményet 4 koronáért **bérmentesen** szállit: Mertz Nándor utóda, Nagyváradon. 12738

Gépész és kazánfütő
tagjait a „Magyarországi gépészek és kazánfütők munkaközvetitő, betegsegélyző és temetkezési egylete“ (Főherczeg Sándor-utca 42) a géptulajdonos uraknak ugy helyben, mint vidékre **(cséplésre is)** dijtalanul helyezi el. 12739

Butorok.
Háló és ebédlő, szalongarnitura, pedálos cimbalom, szőnyegdivány, valódi börszékek, előszobafal, valamint különféle butordarabok minden áron eladók. Gyár-u. 2. I. lépcsőházban. 12742

Virágbarátoknak!
A „Florol“ virágtrágya-kivonat használata bámulatos hatással van a virágok fejlődése, szinpompája és illatára. Egy doboz 80 fillér, kor. 1.50 és 3 korona. Ahol nem kapható, oda postán bérmentve küldi 1, 2 kor. 50 és 4 koronáért a főraktár: **Waltersdorfer Pál droguista** Budapest, Kerepesi-ut 8. 12102

Okleveles
tanitónő ajánlkozik helyben órák adására ellátásért. Cim: G. S. József-körut 2. Tőzsde.

Kerékpár
egészen uj, a gyárostól 2 évi jótállással, angol versenygép részletfizetésre eladó. Cim a kiadóban. 11231

Uj gépeket
pótló, legtökéletesebb javitásban részesült, Budapesten megtekinthető minden nagyságu gőzcséplőkészleteket olcsó árban ajánl: Timár Ede Budapest, VI. Csengery-utca 62/B. 12693

Privát kutató.
Iroda Váci-körut 39. Kényes megbizásokat, megfigyeléseket, nyomozásokat elvállal, ugy magán, mint családi-ügyekben: **Kossa Magyary Géza.** Található 10—2-ig. 1159

Oly uraknak,
kik kenyelmes és csendes otthont, világos és féregmentes olcso szobát, gyönyörüen berendezve. külön bejárattal óhajtanak, ajánlható a Sándor-utca 30/B. I. 13. sz. alatti. Kitünő és pontos kiszolgálás. Azonnal kiadó.

Szülők figyelmébe!
Alkalmi köszöntők és szavalmányok, melyben minden alkalomra igen szép köszöntő versek vannak és a legszebb szavalati darabok kisebb és nagyobb gyermekek számára. Irta: Csernay József, főv. tanitó. Ára: 1 korona. Kapható e lap kiadóhivatalában. 4186

Szabónő
kitünő gyakorlattal, ajánlja magát elegáns ruhák készitésére saját lakásán. Divatos façonok 5 frttól feljebb. Egy kisérlet elegendő. Szentkirályi-utca 22. II. 26.

Singer-varrógépeket,
a legolcsóbb árakkal, előnyös fizetési feltételekkel szállitunk. Láng J. és fia kerékpárüzlet Budapesten, József-körut 41.

Masszázst
egy elsőrangu vizgyógyintézet volt alorvosa a beteg lakásán igen jutányosan végez. Cim: Klauzál-u. 10. föld. ajtó 3. 4202

Üzlethelyiség
bárminek alkalmas, élénk helyen, lakással együtt azonnal vagy augusztus 1-re olcsón kiadó. VII. Nagydiófa-utca 25. sz. 11316

Hegedüoktatás.
Hegedülni tanitok kitünő módszer szerint, szerény dijazásért. Cim: R. J. Sziv-u. 39/B. I. 8. 4207

Varrónő,
kitünően jártas, saját lakásán olcsón vállal munkát. Gyermekruha varrást is kifogástalanul végez. Cim: özvegy Léderer Lipótné, Wesselényi-utca 54. III. em. 45. 4233

Cipő
alkalmi eladás, finom férfi és női cipők 1 frttól 5 frtig, kivágott cipők 1 frt 50 kr., **nagy választék.** Weisz, Fürdő-utca 9. 12323

Szünidei szépirási tanfolyam
Ugymint a mult években, ezen szünidőben is, julius 2-án
szépirási tanfolyamot
(magyar és német irás) nyitok, mely tanfolyam augusztus hó végéig tart és meglepő eredményt biztositok. A tandij ezen időre 31 kor. Azonkivül alaposan tanitom a német nyelvtant és helyesirást. **Adler Jakab** szépiró tanár Andrássy-ut 24. III. em. 12737

VALÓ-
di francia különlegességek (gummi és halhólyag, ugyszintén összes női óvszerek) F. Bergerand fils leghirnevesebb párisi gyárostóllegelőnyösebben beszerezhetők:
POLGAR SÁNDOR-nál
BUDAPEST,
VII., Erzsébet-körut 50
Részletes képes árjegyzék ingyen, zárt boritékban. Ezen hirdetés beküldés esetén 15% engedmény. Kivágatott: a „Budapesti Napló“-ból.

Magy. kir. államvasutak Üzletv. Miskolcz.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak részéről a kassai osztálymérnökség vonalszakaszán a kassa-hidasnémethi kassa (kizár.) legenye-mihályi, bárcza-tornai, szepsi-meczenzéfi és ferencztelep-lucziabányai vonalakon levő állomások, őrházak, osztálymérnökség, szertár és fütőház hivatalos helyiségeiben elhelyezett órák jókarbantartása, szabályozása és javitása iránt ezennel nyilvános pályázat hirdettetik.

A pályaórási állásra jelentkezni óhajtók felhivatnak, hogy szabályszerüen bélyegzett és bizonyitványokkal felszerelt ajánlatukat 1902. év julius 1-én déli 12 óráig a magyar kir. államvasutak miskolczi üzletvezetősége titkárságához cimezve e felirattal:

„Ajánlat pályaórási állás elnyerésére“ lepecsételt boritékban, térti vevény mellett nyujtsák be.

Az ajánlattevő köteles a miskolczi üzletvezetőség gyüjtőpénztáránál 1902. évi junius 30-án déli 12 óráig bánatpénzképpen 50 koronát készpénzben, letétbe helyezni, vagy posta utján külön boritékban beküldeni, mivel különben az ajánlat figyelembe vétetni nem fog.

A pályaórási állásra vonatkozó feltételek a nevezett üzletvezetőségnél (II. em. gazdasági csoport) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők s ez okból az ajánlattevőkről feltételeztetni fog, hogy a feltételeket ismerik s azokat magukra nézve egész terjedelmökben kötelezőknek elfogadják.

A feltételektől eltérő ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

A felsorolt vonalakra nézve egyébként a szerződés 1902. év augusztus hó 1-étől kezdődőleg három évre fog megköttetni.

A magyar kir. államvasutak miskolczi üzletvezetősége fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlkozók közül — tekintet nélkül az ajánlott átalány-összegre — szabadon választhasson.

Miskolcz, 1902. jun. 14.

Az üzletvezetőség.

Utánnyomat nem dijazt.

Használt és uj
ajtók,
ablakok,
vasredőnyök
felvasalva, befalazásra tökéletesen elkészitve, olcsón kapkapható
Eisler Arminnál
VI., Nagymező-utca 66.

Elegánsan butorozott utcai lakás: 2 ablakos szalon; 1 ablakos hálószoba, elő- és fürdőszoba használattal; villamvilágitás; a házelőtt villamvasut-állomás: **a Népszinház mellett,** palotaszerü házban, elutazás miatt 1—2 előkelőbb állásu ur részére kiadó. Tudakozódhatni a házfelügyelőnél, Budapest, József-körut 2. 4287

Butor
csak jó minőségü.
Hálószoba kredenc, **szőnyegdivány, asztal, szék, iróasztal,** könyvszekrény, uri fotelek, ottomán, szalonberendezés, tükrök, ugy egyenkint is, nagyon olcsón, **eladás nagyban és kicsinyben.** Vidékre gondosan csomagolva, biztositva. Csak **VI. Teréz-körut 40. szám**
Steinberger Mané
butoriparosnál.

A világhirü eredeti **Angol Helical Premier-Kerékpárokat mélyen leszállitott árban** 8 és 10 frtos részletre, **kerékpár-alkatrészeket**

30% árlesállitással
szállitunk.

I. r. külső gummi	frt 5.50 és 4.—
I. r. belső gummi	„ 3.— és 2.—
Acetylenlámpa	„ 3.25 és 2.—
Calcium-carbid	„ klg. —.35
Olajlámpa	„ 1.35 és 1.—
1 pár kitünő pedál	„ 3.— és 2.40
Kit. angol csengő	—.75.—50.—35
Angol nyereg	„ 3.25 és 2.—
Teleskop-pumpa	„ 1.30 és 1.—
Foggantyuk párja	—.40 és —.34
Küllő vágva niplivel	—.05 és —.04
Kerékfutó csengő	„ 1.15
Francia kulcs	—.50 és 38.—

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan. — **Nagy árjegyzék ingyen.**

Láng Jakab és fia
kerékpár nagy raktára
Budapesten, József körut 41.
és fiók-üzlet Rottenbiller-u. 1.
Mindenféle kerékpárjavitásokat, zománcozást és **nikkelezéseket** olcsón és szakszerüen csinálunk.
Az áruk kitünőségéért felelősséget vállalunk és nem tetszés esetén a pénzt **visszaküldjük**

A Magy. Kir. Államvasutak Budapest jobbpart üzletvezetősége.

Pályázati hirdetmény.

Zimony állomásunkon létesitendő áruraktár és iroda munkáinak biztositására ezennel nyilvános versenytárgyalást hirdetünk.

A teljesitendő munkák mennyiségére vonatkozó bővebbi adatok valamint az ajánlati minta, a pályázati feltételek, nem különben a szerződés tervezete az alulirt üzletvezetőség pályafentartási és épitési osztályának hivatalos helyiségében (külső Kerepesi-ut) szemben a keleti pályaudvarral és a magy. kir. államvasutak ujvidéki osztálymérnökségénél Ujvidéken a hivatalos órák alatt mégtekinthetők, illetőleg 3 korona azaz három korona lefizetése ellenében megszerezhetők.

Jogérvényes és kellőleg bélyegzett ajánlatok legkésőbb folyó évi julius hó 10-én déli 12 óráig a jobbparti üzletvezetőség titkárságnál nyujtandók be a következő felirattal „Ajánlat a Zimony állomáson létesitendő áruraktár és iroda épitésével kapcsolatos munkákra.“

Bánatpénz fejében legkésőbb folyó évi julius hó 9-én déli 12 óráig 2000 korona, azaz kétezer korona készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban gyüjtőpénztáruknál leteendő.

Az értékpapirokban a budapesti illetőleg bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett 14 napnál nem régibb, árfolyam szerint de a névértéket meg nem haladó értékben fogadtatnak el.

Posta utján beküldendő ajánlatok és bánatpénzek téritvény mellett adandók fel.

A bánatpénz lefizetéséről szóló letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó. Szóban forgó munkára csakis magyar állampolgárok pályázhatnak.

Az ajánlatok között a szabad választási jogot magunknak tartjuk fenn.

Budapest, 1902. junius hó.

A magyar királyi államvasutak jobbparti üzletvezetősége.

(Utánnyomás nem dijaztatik.)

Fogak
2 frttól, a nélkül, hogy a gyökeret el kellene távolitani,
szájpadlás nélkül is.
Foghuzás fájdalom nélkül. — Igen tartós fogtömés. Fogkoronák gyökerekre illesztetnek. — Fogorvos
Dr. Neufeld, Kossuth Lajos-u. 14.
Vasár- és ünnepnapokon délután 4-ig.

Magy. kir. államvasutak.

Hirdetmény.

Délnémet-osztrák-magyar vasuti kötelék.

(III. rész 2-ik füzet érvényes 1902. április 1-től.)

A „Vasuti és Közlekedési Közlöny“ f. é. junius hó 8-iki 69. számában megjelent 86663. számu hirdetmény oda módosittatik, hogy Petesshausen in Baden állomással való forgalomban a Konstanz Lagerhaus állomásra foglalt dijtételek 100 kgkint 0·01 márka felemelés helyett 100 kgkint 0·05 márkával felemelve lesznek alkalmazandók.

A m. kir. államvasutak igazgatósága a részes vasutak nevében is.

(Utánnyomás nem dijazt.)

Hölgyek vásárolnak
igen előnyösen maradékok áruházában, VII. ker., Károly-körut 9., az udvarban (Hadik-Barkócy-féle házban). Állandó nagy maradékvásár a legfinomabb és divatos ruhakelmékből, selyemárukból, cérna-, pamut- és damasztárukban, szigoru szabott árak mellett. Meg nem felelő áruk visszavétetnek sé a pénz visszaadatik.

Általános érdekü müvek.

Köszöntőkönyv gyermekek részére. Irta Bácsi József. Kötve 1.60 kor. **Budapest térképe.** A főváros tiz kerületével. 60 f. Ugyanaz nagyobb alakban a főváros nevezetességeinek képeivel 1 kor. **Budapesti kirándulási térkép.** A főváros környékének tervrajza. **Budapest és környéke.** Utmutató a fővárosban és környékén. Összeállitotta Palóczy L. Kötve 1.60 korona **Magyar és német beszélgetések kézikönyve.** Irta Czanyuga József. 2.40 kor., kötve 3.60 kor. **Czigányjósnő.** A kártyahuzás és kártyavetés kézikönyve 1 kor. **A felülmulhatatlan ezermester büvészkamarája** 60 fill. **Házi Kincstár.** Irta Hankó Vilmos. Tudnivalók a háztartás, egészségtan, s a mindennapi élet dolgaihoz. 2.40 kor., kötve 3 korona. **Képes budapesti szakácskönyv.** Irta Szt. Hilaire Jozefa és mások. Kötve 4 kor., diszkötésben 4.80 korona. Ugyanaz német nyelven 2.80 kor., kötve 3.60 kor. **Kártyajátékok könyve.** Irta Parlaghy Kálmán, 2.80 kor., kötve 3.60 kor. **Legujabb levelező és házi titkár.** Irta Kassay Adolf. 2 kor., kötve 2.40 kor. **Legujabb házi tanácsadó, önügyvéd.** Irta Kassay A. 2 kor., kötve 2.40 kor. **Kerékpáros káté.** Irta dr. Korchmáros Kálmán, 30 fill. **Német társalgási anyaggyüjtemény.** Irta Oldal J., 1.40 kor., kötve 2 korona. **Önszámitó,** kötve 70 fill. **Pesti müvelt társalgó.** A társadalmi érintkezés minden szabályát magában foglalja. Illemszabályok, társasjátékok, komoly és szerelmi költemények, felköszöntések, emlékversek stb. Kötve 2.50 kor. **A baba-szakácsnő.** Irta Rantási Mariska. Kötve 40 fill. **A nemi viszonyokra gyakorolt befolyás.** Irta Schenk Lipót dr. A hires bécsi egyetemi tanár a születendő gyermekek nemének óukényes meghatározásáról szóló elméletét irta meg ebben a könyvben. Az általános érdekü könyv ára 4 kor. **Virágnyelv.** Minden ismert virág jelentősége meg van irva ebben a könyvben, melyet szerkesztője a legjobb keleti forrásokból állitott össze. Ára szine kötésben 80 fillér. **Esküdtek és esküdtbirák törvénykönyve.** Irta K. Nagy Sándor. 60 fillér. **Sakkjáték kézikönyve.** Maróczy Géza közremüködésével, irta Szemere Imre. 60 fill. A pénz előzetes beküldésénél a megrendelt müvek bérmentve szállittatnak. Négy koronánál nagyobb összegü megrendelést utánvéttel is eszközlünk. Megrendelések **Lampel Róbert (Wodianer F. és fiai)** könyvkereskedéséhez, **Budapest, VI., Andrássy-ut 21. szám** intézendők.

Én Csillag Anna!

185 cm. h. óriás Loreley-hajammal, melyet **az általam föltalált kenőcssel 14 havi** használat után kaptam. Ezen kenőcs az egyedüli szer, mely **hajhullás ellen, a növesztés előmozditására s a hajtalaj erősitésére** alkalmasnak találtatott. Uraknál szép teli szakálnövést s más **rövid használat** ugy a haj, mint **szakálnak** természetes **fényt** és **sürüséget** kölcsönöz s a **gyors őszüléstől** legmagasabb korig megóvja.

Egy tégely ára 1, 2, 3 és 5 forint.

Szétküldés naponta a pénz előleges beküldése vagy utánvétel mellett az egész világba a gyárból, a hova a rendelések cimzendők.

Csillag Anna
BÉCS: I. Seilergasse 5.
BERLIN: Friedrichstrasse 56.

Csillag Anna assz., Bécs.
Szőgyén-Marich grófné ő excja megbizása folytán kérek egy tégelyt az Ön kitünő pomádéjából 3 frtért. Vegye egyuttal köszönetem. A grófné rendkivül dicsérőleg szólt az Ön pomádéjáról.
Giese Frida,
Ő excja udvarhölgye.

Csillag Anna assz., Bécs
Kérem postautánvéttel egy tégelyt az Ön kitünő hajpomádéjából küldeni.
Metternich Vilma grófnő
Rubein kastély, Merán mellett, Tirol.

Cillag Anna assz., Bécs.
Kérem postafordulattal két tégelyt az Ön kitünő pomádéjából küldeni.
L. Schweng v. Reindorf,
cs. és k. kapitány neje, Prága.

Tek. Csillag Anna urhölgy!
Sziveskedjék **Kielmanseg Grófné Ő Nagyméltósága** helytartóné Bécs, Herrngasse 6. cimére 3 darab kenőcsöt **2 frtjával a haj** ápolására küldeni, mely máris jó **eredményt** mutatott. Tisztelettel
Pietzl Irma, ő Nagyméltósága komornikja.

T. Csillag Anna assz.!
Az ön csodakenőcséről már sok szépet hallottam, miért is tisztelettel kérem postafordultával két tégelyt küldeni. Maradok önt tisztelve
Velonter Antonia Győr

T. Csillag Anna assz.!
A világhirü hajkenőcséből **sziveskedjék egy tégelyt küldeni.**
Palavicini A. őrgróf
Abauj-Szemere.

T. Csillag Anna assz.!
Postautánvéttel kérnék a kiváló hajpomádéjából két tégelylyel részemre küldeni.
Id. Esterházy Em. gróf
Bakony Szt.-László.

T. Csillag Anna assz.!
Tisztelettel felkérem az eddig nagy sikerrel használt hajpomádéból ismét egy tégelyt utánvéttel küldeni sziveskedjék.
Baselli báróné
Enns, Westbahn

Nyomatott a „Pátria“ irodalmi vállalat és nyomdai részvénytársaság körforgógépén, Budapest, IX, Üllői-ut 25.